

Bir NERO WOLFE Polisiyesi

AİLEDE CİNAYET

Rex Stout

GELİŞİM YAYINLARI
SARI DİZİ POLİSİYE ROMANLAR

*Bu kitap becasus1 tarafından
ÇİZGİLİFORUM için taranmıştır*

0

«Adınızı rica edeyim lütfen...»

Aslına bakarsanız, laf olsun diye sormuştum adını... Gazetelerin magazin sayfalarına göz atan herkes tanırdı onu... Ağırılığınca altını günde üç kere denize dökse, yokluğunu bir yıldan önce hissetmeyecek Althea Vail'di gelen... Kız arkadaşlarımı Flamingo Kulübü'ne dansa götürdüğümde, çoğu kez zengin arkadaşlarıyla orada olurdu. Geldiğini gören garsonlar esas duruşa geçer, patronlar kapı tutardı.

Ama, kapının deliğinden baktığımda karşılaştığım manzara hiç de iç açıcı değildi. Avurtları çökmüş, gözlerinin altında kara torbalar belirmiş, gözleri kan çanağına dönmüştü. Adını sorunca, konuştu.

«Adım önemli değil,» dedi. Başka şeyler de söyleyecekti, ama durakladı,

yüzüme uzun uzadıya baktı, «Siz Archie Goodwin değil misiniz?» diye sordu.

«Evet, Archie Goodwin emrinizde,» karşılığını verdim, «Siz de Althea Vail'siniz. Yasak savmak kabilinden sordum adınızı... Daha önceden randevu almadığınıza göre, niye geldiğinizi öğren-

5

mem gerek... Patron, konuğunun kim olduğunu, neden geldiğini, ne istediğini önceden bilmek ister.»

«Kendisine söylemeyi tercih ederim. Hem çok gizil, hem de ivedi...»

Daha fazla üstelemedim. Kulağım biraz fazlasıyla delik olduğu için, sıkıntısının ne olduğunu tahmin etmişim zaten... Daha bu sabah atıştığım, VVolfo'un damarına basmanın tam fırsatıdır deylp. içeri buyur ettim, girişin hemen sağındaki boklunun odasına aldım. Sıkıntısı tahmin ettiğim gibi kocasıyla ilgiliyse, VVolfe'un gözlerinin önce fal taşı gibi açılacağını, çenesinin düşeceğini, sonra da nasıl küplere bineceğini düşünüp, keyifli keyifli güldüm, çalışma odasına seğirttim. Bizim patron paraya çok düşkündür, ama milyon verseler karı koca ilişkilerine bulaşmaz. Kütüphanenin yanındaki, bir metre çaplı dünya küresine bakıyordu odaya girdiğimde... Önce Küba'ya somurtmuş, sonra da Laos'a kaşlarını çatmıştı.

«Dışarıda biri seni görmek istiyor. Bir kadın...»

«İşim var. Sav gitsin.»

«Adı Althea Vail... İşinin gizli ve ivedi olduğunu söylüyor. Sayılı para analarından biri olduğu için, rahatça altı haneli bir çek yazabilir. Ağlamaktan gözleri kızarmış, ama şimdi kendine hâkim... Merak etme, isteri krizi geçirmez!»

«Alma içeri...»

«Aldım bile... Dışarıda ayaz olduğu için, öyle zengin bir müşteri adayını kapının önünde bırakamazdım. Girişteki odada senden haber bekliyor.»

6

«Allah kahretsin! Git getir.»

Althea Vail'i çalışma odasına buyur edip, değerli müşterilerimiz için ayırdığımız kırmızı deri koltuğa yerleştirdim. Bizim patron fizik temastan hoşlanmadığı için, zaten kimsenin elini sıkmaz. Üstelik, kaşları çatık, yüzü somurtuktan, poposuna göre özel yaptırdığı koltuğa yüz okkalık gövdesini bırakırken...

Althea Vail el çantasını sol dirsek dibindeki sehpanın üstüne bıraktı. «Önce buraya nasıl geldiğimi anlatmam gerekiyor,» dedi.

«Hiç gerek yok,» diye homurdandı patron...

«Durumu öğrenince, buraya nasıl geldiğimin neden önemli olduğunu anlarsınız,» diye devam etti Althea Vail, «ama önce, size anlatacaklarımın son derece gizli olduğunu söylemek isterim. Bu odadan dışarı sızması gerek... Bir miktar avans istersiniz herhalde... On bin dolar yeter mi?»

«Saçmalıyorsunuz hanımefendi,» diye söze karıştı Wolfe, «benden bir iş istiyorsanız, önce işin ne olduğunu söyleyin. Belki kabul ederim, belki etmem. Kabul edersem, avansı gerektirmeyen bir iş olabilir. Kabul etmezsem de sizden şu anda avans almamın anlamı yok... İşinizin çok gizli olmasına gelince... Beni biraz tanıyorsanız, sır saklamayı çok iyi becerdiğimi de bilmeniz gerekir. Ama, ortada ciddi bir suç söz konusuysa, onu da polisten gizlemek durumunda değiliz.»

«İşin içinde bir suç var. Adam kaçırma... Ama kesinkes polisin haberi olmamalı bundan...»

Kaşlarım kavislenerek havaya kalktı. Althea Vail'in, Wolfe'tan isteyeceği iş konusunda yaptığım tahmin boşa çıkmıştı. Kocasının kimlerle düşüp

7

kalktığını öğrenmek istemiyordu besbelli... VVolfo da bu arada devam ediyordu.

•Ciddi bir suç gecikmeden polise duyururuz, ama adam kaçırmanın özel bir durumu var. Ortada kaçırılan kişinin hayatı söz konusu olduğu için, geçmişte bu kuralımıza yan çizdiğimiz olmuş. Söyleyeceklerinizin, hiç değilse şimdilik bu odadan çıkmayacağına emin olabilirsiniz. Kaçıranlar sizi arayıp, bundan kimseye söz etmemenizi söylediler mi?»

«Evet.»

«öyleyse, az önce söylediğimi geri alıyorum. Buraya nasıl geldiğiniz gerçekten önemli... Anlatın.»

«Helen Blount adında bir arkadaşım var. Yetmiş beşinci Caddede oturuyor. Evinin ön girişi Yetmiş beşinci, arka kapısı da Yetmiş dördüncü Caddelere bakar. Buraya gelişimi onunla ayarladım. On buçukta onu aradım, şoförüne de on bir buçukta arabamı hazır etmesini tembihledim. Tam o saatte aşağıya inip arabaya bindim, Helen'in evinin önünde indim, içeri girip, bodrum katından arka kapıya vardım. Helen beni arabasında bekliyordu. Buraya getirip bıraktı. Burada olduğumu bilemezler, değil mi?»

Wolfe bakışlarını bana kaydırdı. Evden çıkmadığı, çok korktuğu arabalara da hiç binmediği için, bu işlerin uzmanı bendim. «Buraya kadar Bayan Vail'i izlemiş olabilirler mi?» diye sordu.

Biraz düşündükten sonra, «Çok zayıf ihtimal,» dedim, «Bayan Vail iyi düşünmüş. Ancak, onu Helen Blount'un evine kadar izlemişlerse, izleyen şu anda Yetmiş beşinci Caddede bekliyordur. Fazla gecikirseniz sabırsızlanabilir, şüphelenebi-

8

rir. Onun için, buradaki işinizi çabuk bağlayıp Helen Blount'un evine dönseniz ve arka kapıdan girip ön kapıdan bir an önce çıksanız iyi olur.»

«Ne kadar zamanı var?» diye sordu Wolfe...

«Adamın ne kadar sabırlı biri olduğuna bağlı,» diye konuştum. Saatime baktım. «Şimdi on ikiyi yirmi beş geçiyor. Arkadaşım evine yarım saat kadar önce vardığına göre, orada en az bir iki saat kalabilir. Ondan önce şüphelenmezler. Ama adamlar biraz akıllıysa, hele binada oturan arkadaşınızın adının Helen Blount olduğunu biliyorlarsa, oraya telefon edip sizi isteyebilirler. O zaman da anlarlar orada olmadığınızı...»

«O konuda bir sorun yok,» dedi Althea Vail, «Telefonlara Helen'in hizmetçisi çıkacak... Sıkı sıkıya tembihledik onu... Çok önemli bir işimiz olduğunu, rahatsız edilmemek için kesin talimat verildiğini söyleyecek arayanlara...»

«Helen Blount ne olacak? Ağzı sıkı mı? Nero Wolfe'a geldiğinizi birilerine söylese...»

«Söylemez. Çok güveniyorum ona... Güvenmek zorundayım.» Düşümlenen boğazını temizleyip, devam etti. «Buradan çıktığım zaman dediklerinizi harfiyen yapacağım Bay Goodwin...» Sonra Wolfe'a döndü, «Kocam Jimmy pazar gecesi eve dönmedi. Dün de postadan bana gönderilmiş bir mektup çıktı. Bakın, getirdim onu...»

Wolfe'un uzanıp mektup almak gibi alışkanlıkları olmadığı için, yerimden kalkıp Althea'nın Wolfe'a uzattığı zarfı aldım, patronun eline tutuşturdum.

Althea Vail'in ad ve adresi daktiloyla yazılmıştı zarfa... Postane damgasına baktım. 23 Nisan günü 23.30'da Bryant İstasyonundan atıl-

8

mıştı. Wolfe özenle açılmış zarfın içinden mektubu çıkardı. Kağıdın üstündeki tırtıklardan, bir bloknottun koparıldığı anlaşılıyordu. Notu birlikte okuyabilmemiz için kâğıdı yan tuttu Wolfe...

Bayan Vail Sevgili eşiniz Jimmy elimizde. Ona hiçbir şey yapmadık. Talimatımıza harfiyen uyar, bu konuyu hiç kimseye du-yurmazsanız, 500 bin dolar karşılığında onu sağ salim geri göndeririz. Kimse olanları duymayacak. Numara çevirmeye kalkışırsanız, sevgili Jimmy'nizi bir daha göremezsiniz. Bay Knapp'in telefonunu bekleyin, kaçırmayın

Mektubu zarfıyla birlikte masanın üstüne bıraktı Wolfe... «Bayan Vail, kocanızı elbette bizden daha iyi tanırırsınız. Şakacı biri mi? Özellikle eşek şakaları yapmaktan hoşlanır mı?»

Kadın şaşkınlıktaydı. «Anlamadım,» dedi, «bunun bir eşek şakası olabileceğini mi

söylüyorsunuz?»

«Ya öyle, ya bu fidye mektubunu yazan adam olağanüstü biri... Bir kere, mürekkep yalamış. Hem kelimeleri, hem noktalamayı doğru düzgün kullanıyor. İkincisi, daktilo yazmayı biliyor. Tek hatalı tuş vurmamış. Üçüncüsü, adam kaçırma çok ciddi ve tehlikeli bir iştir. Kaçırılan kişinin yakınları ne kadar iğne üstünde oturuyorsa, kaçırılanlar da aynı heyecanlı bekleyiş ve tedirginlik içindedir. Ruh hallerinin bu kadar düzgün cümle kurup hatasız daktilo etmeye elverişli olması çok uzak ihtimal... Onun için aklıma ilk gelen şey, bunun bir şaka olabileceğiydi. Sorumu tekrarlıyorum. Bu bir şaka olabilir mi?»

10

«Hayır. Jimmy böyle şakalardan hoşlanmaz.»

«Peki, öyleyse... Bu Bay Knapp'in gerçekten olağanüstü bir adam olduğunu kabul ederek düşünmeye başlayalım. Aradı mı sizi?»

«Evet, rehberde kayıtlı olmayan özel numaramdan aradı. O telefon çaldığında, evdeysem ben açarım. Ama, özel sekreterim bütün mektuplarımı açıp okurken Bay Knapp'ten geleni de okumuştur. Paralelden dinleyip not almasında bir sakınca görmedim.»

«Ne konuştunuz?»

«İşte onu söylemeyeceğim. Dediklerini aynen yapacağım. Kocamı sağ salim geri istiyorum.»

«Öyleyse burada ne işiniz var?»

«Kocamın sağ salim geri dönmesini sağlayın yeter... Onlara parayı ben götürürüm. Banka müdürünü dün arayıp, önemli bir iş çıktığını, bugün ikiye kadar yarım milyon dolar parayı hesabımdan çekeceğimi söyledim. Paranın şu anda hazır olması gerekir. Dedğim gibi, parayı Bay Knapp'e ben götüreceğim. Siz de kocamı kurtarın.»

Yarım milyon doları fidye, on bin doları avans olarak verebilen 'para ana babaları'na karşı normalden biraz daha az kabadır bizim patron... «Bayan Vail,» diye sabırla konuştu, «söylediğinizde ciddi olamazsınız. Kocanızı bulabilmemiz için, önce onu kaçırın kişi ya da kişileri bulmamız gerekir. Bu tür kişiler kaçırdıklarını, parayı aldıktan sonra ya salar, ya öldürürler. Ama önce parayı almaları gerekir. Onlarla doğrudan temasın olduğu tek an, paranın el değiştirdiği andır. Siz bunun ne zaman, nerede, nasıl olacağını söylememekte direnirseniz, elimiz kolumuz bağlanır. Ben özel dedektifim. Hokkabaz değil...»

«Ama siz bir dâhisiniz,» diye yerinden fırladı Althea Vail, «yapamayacağınız hiçbir şey yok...» Çek defterini tekrar çıkardı çantasından... «A-vans olarak on bin dolar yetmezse, daha fazlasını seve seve veririm. Ne kadar istiyorsunuz?»

Ya Althea Vail çok akıllı bir kadındı, ya da şanslı günündeydi. Patronu can evinden vurmuştu. Kendisine, 'sen bir dâhisin' diyen, 'yapamayacağın hiçbir şey yoktur' diye yağlayan, sonra da hiç göz kırpmadan on bin dolarlık çekler dağıtanlara hayır dediğini hiç görmemiştim.

«Not defterini çıkar Archie.» dedi bana... «Kocanızı kaçırın şu Knapp hakkında bütün bildiklerinizi bize anlatmanızı istiyorum Bayan Vail,» diye devam etti. «Örneğin, kelimeleri nasıl seçip kullandığı çok önemli... Aranızda geçen telefon konuşmasını, hatırlayabildiğiniz kadarıyla tekrarlayın bana...»

«Hayır, olmaz. O konuşmada verilen talimatı öğrenirseniz, kocamın hayatını tehlikeye düşürebilecek bir şeyler yapmaya kalkışabilirsiniz.»

İçinden 'ya sabır' çekti patron. . «Peki öyleyse,» dedi, «sesi nasıldı? Daha önce hiç duymuş muydunuz bu sesi?»

«Hayır. Nereden duyabilirim ki?»

«Eveleyip geveledi mi, yoksa öz mü konuştu?»

«Söyleyeceğini söyledi, telefonu kapattı.»

«Cümle kuruluğu nasıldı? Okul görmüş birinin cümleleri miydi?»

«Evet, çok düzgün konuşuyordu. Sesi de kültürlü birinin sesine benziyordu. Ama, bütün bunları neden soruyorsunuz Bay Wolfe? Dâhisiniz,

ama herhalde bir adamın hiç duymadığınız bir konuşmasından kimliğini çıkaracak kadar da dâhi olamazsınız.»

«Ona deha değil, falcılık derler. Kocanızı en son ne zaman gördünüz?»

«Cumartesi sabahı... Katonah yakınlarındaki yazlık evimize gidip bazı eşyalar alacak, pazar cğleden sonra da dönmüş olacaktı. Biraz rahatsız olduğum için gidemedim onunla... Pazar sabahı telefonla arayıp işlerin uzadığını, gün batımından sonraya kalabileceğini söyledi. Geceya-rısı olduğunda dönmemişti. Sürekli orada kalan emektar bakıcıyı aradım, Jimmy yedi buçukta eve gelmek üzere, çıkmış. Bir yerlere takılmıştır diye başta kaygılanmadım, ama sabah olup da dönmediğini görünce, giderek paniğe kapıldım. Sonra da sabah postasından o fidyeye mektubu çıktı.»

«Katonah'dâki evinizden ayrılırken yanında kimse var mıymış?»

«Hayır.»

«Özel sekreterinizin adı ne?»

«Özel sekreterimin adı mı? Siz de amma daldan dala atlıyorsunuz! Adı Dinah Utley... Yedi yıldır yanımda çalışıyor. Niye sordunuz?»

«Onunla görüşmem gerekiyor. Şuradan telefon edin, hemen gelsin.»

Şaşkınlıktan fal taşı gibi açılmış gözlerini kararlı biçimde yumdu Bayan Vail... «Hayır, çağırman», dedi, «size anlatabileceği her şeyi ben anlattım. Üstelik, buraya geldiğimi de bilmiyor. Ona ne kadar güvenirsem güveneyim, sizi bu işe karıştırdığımı söyleyemem.»

«O zaman çekinizi geri alın ve buradan gi

din Dayan Vail», dedi. Çeki titreyen ellerle koydu kadının önüne... Çeki geri vermenin patrona ovlatacısı gibi oturduğunu bildiğim için, yüreğim sızladı.

«Ama neden?» diye haykırdı Althea, «Az önce, bana yardım edeceğinizi söylemiştiniz.»

«İş sürekli yokuşa koşuyorsunuz Bayan Vail... Önce, kocanızı kaçıran kişilerin size ne talimat verdiklerini bizden sakladınız. Şimdi de özel sekreterinizle görüşmemizi engelliyorsunuz. Althea Vail olduğunuzu biliyoruz. Archie teşhis etti sizi... Ama, ondan ötesinin ne kadar doğru olduğu konusunda, sizin sözünüzden gayri elimizde bir şey yok....Böyle bir kaçırma olayı gerçekten oldu mu? O fidyeye notunu siz mi yazdınız, yoksa gerçekten postadan mı çıktı? Knapp denen biri var mı, varsa sizi telefonla aradı mı? Daha çok soru sıralayabilirim size... Gözüm kapalı hiçbir işe girmem, hokus pokusa alet olmaktan da hoşlanmam. Konuşmamakta kararlıysanız, çekinizi alın ve gidin.»

«Siz çıldırdınız mı?» diye bağırdı Althea Vail, «Ne hokus pokusu... Kocamı kaçırdılar, öldürecekler, diyorum size... Dinah'nın ağzından laf alabilmek için buraya çağırman istiyorsunuz. Hiçbir şey söyletemezsiniz ona. . Bu konuda kendisine verdiğim talimat kesin...»

«Ondan laf almaya niyetimiz yoktu. Adamın konuşma biçimi, kelimeleri seçiş ve kullanışı konusunda profesyonel bir sekreterin gözlemleri sizinkinden farklı olabilir. Kaldı ki, birtakım kişilerle konuşmadan iş göremem. Görebileceğimi iddia etmem de delilik olur.»

«Yardım için size başvurduğumu, onun bile bilmesini istemiyorum.»

«Bilmesinde hiçbir sakınca yok... Nasıl olsa Bay Knapp de öğrenecek...»

Althea'nın gözleri yuvalarından uğradı. «Ne? Ne dediniz? Knapp de mi öğrenecek? Siz çılgın mısınız? Jimmy'yi anında öldürürler.»

Althea Vail'in bu çıkışına hiç karşılık vermeden bana döndü Wolfe... «Archie», dedi, «akşam gazetelerine bir ilan vermek istiyorum. İlk baskılara yetiştirebilir miyiz?»

Saatime baktım. «İlk baskıları bilmem ama ikincilerine mutlaka yetişir. Lon

Cohen'i araya sokarsam, belki ilk baskılar da olur. Küçük ilanlara mı girecek?»

«Hayır... Göze batar bir yerde olmasını istiyorum. Başlığı otuz altı punto siyah, yazısı on iki punto olacak... Kâğıt kalemini al. 'BAY KNAPP' diye başlıyoruz. 'Bedeli karşılığında elden çıkaracağınız değerli eşyaya talip olan bir bayan, o eşyanın kazasız belasız eline geçebilmesi için beni görevlendirmiş bulunmaktadır. Aranızda geçen konuşmayı bana anlatmamakta direndiği için, anlaşmanızın şartlarını ve nasıl yerine getirileceğini bilmiyorum. Bilmek de istemiyorum. Benden tek istediği şey, sizdeki değerli eşyanın hasar görmeden kendisine ulaşmasıdır.' Buraya kadar tamamsa, yeni paragrafa geç Archie...»

Geçtim, o da devam etti. «'Elinizde bulunan değerli eşyanın kaybolması ya da onarılmaya-cak biçimde hasar görmesi halinde, bu hanımefendi, bütün güç, olanak ve yeteneklerimi seferber ederek sizi bulmamı, kaybını ödetmemi de istemektedir. Bu konuda hiçbir maddi özveriden kaçınmayacağını da beyan etmektedir. Bir iş

15

üstlendiğim zaman ne kadar kararlı olabileceğimi, her keresinde de sonuç aldığımı bilmiyorsanız, en kısa sürede öğrenmenizi tavsiye ederim.' Altına da adımı on sekiz punto siyahla yazsınlar Archie... Telefonla yazdırabilirsen daha iyi olur.»

Kısa bir sessizlik oldu odada... Masamdan kalkıp *Gazette'deki* dostumuz Lon Cohen'i aramak için telefona yürüdüm. Tam elimi ahizeye atmıştım ki, «Bir dakika bekle Archie,» dedi Wolfe... Ben de bekledim.

«Şimdi beni iyi dinleyin Bayan Vail,» diye konuştu, «gazetelere vereceğim ilanı dinlediniz Bu adamlar kocanızı çoktan öldürmüş olabilirler. O zaman, onların peşine düşmek, yakalamak durumundayım. Knapp ilanları görmeyebilir, partiyi aldıktan sonra kocanızı öldürebilir. O rizikoyu da göze alıyorum. Mesleki saygınlığımı sürüyorum ortaya . Karşılığında da, sizin maddi ve manevi desteğinizin süreceğine, her ne pahasına olursa olsun süreceğine emin olmak istiyorum, işi almamı istiyorsanız, çek defterinizi çıkarıp elli bin dolarlık bir tane daha yazın. Kocanızı sağ salim geri gönderirlerse, ben de bu çekten uygun göreceğim bir miktarı iade ederim. Kocanızı öldürürlerse de, o parayı katillerini yakalamak için harcayacağım. Ayrıca, sekreterinizi hemen buraya çağırmanızı istiyorum. Şartlarım bunlar... Düşülüp taşının, kararınızı verin. Saat neredeyse bir oluyor. Biraz daha gecikirsek, ilan gazetelere yetişmez. Bekliyorum.»

Zavallı kadın, dudaklarını kemirmeye başlamıştı. Yardım dilercesine bana baktı. Wolfe'un hırpaladığı insanlar genellikle benden yardım u-

16

marlar... Bazen bulurlar, bazen de şimdiki gibi bulamazlar. Kararsızlık içinde bir süre bocaladıktan sonra, çek defterini açıp bir şeyler karaladı Althea Vail... Yerimden kalkıp çeki elinden aldım, yan gözle rakamı okuduktan sonra Wolfe'a uzattım. Elli bin dolar...

«Umarım bu miktarın büyükçe bir bölümünü size iade ederim,» dedi Wolfe. «Şimdi, Archie'nin telefonundan sekreterinizi arayıp, buraya gelmesini söyleyin. Onu da yaptıktan sonra, gazetelere vereceğim bu ilanı...»

«Sekreterimin buraya gelmesi gerçekten gerekli mi Bay Wolfe?»

«Benden istediğiniz işi almamın önkoşulu bu...» Duvardaki antika saate baktı. «Şimdi saat bir... Yemek zamanı geldi. Tam üçte burada olsun.»

Althea Vail çaresizlik içinde bir Wolfe'a, bir bana baktı. Sonra da kalktı, telefonun basma geçti.

Dinah Utley beş dakika gecikmeyle, üçü beş geçe geldiğinde, Wolfe mayonezli levreği daha sindirmeye başlamamıştı bile... Bu yüzden de özellikle keyifsizdi.

Bir kere, yarım saat geç oturmuştu sofraya... Kendisinden işaret gelene kadar mayonezi bekletmesini aşçımız Fritz'e söylemiş, o da konuğumuz gidene kadar beklemişti. Sonra, mayoneze kaç damla limon konulacağı konusunda Fritz'le aralarında seslerin yükseldiği bir tartışma çıkmıştı.

O kadarla kalsa iyi... Aradığımız gazetelerden ikisi rotatiflerin dönmeye başladığını, ilanın ancak sabah baskılarında çıkabileceğini söylemişlerdi. Lon Cohen sağ olsun. Bütün yetkisini kullanarak baskıyı durdurmuş, kalıp değiştirmiş. İlanın akşam baskısına yetişmesini sağlamıştı.

Sofradan kalkıp da çalışma odasına geçtiğimizde saat üçe yirmi vardı. Wolfe koltuğuna çöküp fidyeye notunu önüne çekti, evirdi çevirdi, kaşlarını çattı, kalkıp daktilomun başına geldi. Uzun uzadıya klavyeyi seyretti. Sonra gidip yerine oturdu, Koestler'in son kitabını alıp, bırak-

18

tığı yerden okumaya devam etti.

Kalkıp boşabilirdim onu... Biraz yatıştıktan sonra konuştum: «Bana bak, patron... İnsanın kafasını oyalayıp midesine ilişmediği için kitap okumanın sindirime çok iyi geldiğini ben de biliyorum, ama on dakika sonra Dinah Utley gelecek buraya... Önce fidyeye notuna, sonra da benim daktilonun klavyesine bakarken aklından ne geçtiğini söylersen, kızla konuşmamız sırasında belki benim de yardımlarım olur. Eğer yardımlarıma ihtiyacın yoksa da, sinemaya falan giderim.»

«Gevezelik etme Archie! Notu görünce önemsiz bir şey geldi aklıma...»

Hiçbir şey söylemeden burnunu tekrar kitaba gömdü. Ama üstüne gitmekte kararlıydım. «Notun harfleri benim de dikkatimi çekti,» diye devam ettim, «Remington'la yazılmış. Benim makinem de Remington, ama ben yazmadım. Bir kere, a harfi satır hizasının az altına vuruyor. İkincisi, kim yazmışsa, tuşlara düzensiz vuruyor. Klavyenin solundaki harflerden bazıları silik çıkmış. Ötekiler de daha koyu...»

Baktım yine bir şey söylemiyor, homurdanarak, orkide kayıtlarını çektim önüme... Bir ahabamızın Venezüella'dan gönderdiği *Mütonia vexillaria*'ları işlemeye koyuldum. Ama, aklım patronun notta benim görmediğim neyi görmüş olabileceğine gidiyor, gözlerim daktiloya kayıyordu. «Nasıl olsa öğreniriz,» diye kestirip attım kapı çalındığında...

Gidip Dinah Utley'i buyur ettim içeri... Kırmızı koltuğa yerleştirdikten sonra da, masamın başına geçip oturdum. Wolfe başını kitabından

19

kaldırmadan, damdan düşercesine, «iyi bir sekreter mısınız Bayan Utley?» diye sordu.

Şaşırmıştı kadın... Bir an durakladıktan sonra kendini toparlayıp, «Maaşımı hak ediyorum Bay Wolfe,» dedi. Sesi soğukluk derecesinde sakindi. Bakışları da öyle...

«Bundan eminim,» dedi Wolfe, «bildiğiniz gibi sizi buraya Bayan Vail çağırırdı. Yani patronunuz... Üstelik, Knapp'le arasında geçen telefon konuşmasının içeriği konusunda hiçbir şey söylememenizi kesinkes tembihledi. Olay onu sarsmış olabilir. Bu yüzden de doğru düşünmüyor olabilir. Siz de aynı görüşte misiniz?»

«Benim ne düşündüğüm önemli değil... Siz söylediniz. Patron Althea Vail...»

«Öyleyse, Bayan Vail'le Knapp arasında geçen konuşmayı bana anlatmanız için

ısrar etme-yeceğim. Bayan Vail'in mektuplarını hep siz mi açarsınız?»

«Evet... Bütün mektupları açar, okurum.»

«Dün Knapp'in mektubuyla birlikte postadan ne çıktı?»

«Topu topu beş mektup vardı. Üçü sirküler, biri özel, biri de fidye notuydu.»

«Okuduktan sonra Bayan Vail'e gecikmeden haber verdiniz mi?»

«Evet.»

«Bayan Vail, pazar gecesi kocasını yazlıktan aradığımda yanında mıydınız?»

«Hayır. Odama çıkıp yatmıştım.»

«Knapp'in telefonu geldiğinde saat kaçta?»

«Dördü sekiz geçiyordu. Önemli olabileceğini düşünerek, zil çaldığında saatime baktım.»

«Konuşmayı paralelden dinleyip not almışsınız

öyleyse steno biliyorsunuz.» «Evet.»

«Daktiloyu nasıl yazarsınız. İki parmak mı? On parmak mı?» «On parmak...»

«Üniversite mezunu musunuz?» «Evet, ama, bu sorularınıza hiçbir anlam veremiyorum. Bay Vail'in kurtarılmasına ne gibi bir yararı olabilir bu sorduklarınızın?» «Kimbilir?» dedi YVolve, «Olayı dolaylı biçimde de olsa yaşamış bir kişi olarak, sizi biraz tanımak istedim. Hepsisi o kadar... Sizi daha fazla tutmayacağım. Ancak, gitmeden önce Archie parmak izlerinizi alacak?»

«Parmak izlerim mi? Ne yapacaksınız onları?» «Yardımcım Archie fidye mektubundaki parmak izlerini tesbit ettiğinde, Bayan Vail'in, sizin, benim ve kendisinin parmak izlerini bir kenara ayırıp, Knapp'inkini bulacak... Onun için gerekli... Sizce bir sakıncası yoktur herhalde...» «Yok,» deyip yerinden kalktı

Dinah Utley... Patronun daktiloma bakarken aklından geçirdiklerini anlamış, parmak izi almak için parlak kâğıt ve mürekkebi hazırlamıştım bile... Göz boya maca olduğu için uzun merasimlerle aldım izleri... Sol elinin yüzük parmağına gelince de durakladım. «Parmağınız morarmış,» dedim, «bir Kefere, mi

«İki gün önce masamın çekmecesine sıkıştı. Serçe parmağım da böyle... Biraz dikkat edin. Ağrısı hâlâ geçmedi.» Sonra Wolfe'a dönüp, «Adamların mektup kâğıdında parmak izi bırakacak kadar aptal olduklarını sanmıyorum,» dedi. ,

«Adam kaçırmanın başka suçlarda olmayan

bir özelliği, suçluların suç süresince sürekli gerilim altında olmalarıdır,» diye konuştu Wolfe, «aptallıktan değil de telaş ya da dikkatsizlik yüzünden böyle bir hata yapmış olabilirler.»

«Bay Vail'i bulmak için bütün girişimleriniz, her gördüğünüzün parmak izini almak değil herhalde...» Alaycı bir ses tonuyla söylemişti bunu...

Wolfe aldırmadı bile... «Elbette değil... Bay Knapp'e hitaben gazetelere ilan da verdik. İlanın bir kopyasını hanımefendiye göster Ar-chie...»

İlanın bir kopyasını masamın gözünden çıkarıp uzattım kadına... Alıp okudu, bir daha okudu. «Bir işe yarayacak mı bu?» diye sordu.

«Umarım yarar,» dedi Wolfe, «gördüğünüz gibi, tüm mesleki onurumu koydum ortaya... Jim-my Vail'in kılma dokunurlarsa peşlerine düşeceğimi, yakalayınca kadar da bırakmayacağımı anlayacaklar. Bu ilanın beklenen etkiyi göstereceğine kuşkunuz olmasın.»

«Kendi yeteneklerinizi fazla abartmıyor musunuz?» diye konuştu Dinah Utley, «Bu Knapp denen adam, belki de peşine polis yerine sizin düşmenizi tercih ediyordur.»

Kanım birden ısındı Dinah Utley'e... 'Aferin kızım,' diye geçirdim içimden... Laf yetiştirmekte bizim patrona baskın çıkan birine uzun süredir ilk kez rastlıyordum. Kapıya kadar götürüp bıraktım onu... Sonra da odaya döndüm, Wolfe'un tepesine dikildim:

«Fidye mektubunu onun daktilo ettiği anlaşıldı,» dedim, «senin neden dâhi, benimse neden kapı oğlanı olduğum daha iyi anlaşılıyor. Ye-

22

mekten hemen sonra, mektupla daktilomun klavyesini karşılaştırdığım zaman jeton düşmeliydi. Klavyenin en solundaki F, G, U ve I harfleri silik, ötekiler normal çıkmıştı mektupta... Hatasız yazıldığı için de profesyonel birinin yazmış olması ihtimali çok yüksekti. On parmakla yazan, ama en soldaki tuşların üstündeki parmaklarını öbürleri kadar iyi kullanamayan biri... Kalıbımı basarım ki, Dinah Utley odaya girdiğinde yüzünden önce sol elinin yüzük ve serçe parmaklarına baktın.»

'Benim için sıradan bir iş,' der gibi alçakgönüllü bir el işareti yaptı patron... Devam ettim. «Vail'lerin evinde yatıp kalkan profesyonel bir sekreterin, tam mektubun yazıldığı sıralarda aynı iki parmağını çekmeceye sıkıştırmış olması el-bette rastlantı olamaz. Kadını panikletip hemen Knapp'le temasa geçmesi için de, gazetede ki ilanımızı okuttun ona... Madem öyle, çıkıp gitmesine niye izin verdin? Biraz daha sıkıştırabilirdik.»

«Kadını gördün, konuşmalarını dinledin. Sıkıştırmamızın bir yararı olur muydu sence?»

Söylediğini kafamda evirip çevirdim. Her zaman olduğu gibi haklıydı Wolfe... «Haklısın,» dedim, «çetin cevize benziyor. İşkenceden aşağısı-y-la konuşturamazdık onu...»

«Sonra, kendisinden şüphelendiğimizi hissettirmenin de bir anlamı yoktu. Vail'i öldürmüş olabilirler. Elimizde kanıt olmadığı için, onu eninde sonunda bırakmak zorunda kalacaktık, o da çıkar çıkmaz hembasına haber uçuracaktı. Yok, böylesi daha iyi oldu.»

«Bayan Vail'i görmek bahanesiyle evlerine gi dip, kadının daktilosuyla birkaç satır yazabilirim. Yazının o makineyle yazılmış olması yeterli delil değil mi?»

«Delil olmasına delil de Bayan Utley'i uyandırmaktan başka ne kazandırır bize? Onun deyimiyle, Jimmy Vail'i sağ salım geri getirir mi?»

Saatine baktı. Dörtten altıya kadar sürece kide seansına daha on dakika vardı. Aradan birkaç sayfa daha çıkarmak için kitabını aldı, okumaya başladı.

Wolfe orkideleriyle uğraşırken, kaçırılma olayının kurbanı hakkında bildiklerimi kafamda topladım. Bilmediğim şeyleri de, gazeteci dostum, poker arkadaşım Lon Cohen'den öğrendim.

Jimmy Vail 34 yaşında, 1.80 boyunda, 68 kilo ağırlığındaydı. Geriye taradığı saçları siyah, dünyayı kimi zaman zekice, kimi zaman dalgın süzen gözleri de zeytin rengiydi. Fazla güneş görmemiş geniş bir yüzü, ortasında da, ona biraz geniş gelen bir ağız vardı. Tiyatroya, sinemaya, eğlence yerlerine hep birlikte gittikleri için, uzaktan, en az karısı kadar tanıyordum onu... Harold F. Tedder'm dul eşi Althea ile 1968 yılında tanışmışlardı. Kadınların beraber olmaktan hoşlandıkları, hoşsohbet Jimmy ile Althea Tedder hemen kaynaşmışlar, ertesi yıl da evlenmişlerdi.

Kadınları oldum olası sevmeyen Nero Wol-fe'un bir lafı vardır. Kendisinden otuz yaş küçük biriyle evlenen kişiyi, başkalarının okuması için kitap satın alanlara benzetir. Gerçi Althea Tedder yeni edindiği kocasından yalnızca on iki yaş büyüktü, ama aralarındaki yaş farkı hemen belli

25

oluyordu. Jimmy Vail orta yaşlı karısını haftanın her günü bir başkasıyla aldatabilecek kadar çekici biriydi, ama Allahı var, insanlar arasına karıştıklarında hep örnek koca olarak davranmıştı. Yine de diller durmuyor, kuşlar habire bir şeyler fısıldıyorlardı. Althea Vail'i ilk gördüğümde, kocasının peşine adam takmamızı isteyeceğini sanmıştım, Ne yapalım? Herkes yanılır. Belki de, Jimmy herkesin sandığından çok daha iyi bir koca olduğu için, Althea onu geri istiyordu.

Althea'nın kızlık soyadı Purcell'di. Çeyrek ; yüzyıl önce, *Çayırkuşu* adlı oyundaki sütçü kız • rolüyle sansasyon yaratmış, daha sonra da, kendisinden hayli yaşlı ve zengin biriyle evlenerek sahneyi bırakmıştı. Biri kız, biri Qğlan iki çocukları olmuştu bu evlilikten... Flamingo Kulübünde birkaç kere rastlamıştım onlara... Edindiğim ilk izlenim, kendilerini biraz fazla beğendikleriydi. Kocasının 1964 yılında ölüp, ona çok büyük bir miras bırakmasından sonra, Althea bir süre beklemiş, sonra da yeni bir eş seçmişti kendine...

Bir şey yaptıklarından değil, böyle bir çiftin Tedder servetini arkalarına alıp, her an bir şey yapabilecekleri beklendiğinden, magazin basınının projektörleri, evlilikleri süresince üstlerinden ayrılmamıştı. Gün geçmiyordu ki, onlar hakkında sütunlar dolusu bir haber yayınlanmasın...

Ama ilk kez dişe dokunur bir olay gelmişti Vail'lerin başına... Gazetelerdeyse tek satır bile yoktu.

Akşamüstü beş buçukta evden çıkıp, yüz metre ötedeki büfeye gittim, gazeteleri aldım. İlanı beşinci sayfanın göbeğine yerleştirmişti Lon...

26

Adı Knapp olup da gazetenin beşinci sayfasına kadar dayanabilen birinin görmemesi imkânsızdı. İlanın bulunduğu sayfayı açıp, gazeteyi Wol-fe'un masasına bıraktım, sonra da geçip orkide kayıtlarını önüme çektim.

VWolfe orkidelerinin yanından altıyı bir gece indi. Bana vereceği bir talimat olup olmadığını sordum, ama cevap bile vermedi, kitabını açıp okumaya başladı. 'Böylesi daha iyi,' diye düşündüm. Uzatmalı sevgilim Lily Rowen'in numarasını çevirip, o gece işi olup olmadığını sordum. Wolfe'un kaşları çatılmıştı. Giyinip aşağıya indiğimde, çatık kaşlara, asık surat da eklenmişti.

«Nereye gidiyorsun?» diye sordu.

«Telefon konuşmasını dinledin. Lily'yle önce bir yerde yemek yer, sonra da Flamingo'da dansa gideriz herhalde...»

«Önemli bir şey çıkabilir.»

«Talimatın olup olmadığını sordum, lütfedip cevap bile vermedin. Kusura bakma... Bir şey çıkarsa Flamingo'dan ararsın beni...»

Geceyarısına doğru döndüğümde "VVolfe çoktan yatmıştı. Çalışma odasına geçip, bana bir not bırakıp bırakmadığına baktım. Yoktu. Gecenin yorgunluğunu emecek serin çarşafların arasına bıraktım kendimi...

Uyumamla uyanmam bir oldu sanki... Telefon ısrarla çalışıyordu. Pencereye baktım, hava aydınlanmış... Duvardaki saate baktım, 7.52... Yedi saat uyumuşum gibi gelmedi bana... Homurdanarak ahizeyi yerinden kaldırdım, «Nero Wolfe' un bürosu,» dedim, «Ben Archie Goodwin...»

«Siz misiniz Bay Goodwin?»

«Söyledik ya...» Derin uykumdan uyandırıl mayı, hele telefon sesiyle uyandırılmayı hiç sevmem.

«Ben Althea Vail... Nero Wolfe'la konuşmak istiyorum.»

Para anaları için istisna yapılabileceğini düşünerek sesimi yumuşattım. «Mümkün değil Bayan Vail... Patronun kesin emri... Kahvaltısını bitirmeden telefonda konuşmaz. Yemeğini yarıda kesersem öldürür beni... Önemli bir şey varsa bana söyleyin, ben ona aktarırım.»

«Çok güzel bir haberim var,» diye haykırdı karşıdaki ses... «Kocam döndü... Bırakmışlar onu...»

«Çok güzel Şimdi yanınızda mı?» «Hayır. Yazlıktan telefon etti. Banyo yapıp üstünü başını değiştirecek, sonra da karnını doyu-racakmış. Kılına bile dokunmamışlar. Kırk sekiz saat süreyle bu olaydan kimseye söz etmeyeceğine dair güvence almışlar ondan... Nero VVolfe'a gittiğimi söylemedim ona... Telaşlanmasından korktum. Sizi arayışımın nedeni de bu... Hem sevinçli haberi vereyim, hem de ağzınızdan bir şey kaçırmamanızı rica edeyim dedim.»

«Olur. Patrona söylerim. Telefondaki sesin kocanıza ait olduğundan eminsiniz, değil mi?»

«Elbette eminim. Kocam eve geldiğinde sizi arar, haber veririm,» deyip telefonu kapattı.

Hayatımızın en kolay on bin dolarını kazanmıştık. Üstelik, Wolfe'u bir nebze tanıyorsam, elli bin dolarlık çeki iade etmeden içinden bir miktar tırtıklama da yapardı. İyi iş vallahi... Patronun iş bağlaması için gazeteye ilan vermesi yetiyor.

Yataktan kalkıp gerindim. Sonra da aheste aheste giyinip mutfığa indim. Geçerken patronun odasına uğrayıp çalışmasına, kafa yormasına gerek kalmadığı müjdesini vermek aklımdan geçmedi değil... Ama sonra, «Boş ver,» dedim. Kahvaltısının iş konuşmasıyla yarıda kesilmesine göstereceği tepkinin mi, yoksa çalışmak zorunda olmadığını öğrenmenin sevincinin mi ağır basacağını tam kestiremediğim için, caydım bu fikrimden...

Fritz portakal suyumunu hemen getirdi. «Sosisi özellikle tavsiye ederim,» dedi, «Bay Howie'nin bize bugüne kadar gönderdiklerinin en iyisi... Baharatı biraz azaltıp sarımsağım bir iki diş fazla atmış.» İki porsiyon istedim. O da beni dokuza üç kalaya kadar oyaladı. Kahvaltısını bitirip orkide odasına çıkmak üzereyken, patronu yakalayabileceğim en uygun zamandı bu...

«Ne var?» diye gürledi dahili telefona...

«Orkidelerin her şeyden önemli olduğunu, üstelik zamanında çıkmazsan kaçacaklarını biliyorum, ama sana sevineceğin bir haberim var. Vail olayı konusunda kafa yormana gerek kalmadı. Sabaha karşı evine dönmüş adam... Hiçbir şeyi de yokmuş. Yalnızca olaydan kırk sekiz saat süreyle kimseye bahsetmeyeceğine dair söz vermiş. Bayan Vail bizim de bir şey söylemememizi rica etti.»

«Güzel.» Çalışmaktan kurtulmanın sevinci okunuyordu sesinden...

«Birazdan bankaya gidip çekleri hesabımıza geçireceğim. Sonra da Lon Cohen'e uğrarım. Bastığı ilanın neyin nesi olduğunu merak ediyordur. Haber yapmaması kaydıyla olanları anlatayım mı ona?»

«Hayır.»

«Ama, Lon ambargolu haberlerimizi hiçbir zaman basmadı. Ne o? Yoksa ona güvenini mi yi-tirdin?»

«Hayır, yitirmedim. Ama daha erken... Bay Vail eve sağ salım vardıktan sonra, belki...» Başka bir şey söylemeden telefonu yüzüne kapattı. Ben de ahizeyi kutusuna çarptım.

Bankaya gidip gelmek, çalışma odasına çekidüzen vermek, orkide kayıtlarını yenilemek iki saatimi aldı. Bu arada, VVolfe da orkide faslını -bitirmiş, aşağıya inmişti. Guatemala'dan kendisine yazarak *Oncidium marshallianum* türünün özel bir cinsini bulduğunu söyleyen bir orkide-ciye mektup dikte ettirmeye başladı. Başlamasıyla da kapının çalınması bir oldu. Homurtu VVolfe'un ağzıyla burnundan aynı anda çıktı. Orkide gibi hayati önem taşıyan konularla uğraşırken işinin yarıda kesilmesinden hiç hoşlanmaz. Kalkacak gibi oldum ama, «Bırak Fritz baksın,» dedi, «önemli işimiz var.»

«Fritz alışverişe çıktı,» deyip yerimden kalktım, kapıya gidip delikten baktım, sonra da ellerimi ovuşturarak patronun yanına döndüm.

Yalnızca iki kelime söyledim: «Jimmy Vail.» «Gelsin,» gibilerinden bir baş işareti alınca da, konuğumuzu içeri buyur ettim. Paltosuyla şapkasını alıp portmantonun askısına özenle yerleştirdim. Çalışma odasına vardığımda, Vail konuşmaya başlamıştı bile. Makineli tüfek takırtısı gibi peş peşe diziordu kelimeleri:

«Bay VVolfe... Tanıştığımıza çok sevindim. Benim adım Jimmy Vail... El sıkışmaktan hoşlanmadığınız için bu kadar tanışma yeter... Kırmı-

30

zı koltuğa oturabilir miyim? Teşekkür ederim. Konuşurken geçirirsem kusura bakmayın. İki gün, üç gece fasulyenin her çeşidini yedim. Bu sabah kurtulunca da jambonlu yumurtayı biraz fazla kaçırmışım. Karım sizi tuttuğunu anlattı bana... Bu kadar küçük bir işe bu kadar para verildiğini ilk kez görüyorum. Ama olsun! İşin uzmanını tuttunuz mu, paranın iyisini de vermek zorundasınız. Gazetede ki ilanınızı da gösterdi bana... Çok akıllı bir iş yapmışsınız. Gerçi bana değerli eşya muamelesi yapmışsınız, ama boş verin. Beni kaçıranlar gazetede ki ilanı gördüler mi acaba? Onu görüp de mi bıraktılar?»

Makineli tüfek atışı başladığı gibi kesildi, son kelimenin kıcına kondurulan soru işaretiyle...

Uzun bir sessizlik oldu odada... «Sizi kaçıran kişilerin sizi neden serbest bıraktıklarını bilmediğinizi söylemek için mi geldiniz buraya? Gazeteyi okuyup okumadıklarını siz bilmiyorsanız, ben nereden bileyim.» Baktı Vail konuşmuyor, devam etti patron... «Hem önemli de değil! Serbest bıraktılar, yeter...»

«Karımla benim açımdan önemli olabilir,» dedi Vail, «Gazetede o ilanı görmüşlerse, kanının size gelip yardım istediğini mutlaka anlayacaklardır. Bu da bizim başımıza bela açabilir. Olup bitenleri kırk sekiz saat kimseye söylemeyeceğime dair söz aldılar benden... Süre cuma sabahı doluyor. Karım ve ben onlara verdiğim sözü tutacağız. Ama sizi zorla susturamayız. Gazetelere yeni bir ilan verip, Bay Knapp'e o değerli eşyayı aldığınızı, olayın sizin için kapandığını duyurur-sanız rahat ederiz.»

VVolfe'un kaşları çatılmıştı. «Karınız bize gelip

durumu anlattığında, işlenmiş ciddi bir suçu sonsuza kadar polisten saklayamayacağımızı kendisine söylemiştik,» dedi, «adam kaçırma çok ciddi bir suçtur, ama ortada bir hayat söz konusu olduğu için istisnai davrandık.

Kurtulduğunuza göre, durumu polise bildirmek zorundayız.»

Vail tam itiraz etmeye hazırlanıyordu ki, telefon çaldı. Althea Vail'di arayan.

«Kocam orada mı?» diye sordu heyecanlı bir sesle...

«Karınız arıyor,» diye telefonu Vail'e uzatıp mutfağa koştum, paralelin ahizesini kulağıma dayadım. Althea Vail heyecanlı heyecanlı konuşuyordu.

ALTHEA: .. korkunç bir şey oldu. White Plains Eyalet Polisinden Yüzbaşı Saunders demin telefonla aradı. Bir kadın cesedi bulmuşlar ; az önce... Dinah Utley sanıyorlar. Birimizin gelip cesedi teşhis etmesini istediler. Korkunç bir şey bu... Niye öldürsünler onu?

JIMMY: Bilemem. Belki Archie Goodwin bilir. Paralelden dinliyor. Yüzbaşı Saunders nasıl öldürüldüğünü söyledi mi? Ceset nerede bulunmuş?

ALTHEA: Bir şey söylemediler.

JIMMY: Dinah olduğunu nereden anlamışlar?

ALTHEA: Çantasıyla arabasındaki bazı şeylerden... Oraya gitmek zorunda mıyız? Bizim şoförü göndersek olmaz mı?

JIMMY: Polisin ne düşüneceğini bilemem. Ne dersin Goodwin? Şoförü göndersek olur mu?

Paralelde değilmiş gibi yapmanın artık anlamı yoktu. «Gönderebilirsiniz,» dedim, «ben de gidebilirim. Ama, öldürüldüğüne göre, size bazı sorular sormak isteyeceklerdir. İsterseniz ben önden

32

gidip cesedi teşhis edeyim, etrafa da şöyle bir bakınayım. VVolfe'dan izin alırsanız hemen yola çıkarım.»

ALTHEA: Çok iyi olur bu... Çok korkuyorum Jimmy! Beni fazla yalnız bırakma...

JIMMY: Şuradaki işi toparlayayım, hemen geliyorum Al thea...

Telefonu yerine bırakıp çalışma odasına geçtim. «Bayan Vail'i az önce VWhite Plains polisi aramış, Dinah Utley'nin öldüğünü söylemiş,» dedim, «konuşmayı paralelden dinledim. Birinin gelip cesedi teşhis etmesini istemişler. İkisi de gitmek istemiyor. Yerlerine ben gideyim mi?»

«Öldürülmüş mü?» diye sordu Wolfe.

«Bayan Vail'e polis bir şey söylememiş, ama normal bir ölümse, koskoca bir yüzbaşı aramaz,, dedim, «Bay Vail de aynı şekilde düşünmüş olacak- ki, ilk sorusu 'nasıl öldürülmüş?' oldu. VWhite Plains'e gideyim mi?»

Wolfe soruma cevap bile vermeden Vail'e döndü. «Sizin için güç bir durum,» dedi, «Bayan Utley bir cinayete kurban gitmişse, polis size mutlaka dün gece ne yaptığınızı, nerede olduğunuzu soracaktır.»

«Dün gece nerede olduğumu hiç kimseye söylemeye niyetim yok! Adamlara söz verdim, hayatımı kurtarmak için... Size bile söyleyemem.»

«O zaman polisin şüpheleri sizin üstünüzde yoğunlaşacaktır. Karınızla kafa kafaya verip bir durum değerlendirmesi yapmanızı tavsiye ederim. Sonra, sizi beklerken karşılarında Nero VVolfe'un yardımcısı Archie Goodwin'i görünce, şüpheleri daha da artacaktır. En azından, öldürülen kadını nereden tanıdığını soracaklardır

33

ona...»

«Aman Tanrım!» diye inledi Vail. «Dinah'nın dün büronuza ne iş için geldiğini açıklamak zorunda mısınız?» Yerinden fırlayıp telaşlı adımlarla odayı arşınlamaya başladı. «Archie. bana Bayan Vail'i bul,» dedi Wolfe... Buldum, koşarak gelen Jimmy Vail'den önce de paraleli kapıp kulağıma bastırdım. «İyi günler Bayan Vail,» dedi, «kocanızın sağ salim dönmüş olmasına çok sevindim. İş ilişkinizin böylece sona erdiğini düşünüyordum, ama White Plains'den gelen haber durumu biraz değiştirdi. Bu konuda size bir önerim olacak... Ama önce bir şey öğrenmek istiyorum. Ölü bulunan kadının Dinah Utley olup olmadığını teşhis etmek için White Plains'e gitmek istemediğinizi söylemişsiniz kocanıza... Doğru mu?» «Evet. Bay Goodwin gidebileceğini söyledi.» Bir homurtu çıktı "VVolfe'un ağzından... «Archie hep bir yerlere gitmek ister. Açık havaya çıkmak, sağa sola koşuşmak konusunda beni yadırgatacak ölçüde tez canlıdır. Sorun şu... Bay Goodwin oraya gider ve ceset de Dinah Utley çıkarsa, polis nereden tanıştıklarını, en son ne zaman görüştiklerini mutlaka soracaktır. Büromda dün tanıştıklarını söylerse de, onunla ne konuştuğumuzu

öğrenmek isteyeceklerdir. Polisten zaman zaman bazı şeyler gizlemişsinizdir, ama bu durumda, Archie konuşulanları anlatacaktır onlara... Üstelik, kocanızın cumartesi günü kaçırılmasında özel sekreteriniz Dinah Utley'in parmağı olduğunu da söylemek zorunda kalacaktır.»

Feryadı andıran bir ses geldi karşıdan... «Dinah mı? Nereden çıkarıyorsunuz bu saçmalıkları? Ne ilgisi olabilir kocamın kaçırılmasıyla?»

«Onu daha uygun bir zamanda anlatırım size. önemli olan şu: Kaçırılma olayı konusunda ayrıntılı bilgi istemekle kalmazlar, sizi ve özellikle kocanızı sorguya çekenler. Üstelik de, cuma sabahına kadar beklemezler.»

Althea Vail'in plağı takılmıştı. «Dinah'dan nasıl şüphelenebilirsiniz?» diye sordu. «Zamanı geldiğinde anlatacağımı söyledim. Şimdilik o kadarı yeter... Kocanızın sağ salim bulunması, öldürülmüşse katillerinin yakalanması için sizden altmış bin dolar para aldım. Ölmeğine göre, o paranın büyükçe bir bölümünü size-iade etmem gerekecek... Kasama girmiş paranın çıkmasından oldum olası rahatsız olmuştumdur. Paranın büyük bölümünün bende kalmasını isterim, ama bunun için de onu hak etmem, kazanmam gerek. Önerim şu: Archie, White Plains'e gitsin ve cesedi teşhis etsin. Dinah Utley'e aitse, polise, onu hayatında ilk ve son kere benim büromda, sizin özel bir işinizle ilgili olarak gördüğünü söyleyecek... Benim özel talimatıma uymak durumunda olduğunu, bu yüzden de başka bir şey açıklamayacağını ekleyecek... Çok baskı göreceğiz, ama cuma sabahına kadar kaçırma olayıyla ilgili olarak polise de açıklama yapmayacağız. Cuma sabahı geldiğinde, birbirimize karşı da hiçbir borcumuz kalmayacak. Önerim bu kadar... Kabul ederseniz ne âlâ.. Etmezseniz, durumu polise bildirmek zorundayım.» «Bu sizin yaptığınıza şantaj derler.» «Belli rizikoları göze alarak bir öneride bulundum size... Beğenmiyorsanız, hemen şimdi el-

35

li bin dolarlık bir çeki postaya vermeye hazırım.»

«Durun bir dakika... Telefonu kapatmayın. Kocamla görüşmek istiyorum.»

Wolfe etrafına bakındı. Vail'i göremeyince, eliyle ahizeyi kapatıp, «O Allah'ın cezası adam da nereye kayboldu?» diye sordu.

«Tüydü,» dedim, «kaçırılma olayında Dinah Utley'in parmağı olduğunu söyler söylemez, fırlayıp gitti. Ben de durdurmadım.» J

Wolfe elini ahizenin üstünden kaldırıp konuştu. «Kocanız az önce çıkmış Bayan Vail... Büyük; ihtimalle size geliyordur. Onsuz karar alamayacağınıza göre, konuşulacak bir şey kalmadı. Çeki birazdan postaya veririm.»

«Hayır, durun. Kararımı verdim. Bay Good-win'i, White Plains'e derhal gönderin.»

Wolfe'la aynı anda ahizeleri koyduk yerlerine... Gelişmelerden fazla keyiflendiğim söylenemezdi. «İyi,» dedim, «alt tarafı birkaç gün kodeste tutarlar beni... Sen paracıkları aldıktan sonra, gerisi umurunda mı? Neyse, başıma geleni çekeceğim. Hazır VWhite Plains'e gitmişken, Dinah Utley'nin nasıl öldürüldüğü konusunda da birkaç soru sorayım mı?»

«Gerek yok... Bayan Vail bildiklerimizi iki gün saklamamız için para veriyor bize. Cinayet soruşturması beni zerre kadar ilgilendirmiyor.»

«İyi öyleyse,» dedim, «Fritz'e söyle de beni yemeğe beklemesin. Ne zaman kodesten çıkacağım belli olmaz.»

Şapkamı alıp garaja indim, VVolfe'un sahip olup da hiç binmediği, benimse sahip olmayıp hep bindiğim arabanın motorunu çalıştırdım.

36

«Bana bak Goodwin! Başına gelecekleri biliyorsun, değil mi?» Westchester County savcısı Clark Hobart'tı bunları söyleyen... f Hobart'm mahkeme binasındaki, dört yanından güneş alan büyük odasındaydık. Masasının arkasından dik dik bakıyordu bana... Az ötede de, Yüzbaşı Saunders'la daha önceki bir dava sırasında tanıştığım sivil polis Ben Dykes vardı. Dykes, görmeyeli hayli kilo almış, gerdanı kat kat olmuş, göbeği de kemerinin üstünden taşmıştı. Benimle göz göze gelmemek için tırnaklarına bakıyordu.

«Size durumun nasıl aktarıldığını bilmiyorum, ama derseniz bir de ben toparlayayım,» dedim. «Kendi isteğimle White Plains'e gelip, Dinah Utley'e ait olduğunu sandığınız bir cesedi teşhis ettim. Dinah Utley'miş. Onu iyi tanıyıp tanımadığımı sordular, hayatımda ilk ve son kere, Nero Wolfe'un çalışma odasında gördüğümü söyledim. Orada ne işi olduğunu sordular. Althea Vail'in kendisini bize gönderdiğini, Bayan Vail için yürüttüğümüz çok özel bir soruşturmayla ilgili olarak ondan bazı bilgiler istediğimizi anlattım.

37

Sonra bana Bayan Vail'in özel işinin ne olduğunu sordular. «Sen de cevap vermeyi reddettin.» «Öyleyse size yanlış aktarmışlar. Olay tam öyle olmadı. Wolfe'un bana özel talimatı olduğunu, Dinah Utley'in ne zaman, nerede ve nasıl öldürüldüğünü öğrenip kendisine hemen bildirmemi söylediğini anlattım onlara... Bayan Vail'in bizden yardım istediği konuyla cinayet arasında herhangi bir ilişki varsa, Dinah Utley'le yaptığımız konuşmanın ayrıntılarını polise Wolfe'un aktaracağını da söyledim. Yüzbaşı Saunders bi- , tirmeme fırsat bırakmadan söze karışıp, 'Ben sa- v na söyletmesini bilirim,' dedi, ben de, 'Bok konuşturursun,' karşılığını verdim. Eski boksörleri kırıp kırıp polis yapıyorlar anlaşılan... Tam bana vuracaktı ki, akıl dağıtılırke"n sıraya girmeyi akıl etmiş Dykes önledi onu. Beni buraya getirmeyi önerdi. İşte, buradayım...»

«Sen bu kafayla nasıl olsa benim elime bir gün düşersin,» diye tısladı Saunders...

«Bak, Goodwin! Ben bu kentin savcısıyım. Burada bir cinayet işlendi, Dinah Utley öldürüldü. Ölümünden önce onu son gören kişiler büyük olasılıkla sizlersiniz. Sen ve Nero Wolfe... Onunla konuştuklarınızın cinayetle bir ilgisi olabileceğini düşünmek son derece normal. Konuşmanızın ayrıntılarını Saunders'in istemesi kaçınılmazdı. Ben de istiyorum bunu...»

«O istemedi, emretti. Şimdi bakın; Dinah Utley'in nasıl öldüğünü sordum, 'Sana ne?' karşılığını aldım. Düşünün bir kere... Dinah Utley kırmızı ışıktaki karşıdan karşıya geçerken, freni tutmayan bir araba ona çarpmış olabilirdi. Araba-

38

nın sürücüsü de dünyadan habersiz seksenlik bir Inyze çıkabilirdi. Dinah Utley'in bizimle konuştuklarının ne ilgisi olabilir böyle bir ölümle? Wolfe onun nasıl öldüğünü bunun için öğrenmemi istedi. Cesedi bana gösterdiklerinde, yaralardan, ya üstünden araba geçtiğini, ya da başına araba düştüğünü anladım. Ama bunun kaza mı, yoksa cinayet mi olduğunu sorunca, Saunders tehdide başladı. Oyunun kurallarını biliyoruz fcy Hobart...» Hobart derin bir nefes aldı. «Anlatayım,» dedi, Dinah Utley arabasının frenleri tutmayan seksenlik bir teyze tarafından çiğnenmedi. O sırada olmaları gereken iki küçük çocuk onu es-lemir madenine giden çıkmaz yolda buldu-123. Otoyol'a üç kilometre kala bitiyor o yol. layetten sonra bir hendeğin içine atılmıştı celı... Arabası otuz metre kadar ileride, ormanın başladığı yerdeydi. Araba onun adına kayıtlı. Yaptığımız saptamalara göre, katil ya da katiller cinayet aleti olarak kadının kendi arabasını kullanmışlar.» «Ne zaman öldürülmüş?»

«Gece dokuzla sabaha karşı üç arası bir saat-Adli tabip süreyi daha fazla daraltmadı.» «Çevrede başka bir arabanın izleri var mıydı? 'Dün gece herhangi bir saatte Dinah Utley'i ya da arabasını gören var mı?»

«Yakın çevrede bir ya da iki arabanın izine rastladık. İzlerin eski mi, yeni mi

olduğunu araştırıyoruz. Şimdiye kadar da kadını ya da arabasını gördüğünü söyleyen çıkmadı.» «Elinizde ipucu var mı?»

«Var. Cinayete kurban giden birisi, ölümünden 39 birkaç saat önce Nero VVolf'e'un bürosuna giderse, orada konuştuklarıyla cinayet arasında bir : ilişki bulunduğunu anlamak için dâhi olmaya; gerek yok...»

«Haklısınız. Ben de öyle düşünürdüm.»

«Dinah Utley, Wolfe'la konuşurken sen de ora da miydin? Ne konuştular?»

«Yine dönüp dolaşıp aynı yere geldik. Saunders'a da söyledim, size de söylüyorum. Dinah-, Utley kendiliğinden gelmedi bize... Yapılmasını istediği özel bir işle ilgili olarak Althea Vail gönderdi onu... Yarın gazetelerden öğrenebileceğim bir şeyi bana bugünden anlattığınız için teşekkürler... Durumu telefonla patrona özetlerim.: Karar onun...» Durduran olmazsa gitmek için yerimden kalktım.

«Bir dakika,» diye söze ilk kez karıştı Dykes... - _ «Onu serbest bırakacaksanız, önce bir soru sormak istiyorum. Dünkü akşam gazetelerinden birinde, "VVolf'e'un imzasıyla bir ilan yayınlandı. Bayan Vail'in "VVolf'e'tan istediği işle o ilanın bir ilgisi var mı?»

İçimden on puan verdim Dykes'a... Ama, dıştan, «O konuda bir şey söyleyemem,» dedim, «konuşacak biri varsa o da Nero Wolfe... Her şeyi o biliyor. Beni burada daha fazla tutmakla bir şey kazanamazsınız. Beni ne kadar çabuk salarsanız, "VVolf'e'un size yardım etmesi ihtimali de o kadar artar.»

«Suç delillerini gizlemenin cezasını biliyorsun, değil mi?»

«Biliyorum.»

«Öyleyse çek arabayı... Seni nerede bulabileceğimizi de, çıkarken nöbetçi polise yazdır.»

Dışarıya çıktığımda ne yapacağıma henüz karar vermemiştim. Saatile baktım, 13.35... Wolfe daha sofradan kalkmamıştı. İş konuşmak için arasam, nasıl olsa telefonu yüzüme kapardı. VVolf'e'la konuşmadan Valileri aramanın da bir anlamı yoktu. Cesedin bulunduğu yere bir göz atmanın iyi olacağını düşündüm. Adam kaçırırsam, terk edilmiş bir maden ocağından daha uygun yer bulamazdım, onu saklamak için... Arabada yeterince benzin olup olmadığını anladıktan sonra yola çıktım. Cinayetin işlendiği yeri bulmam hiç güç olmadı. Polislerle leş kargalarının arabalarını, bir buçuk kilometre yol aldıktan hemen sonra gördüm. Polis kalabalığı dağıtmaya çalışıyordu. İpucu olsa bile, çoktan çiğnenmiş olurdu. Arabayı otoyola döndürüp, yönsüz gaza bastım.

Althea ve Jimmy Vail'in evlerinin önüne geldiğimde" saat dördü on geçiyordu. Binbir güçlkle park edecek bir yer bulup evin zilini çaldım. Kapıyı açan hizmetçi kadına adımlı söyleyince içeri buyur etti, Bayan Vail'in beni beklediğini söyledi. Kapıdan içeri adımımı atıp şapkamı hizmetçiye uzatmıştım ki, ikinci kata çıkan merdivenlerin tepesinden «Kim geldi?» diye tiz sesli bir soru duydum. «Bay Goodwin efendim,» diye bas sesiyle karşılık verdi hizmetçi...

Başımı kaldırıp baktım. Noel Tedder... Yani Althea Vail'in ilk kocasından olan oğlu.

Gece kulüplerinde, tiyatrolarda birkaç kere rastlamıştım ona... Bir beyzbol maçının en hararetli anında, Yankee Stadyumu'nun ortasına helikopter kondurmak, dağıcılık yaparken düşüp

41

ayağını kırmak gibi çılgınlıkları vardı. Yirmi üç yaşına gelmesine rağmen, sap olacak balta bulamamış, üç okula yazılıp kovulmuş biriydi, iki kadeh içkiden sonra sesini yükselterek konuşmak gibi kötü alışkanlıkları olduğu için de onunla tanışmak, arkadaşlık etmek gibi bir istek pey-dahlamamıştım. Sopranoyla tenor arasındaki sesi de, tabiatın 1.80'lik bir gövdeye kondurduğu garip bir cilveydi.

«Yukarı buyrun Bay Goodwin,» diye seslendi, , «kütüphanedeyiz. Birkaç saattir de sizi bekliyoruz.- Çıktım merdivenleri...

Bundan yıllar önce, Harold Tedder'm kütüphanesinin bir fotoğraf mı görmüştüm

gazetelerde...) Hiç değişmemişti o zamandan bu yana... Yüksek tavanlı, büyük bir odaydı. Bir düzine de, insan boyu devlet büyüğü heykeli yerleştirilmişti etrafa...

Odaya girer girmez heykelleri, sonra da bir köşeye toplanıp konuşan beşliyi gördüm. Althea Vail kalabalıktan sıyrılıp bana doğru geldi, «Dinah mıymış?» diye sordu.

«Evet,» dedim, «ama galiba zamansız geldim. Herhalde bir toplantı falan yapıyordunuz.»

«Önemli değil.» Sırtını şömineye dayamış olan Jimmy Vail'den gelmişti bu... «Her şeyi anlattık onlara... Tanıştırayım. Karanın ilk kocasından olan kızı Margot Tedder... Karımın kardeşi Ralph Purcell... Ailenin avukatı Andrew Frost.»

Başım la selamladım topluluğu.

«önce kocamın kaçırılması, sonra zavallı Di-nah'nın öldürülmesi... Onlara durumu özetleyip Nero VVolf'e'a gittiğimi anlatmak zorundaydım,» diye söze karıştı Althea Vail, «sonra, polisin ge-

42

İlp bizi sorguya çekebileceğini düşünerek ailemizin avukatı Bay Frost'u da çağırdık.»

«Dinah'yı ezen araba bulunmuş mu? Kimin olduğu belli mi?» Bu soruyu da avukat Frost sormuştu. Gri saçlı, ince yüzlü bir adamdı. Yanında durduğu Abraham Lincoln heykelinin omu-zuna ya geliyor, ya gelmiyordu.

«Evet, bulmuşlar,» dedim, «Dinah kendi arabasıyla öldürülmüş...»

Vay canına!» Bu da konuşmalarımıza Margot ier'm katkısıydı. söyleyeceklerimi tartarak geçirdim kafamda Sonra da Bayan Vail'e dönüp konuştum: wolfe'un sizin de onayınızı alarak bana verdiği işe ilişkin söyleyeceğim iki şey var: White 18'e gidip cesedin Dinah Utley'e ait olduğu-kendi gözlerimle gördüm. Bu bir... Savcıya hayatımda ilk ve son kere Nero Wolfe'un odasında, sizinle ilgili bir iş için geldiğinde gördüğümü anlattım. Bunun dışında, ısrarlara rağmen herhangi bir açıklama yapmadım. Bu da iki... isterseniz nasıl öldürüldüğünü de anlatayım. Gecenin dokuzuyla sabaha karşı üç arasında bir saatte, şakağına sert bir cisimle vurup bayıltmışlar, sonra da kendi arabasıyla göğsünün üstünden iki kere geçmişler. Damga pulu gibi yapışmış yere... Bakmaya gittiğimde, cımbızla deri kemik ayıklıyorlardı yerden...»

«İğrenç bir adamsın sen,» diye bağırdı Margot Tedder. «Böyle anlatıp insanlann midesini bulandırmaya ne hakkın var?»

Şömineye yakın bir yerde oturan Margot Ted-der'ı tepeden tırnağa ilk kez o zaman süzdüm. Dans ederken birkaç kere bakmıştım ona, ama

stili hoşuma gitmediği için bakışlarımı daha güzel yerlere çevirmiştim. Bacaklarıyla kalçaları alçıya alınmış gibi dans ediyordu. Üstelik, benim zevkime göre fazla kibirli, kendini beğenmiş bir hali vardı. Herkesin ortasında kavalyelerine resmen eşek muamelesi çekmişti birkaç kere..;

«Dinah Utley'i ben öldürmedim,» dedim, «ben olayı anlatıyorum yalnızca... Bu sözlerini katile saklasan iyi edersin.»

«Sinirlenme Bay Goodwin,» diye araya girdi Jimmy, «cesedi nerede bulmuşlar? Onu söylemedin.»

«Terk edilmiş bir demir madeni var, 123. Ota-yol'dan az içeride... Oraya giden eski bir yolun» yanındaki hendekte bulmuşlar.»

Bombamı patlatmaya hazırdım artık...

«Yerini bilmiyorsanız, biraz daha açık konusayım. Katonah'taki yazlık evinizden on bir kilometre uzakta buldular Dinah'nın cesedini...»

«Aman Tanrım!» diye inledi Althea Vail, «demek Bay Wolfe'un söylediği doğruymuş. Dinah* nın ilişkisi varmış, Jimmy'yı kaçırırlarla... Eve o kadar yakın

öldürüldüğüne göre, mutlaka ele vermesin diye onlar öldürmüşlerdir.»

Avukat Frost karıştı söze... «Bir dakika Althea,» dedi, «seninle özel olarak konuşmamız gerekiyor. Son derece ciddi ve tehlikeli bir durumla karşı karşıyayız. O fidye mektubunu alır almaz bana gelmeliydin. Ama, iş işten geçti artık... Avukatın olarak benimle görüşmeden herhangi bir şey söylememeni istiyorum. Anlaşıldı mı? Dur! Nereye gidiyorsun? Beni dinle...»

Althea Vail oturduğu yerden kalkmış, kapıya doğru gidiyordu. «Merak etmeyin. Birazdan dö-

44

nerim,» diye seslendi geriye... Jimmy Vail bir ara karışmın peşinden seğirtecek gibi oldu, ama vazgeçti. Bakışlarını odada gezdirip, herkesin oyalanacak bir şeyler bulduğunu gördüm. Althea Vail'in kardeşi Ralph Purcell bakışlarını bana dikmişti. Göz göze gelince bakışlarını başka tarafa kaydırды. Adamın bu huyunu daha önce de fark etmiştim. Kimseyle uzun süre göz göze kalamıyor, bakışlarını kaçırıyordu.

Birkaç dakika sonra, Althea Vail elinde bir tomar kâğıtla döndü odaya... Az önce boşalttığı koltuğa oturup konuştu. «Dinah öldürülünce durum değişti,» dedi. «Biliyorum, ondan hoşlanmayanlarınız vardı, ama çok iyi bir sekreter olduğunu hepimiz kabul ediyorduk. Polis, Jimmy'nin kaçırılmasıyla Dinah'nın öldürülmesi arasında mutlaka bir bağlantı kuracak... Bu yüzden de katil bulunana kadar yakamızı bırakmayacaklar. Nero "VVolfe'u katili bulması için tutmak is-

tiyorum. Onu hemen buraya çağırabilir misiniz Goodwin?» 'Bizim patronun iş için evden çıkmadığını bilmeseniz gerek,» dedim. «Hava kirliliğinden, arabalardan, otobüslerden çok korkar.» »Söyleyeceklerimi size söylesem, siz de Wol-fa aktarsanız olur mu?»

«Elbette olur. Anlaşmamız öyle... Patron evde oturur, ben koşuştururum.»

İmarın içinden bir kâğıt çekip bana uzattı, «Şunu yüksek sesle okur musunuz?» dedi. «Herkes dinlesin istedim. Pazartesi sabahı Bay Knapp' le yaptığım telefon konuşmasının tutanağı... Paralelden dinleyip not tutmuş, sonra da daktilo «etmişti Dinah...»

45

Uzattığı notu alıp baktım. A harfi satır hizasının biraz altına kaymış, G, F, U, t harfleri biraz silik çıkmıştı. Fidyе mektubunun Dinah Utley'in daktilosuyla yazıldığı kesinlik kazanmıştı artık... Okumaya başladım.

ALTHEA VAIL: Buyrun, ben Althea Vail...

BAY KNAPP: Ben Knapp... Mektubumu aldınız mı? Paralelde kimse var mı?

VAIL: Aldım. Kimseye bir şeyler söyleme, demişsiniz. Söylemedim. Paralelde de kimse yok...

KNAPP: İyi... Kocanız sağ salim geri istiyorsanız çıt çıkarmayın. Para hazır mı?

VAIL: Ne kadar istediğinizi öğrenince bankayı aradım. Miktar çok olduğu için biraz zaman istediler.

KNAPP: Bankayı yine arayın. Paralar kullanılmış olsun. Yüz dolardan büyük banknot da olmasın. Yarına kadar zaman veriyorum size...

VAIL: Olur. Ama, kocam nasıl? Ona bir şey yapmayacaksınız, değil mi?»

KNAPP: Kocanız çok iyi durumda... Hiçbir yerinde sıynk bile yok... Şimdi iyi dinleyin: Parayı aldıktan sonra bir valizin içine koyun. Valizi de mavi arabanızın bagajına yerleştirip bagaj kapağını kilitleyin. Marritt Caddesini izleyerek Westport kavşağından 33. Otoyol'a çıkacaksınız. Bir süre batıya gittikten sonra Fowler Otel'i'ne geleceksiniz. Yann gece onda, en geç beş geç'e orada olun. Sizinle temasa geçeceğiz.

VAIL: Ama, kocamın...

KNAPP: Fazla konuşmayın, dediğimi yapın.

Bu kadardı bütün konuşma. «Aman Tanrım,» diye haykırdı Noel Tedder, «sen delirdin mi anne? Böyle tehlikeli bir işe tek başına kalkışılır

mı? Keşke bana söyleseydin.» «Ya da bana,» diye ekledi Frost... «Sizin ne yardımınız olabilirdi ki? Önemli olan Jimmy'nin sağ dönmesiydi. Döndü.» «En iyisini yapmışsın anneciğim,» diye koltuğundan kalkmadan konuştu Margot Tedder; «onlara söyleseydin olacakları düşünebiliyor musun? Bay Frost hukuk kitaplarını karıştırıp emsal bulana kadar, sana hiçbir şey yaptırmaz, oel de büyük olasılıkla bir yerlerden takma sakal bulup Fowler Oteli'ni göz hapsine almaya "kosardı. Sonra ne oldu anne? Fowler Oteli'ne gittin mi?»

«Gittim. Oraya erken vardığım için, arabada •az bekledikten sonra, saat tam onda lobiye "indim. Oturup beklemeye başladım. Onu yirmi gece resepsiyondan beni telefona çağırdılar. Oradaki kulübelerden birine geçtim. Karşıdaki ses hangi kulübede olduğumu sordu, ben de numarayı söyledim. Oradaki telefon rehberini indirip-Z harfinin başladığı sayfayı açmamı söyledi, not buldum orada...»

kuçağındaki kâğıtların arasından birini seçip bana uzattı Althea Vail... Ben de okudum. *Kimseye bir şey söylemeden otelden çıkın, > arabanıza binin ve 7. Anayol'a çıkarken sağa dönün. Weston'dan az ileride bir yan yol vardır. Oraya sapıp yarım saat kadar dolanın, sonra da tekrar anayola çık-ın. Danbury yönüne gidin. Branchville'i iki ilometre kadar geçtikten sonra Fatted Calt kantasına geleceksiniz. Orada arabanızı durdurup içeri girin, kendinize bir içki söyleyin. Size bir mesaj ileteceğiz.*

«Sen onu bana ver,» dedi Jimmy Vail, «öteki* ni de...» Notların ikisini de almak için elini uzatmıştı. Tartışmanın anlamı olmadığını düşünerek; notları verdim ona... Belleğim çok iyi olduğu, için, dört saatlik konuşmaları hiç zorluk çekmeden tüm söz ve hareketleriyle tekrarlayabilirim» Birkaç satırlık mektupları akılda tutmaksa çocuk oyuncağı gelir bana.

Bayan Vail devam ediyordu bu arada: «Dediklerini yaptım, on bire doğru lokantaya varıp, içe-riye girdim. On biri on gece telefon kulübesine çağırdılar beni... Rehberde U harfinin başladığı yerde bir pusula daha buldum. 7. Anayol il 35. Anayol'un kesiştikleri yere gitmemi, oradan sağa dönüp Ridgefileld'i iki kilometre kadar geçmemi, oradan da 123. Anayol'a girmemi söylüyordu. 'Böylece bir süre gittikten sonra, eski demir madenine giden sapağa gelmiş olacaktım. Farlarını ben gelirken üç kere yakıp söndüren bir araba görünce de durup inecek, benimle temas kuran kişinin dediklerini harfiyen yapacaktım.»

«Yaptın mı?» Bu gereksiz müdahale de Noel Tedder'dan gelmişti. Sert bir bakış fırlattı annesi ona...

«Yapmayıp da ne yapacaktım? Farlarını üç kere yakıp söndüren arabanın biraz uzağında park ettim. Bir adam geldi yanıma... Paraların, bulunduğu valizi benden aldıktan sonra, dönüp New York'a gitmemi, ağzımı sıkı tutmamı, kocamın yirmi dört saat içinde sağ salim eve gönderileceğini söyledi. Tanrıya şükürler olsun, kurtuldu Jimmy...» Dönüp bana baktı. «Nero Wolfe'un bu işe el atmasının neden önem kazandığını an-

lıyorsunuz, değil mi?»

«Tahmin edebiliyorum,» karşılığını verdim, • Dinah Utley'in kocanızın kaçırılması olayında parmağı olduğunu söyledik size... Az önce de, kadının cesedinin eski demir madenine giden izbe yolda bulunduğunu ben anlattım. Kocanızı kaçırانların fidyeyi sizden orada aldıkları düşünülürse, işler biraz sarp sarıyor. Westchester polisi buraya gelip de Dinah Utley'i neden Wolf'a gönderdiğinizi sorarsa, kaçırılma işi de ortaya çıkacak... Daha gelen giden olmadı, değil ?»

«Hayır.»

«Gelirler. Size verdiğimiz söze uyup, cuma sonuna kadar polise bir şey söylemeyeceğiz. Sizin ne yapacağına ancak siz karar verebilirsiniz. Yani altınız... Bir cinayet soruşturması sırasında cinayete ilgili bilgi ve kanıtları gizlemek ciddi bir suçtur, ama işin içinde hayati bir tehlike olduğu için, başınıza fazla bir şey

geleceğini sanmam. Bizden istediğiniz ne? Cuma aksama kadar susmamız mı?
Ona zaten söz verdik.

Dinah'nın bu işte parmağının olduğunu nasıl anladığınızı öğrenmek istiyorum.»
Siz fidyeyi öderken adam yalnız mıydı? Nasıl biriydi?» adamdan başkasını
görmedim. Ama, Dinahın cesedi orada bulunduğu göre, herhalde oda
oradaydı. Fidyeyi aldıktan sonra onu öldürmüş olmaları gerek... Adamı da doğru
dürüst görmedim. Paltosunun yakasını kaldırıp şapkasını alnına indirmişti.
Üstelik de bir atkı almıştı boynuna... Karanlıkta ancak gözlerini
seçebiliyordum.»

«Oradan, önce kim ayrıldı? Siz mi, o mu?»

«Ben ayrıldım. İleriden bir U dönüşü yapıp geldiğimde, motorunu çalıştırmış,
gitmemi bekliyordu. Şimdi lütfen söyleyin bana: Dinah'dan neden
şüphelendiniz?»

«Patronla anlaşmamıza göre, düşünme ve şüphelenme işlerini o yapar, ben de
ayak işlerini, görürüm. Ama, isterseniz bir ipucu vereyim size... Bay Knapp'le
yaptığınız o ilk telefon konuşmasının notlarını Dinah hangi makineyle daktilo etti?
Burada mı?»

Odadaki üç erkek koro halinde, «Hayır,» diye; ayaklandı. «Başka bir şey
söylemenizi avukatınız olarak menediyorum,» dedi Frost... «Althea, konuştuğ
işleri sarpa sardırıyorsun,» diye yerini den kalktı Jimmy... «Goodwin polisçilik
oynamaya pek meraklı,» diye mırıldandı Noel... Ağzını açıp bir şeyler söylemeyen
tek kişi Purcell'di. ;

«Siz karışmayın,» dedi Althea... Sesi kararlıydı. «Ne yaptığımı biliyorum ben...
Daktilo makinesi benim çalışma odamda duruyor. Şimdi söyleyecek misiniz,
Dinah'dan nasıl şüphelendiğinizi?»

«Önce daktiloyu göreyim, sonra söylerim.»

Hiç sesini çıkarmadan yerinden kalktı Althea Vail... «Benimle gel,» deyip çıktı
kütüphaneden... Koridorun ucundaki asansöre birlikte yürüdük. Bir kat tırmanıp,
durdu asansör...

Althea Vaü'in çalışma odası, ölen kocasının kütüphanesi yanında cüce kalırdı.
Pencerem yanındaki küçük masaya gittik beraber... «Aa-aaa!» diye bir şeyler
çıktı Althea Vaü'in ağzından. «Daktilo yerinde yok! Birileri çalmış olmalı

50

onu...»

Baktığı tarafa baktım. Masanın üstündeki daktilo kılıfı bomboş duruyordu.
Althea Vaü'e sorabileceğim yalnızca iki sorucuk vardı. Ben de sordum.

«Daktilo hep burada mı durur? Yoksa alınıp başka odalara götürüldüğü olur mu?»

«Hayır. Hep burada durur.» «Onu son olarak burada ne zaman gördünüz?»

«Bilmiyorum. Düşünmem, hatırlamam gerek... bugün bu odaya hiç girmedim. Dün
bir iki kere indim, ama o zaman da dikkat etmemişim herhalde... Durun! Nereye
gidiyorsunuz?» Kapıya varmışım o sırada... «Eve,» diye konuştum, «Durumu
patrona anlatmam gerek...» «Ama, Dinah'dan neden şüphelendiğinizi anlatağınza
söz vermişsiniz.» ■«Daktilo bulunmayınca işler değişti. Hele onu "bulun,
düşünürüz.»

Asansörü Bayan Vail'e bırakıp, merdivenlerden aşağıya indim... Paltomu
askımdan alıp çıkarken de, Westchester polisinden Ben Dykes'la

buruna geldim. Hayrola?» diye sordum.

İyi zamanlamışım,» dedi, «iki saattir dışarıda, konuşmanız bitmesini
bekliyordum. Bir şeyler alabildin mi bari?» Hayır. Dansı senin basına!»
arkamdan bir şeyler homurdandı, ama duymazlıktan geldim.

Wolfe'u orkidelerinin yanından getiren asansör çalıştığında saatime baktım. Altıyı bir geçiyordu. Bacaklarımı çalışma masamın üstüne kaldırıp koltuğumda geri yaslandım, başımı arkalığına kaykıltım.

Son bir saattir Jimmy Vail'in kaçırılması, Dinah Utley'in de öldürülmesi olayıyla ilgili bütün bildiklerimizi kafamda toparlamaya çalışmışım. Bunları patrona anlatmaya kalkışsam, «Bana ne?» diye kestirip atacağını adım gibi biliyordum. Jimmy Vail'in sağ salim geri dönmesi için on bin, Dinah Utley'le ne konuştuğumuzu cuma ' sabahına kadar polisten gizlemesi için de elli bin dolar almıştı. Cuma sabahı oldu mu işi bitecek, • orkidelerinin yanına, kitaplarına, sofrasına tasasız dönebilecekti. Dinah Utley'in nasıl ve kim tarafından öldürüldüğü, dünyada umurunda değildi. Bunu bildiğim halde, son bir saatimi soru cevapları kafamda düzenleyerek geçirmiştim.

SORU: Bu işte Dinah Utley'in parmağı var mıydı?

CEVAP: Evet. Yalnızca fidye mektubunu değil, telefon rehberlerinin içinden çıkan talimat

pusulalarını da o daktilo etti. SORU: Daktiloyu kim alıp götürdü? CEVAP: Dinah Utley... Bayan Vail'in Nero VVofle'a gittiğini öğrenip, parmak izlerini aldığımızı, üstelik de yüzük ve serçe parmağı hakkında sorular sordüğümüzü görünce telaşlandı, makineyi alıp bir yerlere attı.

SÜHU: Bayan Vail'den fidye valizini alan adamın arabasında mıydı?

CEVAP: Hayır. Büyük olasılıkla yolun başka bir yerinde, Bayan Vail'in parayı bırakıp gitmesini kendi arabasında bekliyordu. Gidince de oraya gelip payını istedi. Bay Knapp fidyeye paydaş çıkmasından hoşlanmamış olacak ki, onu öldürdü.

SORU: Dinah Utley'in evin içinde suç ortakları var mıydı?

CEVAP: Evet, Jimmy Vail... Vail kendi kendini kaçırıp fidye istedi. Telefondaki ses ona ait olmadığına göre, işin içinde üçüncü bir kişi var. Aynı şekilde, Bayan Vail fidye valizini kendisinden teslim alan adamı tanımadığına göre, izbe yoldaki adam Jimmy Vail olamazdı. Dinah Utley'i büyük olasılıkla üçüncü suç ortağı öldürdü.

SORU: Neden Jimmy Vail? CEVAP: Wolfe telefonda, Dinah Utley'in bu işte parmağı olduğunu Bayan Vail'e söyleyince toz oldu. Bayan Vail'in konuşmasını birkaç kere kesmeye yeltendi. Telefon rehberlerinden çıkan notu elimden aldı. Cumaya kadar hiçbir şey yapılmaması için ısrar etti. Genel tutumu da kuşku uyandırıyor.

SORU: Dinah'ı bu işe neden bulaştırdı?

CEVAP: Bilinmez. Şu anda bir düzine muhtemel neden sıralayabilirim. J

SORU: Mektup ve notları Dinah'ya daktilo ettirirken, neden başka makine değil de kızın makinesini kullandılar? O kadar aptal birine benzemiyor.

CEVAP: Mektubu alır almaz karısının panikleyeceğini, yazıyı incelemeyi aklından bile geçirmeyeceğini biliyordu. Eve döndüğünde de onları bir punduna getirip imha edecekti. Knapp'in bütün suç delillerinin ortadan kaldırılmasını istediğini, yapmazsa öldürüleceğinden korktuğunu; söyleyebilirdi. İnandırıcı da olurdu. Kaldı ki, evde de başka daktilo yoktu. Bu iş için yeni bir daktilo satın almak ya da kiralamak tehlikeli olabilirdi. Mektup ve notları imha etmek daha kolaydı. Onları benden, o yüzden geri almakta ısrar etti.

SORU: Knapp kim? Evdeki üç erkekten, Ralph Purcell, Andrew Frost ya da Noel Tedder'dan biri olabilir mi?

CEVAP: Hayır. Olsa, Bayan Vail ne kadar giz-leseler de, seslerinden tanırdı.

SORU: Cuma sabahı Jimmy Vail'in kaçırıldığı ortaya çıkacak... Adam kaçırma federal bir suçtur. Federal Soruşturma Bürosu işin içine girecek... Bir yandan polis, bir yandan federaller onu sorguya çektiklerinde ağzından bir şeyler kaçırmaz mı?

CEVAP: Hayır. Kendisini kaçırانların gözlerini bağladığını, bilmediği bir yere götürdüklerini, tutsak kaldığı sürece gözlerini çözmediklerini, sonra da gözleri kapalı Katonah'taki evine bıraktıklarını söylerse, federaller ne diyebilir bu-

54

na?

SORU: O zaman işler çıkmaza giriyor. Üstün hizmet takdirnamemizi nasıl alacağız?

kendi kendimi bir saattir çektiğim sorguda buraya kadar gelmiştim ki, asansörün çalıştığını duydum. Hemen daktilomu önüme çekip takırdamaya başladım. Patronun huyunu çok iyi biliyordum. «Raporunu ver,» deyip her şeyi anlattırarak, sonra da «daktilo et,» diye aynı şeyleri kağıda döktürecek. Kim bilir kaç kere zamanımı böyle yemişti. Yaş tahtaya basmaya hiç mi hiç niyetim yoktu bu kere...

Odaya girdiğinde takırtımı kesmedim. Masasının başına geçip oturdu, zile basıp Fritz'den birasını istetti. Sonra da «Raporunu ver,» dedi. «Yazıyorum,» diye karşılık verdim, «iki saate kadar biter. Yemekten sonra okursun.» «Sana 'raporunu ver' dedim.» «VVestchester'a gidip, cesedin Dinah Utley'e ait olduğunu saptadım. Onu ilk ve son kez Alt-Vail'in özel bir işi için geldiği büromuzda gördüğümü söyledim. İşin ne olduğunu sordu-. Durumu sana rapor edeceğimi, kararı senin-vereceğini söyledim. Sonra da çıkıp, durumu-Bayan Vail'e anlattım, biraz sohbet ettik.» yine takırdamaya başladım. «Bu ne biçim rapor diye gürlledi.

ayrıntısıyla yazılı olarak vereceğim,» deyip makineye döndüm.

. İlk kopyayı zımbalayıp tam isine elimi atmışken kapı çalındı. Gidip bak tim. Ben Dykes...

«VVestchester polisinden Ben Dykes kapıda,» dedim patrona. «James Sperling'in Chappaqua yakınlarındaki evinde, orkidelerden zaman ayırıp tanı mıştın onu... Biraz kilo almış, ama yakışmış!»

«Allah kahretsin... Ne istiyormuş? Ne konuşacağım onunla? Daha raporunda neler olduğunu bile bilmiyorum.»

«Dâhi değil misin? Nasıl olsa bir şeyler düşünürsün.»

«Archie, beni çileden çıkartıyorsun. Koşuşturma gerektiren işleri senin yarın kadar iyi göreceksin birini bulsam, inan, şimdiye kadar yüz kere* kovmuştum seni... Git getir adamı...»

Dykes'ı içeri buyur edip, «Huzurda bekleniyorsunuz,» dedim.

Kırmızı koltuktaki yerini aldıktan sonra, kestirmeden söze girdi Dykes... En iyi huyu da buydu zaten... Eveleyip gevelemeden söyleyeceğini söyledirdi. «Kendi yetki bölgem dışında olmama rağmen, yanıma yerel emniyetten birini almaya gerek görmedim,» diye konuştu, «yalnızca biraz bilgi istiyorum. Goodwin'i bizim orada biraz sıkıştırdık, ama haklıydık. Dinah Utley'i sağ olarak en son onun gördüğünü düşünmüştük. Ama, daha sonra onu görenler çıkınca önemi kalmadı. Fazla bir şey bilmiyorlar, yalnızca görmüşler, işe bir yerden başlamak zorundayız. Goodwin' den öğrendiğimize göre, Dinah Utley'i buraya kendi özel işiyle ilgili olarak Althea Vail göndermiş. Doğru mu bu?»

«Evet.»

«Bayan Vail'le neler konuştuğunuzu sormaya çağım. Özel olduğunu söylüyorsanız özeldir. Saygı duyarım. Bizi Dinah Utley ilgilendiriyor. Sizin ona ne sorduğunuzu, ne söylediğinizi de sormayacağım. Ama, onun size ne söylediği çok önemli... Buradan ayrıldıktan sekiz saat kadar sonra öldürüldü. Onun için size söyledikleri önemli olabilir soruşturma açısından...»

«Sizi kutlarım Bay Dykes,» dedi Wolfe, «bir resmi istek bundan daha ustaca konamazdı ortaya... Ben de açık konuşayım. Ne yazık ki, Dinah Utley'in bize neler

söylediğini açıklarsam, Alt-hea Vail'le ne konuştuğumuz da ortaya çıkar, konuştuklarımız cinayetle ilgili olabilir. Olmayabilir de... Aramızda nasıl bir konuşma geçtiğini bilmediğiniz için, iki olay arasında bir ilgi bulunup bulunmadığını ancak ben bilebilirim. Şu ana kadar edindiğim bilgilerden çıkardığım kadarıyla, iki olay arasında bir bağlantı yok... bu yüzden de, suçlanmayı, hatta tutuklanmayı göze alarak, şimdilik hiçbir açıklama yapamaya-ğımı söylemek istiyorum.» »Dykes yerinden kalkmıştı. «Suçlanabileceğini-hatta tutuklanabileceğinizi bildiğinize göre, ısrar etmenin anlamı yok,» dedi. «Açıklama yapmaya karar vererseniz, Goodvvin telefonumu biliyor.»Dykes'i yolcu edip çalışma odasına döndüm.kitabını açmış okuyordu. «Raporunu ver,» dese inatlaşmayı bırakıp verecektim. Ama istemedi. keçi inadımız arada bir tutar böyle..."yemekten sonra giyinip çıktım. Saul'lara gittim ". Poker gecemizdir çarşamba... Ama, aklımbaşka yerlerdeydi. Jimmy Vail'i düşünüyordum. Utley'i o öldürmüş olabilir. Öyleyse, ola-

57

yi cuma sabahına kadar polisten gizlememizi; sağlayarak bizi maskara ediyordu. Dedim ya, gözüm poker kâğıtlarında, aklım başka yerdeydi.: Saul Panzer yüz, Lon Cohen de kırk dolarımı> çarptı o gece...

Ertesi sabah içkiyi biraz fazla kaçırmış, parayı da biraz fazla kaptırmış olmanın tatsızlığı içinde uyandım. Bir süre yatıp tavanı seyrettikten sonra, «Allah senin belanı versin Jimmy Vail,» diye homurdanarak kalktım. Tıraş, diş* duş... On dakika bile almadı bunlar... Mutfağa inip patronun bir talimatı olup olmadığını sordum Fritz'e... «Bir şey söylemedi,» dedi, «cuma olsa da şu sıkıntı bitse, diye bir şeyler mırıldanıyordu.»

«Tahmin ederim,» diye, bir de ben mırıldandım. Şapkamı başıma geçirip perşembe sabahının sokaklarına zor attım kendimi...

Hiçbir şey yapmadan, hiçbir yere gitmeden, bütünüyle başıboş; yirmi dört saat doldurmayı denediniz mi hiç? Jimmy Vail'e, daha doğrusu Althea Vail'e cuma sabahına kadar verdiğimiz süreyi doldurmak için, ben denedim. Parkta kö-; pek gezdiren bayanların o yavrucakların marifetleri hakkında birbirlerine neler anlattıklarını, kanalizasyon deliğinin mazgallarına uzun topuklu ayakkabısını kaptıran hanım hanımcık kızların neler söylediklerini dinledim.

Saatime baktım. Daha on bir bile olmamış. 'Bir şevler atıştırırsam iyi olacak,' diye düşündüm. Midem guruldamaya, ülserim depreşmeye başlamıştı. Parkın karşısındaki sandviççiye girip tezgâhın önündeki uzun ayaklı taburelerden birine tünedim, iki peynirli tostla bir bardak süt

58

söyledim.

Tezgâhın arkasındaki adama, «Ne haber Sam?» dedi, benim hemen arkamdan içeri giren bohem kılıklı adam... «Jimmy Vail'in başına gelenleri duydun mu?» Kulaklarım birden dikilivermişti. «Yoooo,» dedi Sam, «ne olmuş Jimmy'ye?» «Ölmüş... Az önce radyodan duydum. Evinin kütüphanesinde, heykellerden birinin altmda kalmış. Hani eski cumhurbaşkanlarının insan boyu tunç heykelleri var ya... Onlardan birinin... "yazık oldu çocuğa. O milyarder karıyla evlenmeden önce tanırdım onu...» Sütümü bitirip yerimden kalktım. Önce patronu aramayı düşündüm, ama sonra vazgeçtim, blliyordum ne tepki göstereceğini... Ya 'Bana ne?' deyip oralı olmayacak, ya da biraz daha bilgi-toplayıp gelmemi söyleyecekti. Kalkıp Gazete binasına gitmenin, Lon Cohen'den bir şeyler sızdırmaya çalışmanın daha akıllıca olacağına karar verdim.

Lon odasındaydı. Uykusuzluktan kan çaçağına-dönmüş gözlerini dikti üstüme...

«Bu saatte nereden çıktın?» diye mırıldandı, «dün akşam-bütün paralarını aldığınızı sanmıştım. Sen gitikten sonra, Saul'la oturup iki kol pişti oynadık 'Archie parasızlıktan ay sonuna kadar evden-çıkamaz,' diye kahkahalarla gülüştük. Hay-? Borç istemeye geldiysen kapık çalışmaz.» Jimmy Vail nasıl ölmüş?» diye sordum, gazetelerde yazıyor.» gazete alacak para mı bıraktınız?»

Harold F. Tedder'm kütüphanesinde, o az-tunç heykellerden birinin altında bulmuşlar onu... Üstelik, Benjamin Franklin heykeli imiş. Üstat göbekli olduğu için, o heykel öbürlerinden en az yirmi kilo fazla çeker. Harika resim olurdu birinci sayfaya... Ama, çocukların çekip çekemediklerini bilmiyorum. İstersen baktırayım.»

«Gerek yok... Benjamin Franklin mi onun üstüne çıkmış, o mu Benjamin'in altına girmiş? girmek için garip bir yer! Heykelaltı olmuş, desene!»

«Olayın nasıl olduğunu biz de bilmiyoruz. cesedi üvey kızı Margot bulmuş, evdekileri uyandırmış. Sizin bu işle ilginiz ne? Jimmy Vail'le canciğer kuzu sarması olduğun için sormuyorsun bunları herhalde...»

«Tanıştık. Ceset bulunalı o kadar olduğuna göre. polis kaynaklarından bir şeyler sızdıran sınızdır nasıl olsa...»

«İnan, bütün bildiğimiz bu kadar... Sıradan birinin ölümü değil bu... Beş kişiyi görevlendirdik, ama gıdım haber alamadık. Polis tam bi suskunluk içinde. Ama sanırım, saat üçe kadar bir şeyler öğreniriz?»

Tam o sırada telefonu çaldı. Ahizeyi kulağın götürüp, kısa aralıklarla iki kere «Evet,» dört kere «hayır,» deyip kapattı. Sonra da bana döndü «Ben bildiklerimi anlattım ahbab,» dedi, «şimd sıra sende... Althea Vail'in özel sekreterinin cesedi dün VWestchester'da, bir hendeğin içinde bulunuyor. Hemen ertesi gün de kocasının cesedi Benjamin Franklin heykelinin altından çıkıyor Üstelik telefon da etmiyor, kalkıp kendin geliyorsun. Wolfe'la senin bu olaylarla ilginiz olmadığını git de külahıma anlat... Kim tuttu Wol

60

fo'u

. Bayan Vail mi? Ne zaman tuttu? Dinah Ut-ley'in cesedi bulunduktan hemen sonra mı? Ne yapmanızı istedi sizden?»

Akıllı adamdır Lon... *Gazette'in* yazı işleri müdürlüğüne boş adam getirmezler.

«Beni köşeye sıkıştırma Lon,» dedim, «bizim yüzümüzden haber atlamadın bugüne kadar... Bunu da atlamazsın. Şimdilik yazmaman şartıyla bazı şeyler verebilirim sana...»

«Dinah Utley'in katili kim?»

«Az öncesine kadar bildiğimi sanıyordum. A-ma, Jimmy Vail'in ölümü işi biraz değiştirdi.»

«Ne demek istiyorsun?»

«Eline kâğıt kalemi al Lon... Anlatacaklarımı benden yeşil ışık gelene kadar kendine saklayacaksın. Tamam mı?»

«Tamam.»

«Öyleyse anlatıyorum. Jimmy Vail cumartesi günü Katonah'taki yazlık evine gitmişti. Pazar akşamı dönmesi bekleniyordu. Dönmedi. Pazartesi sabahı da Bayan Vail bir fidiye mektubu aldı. Yarım milyon dolar karşılığında Jimmy Vail'i sağ salim iade edecekleri yazılıydı mektupta.

... Knapp diye birinin ayrıntılar konusunda bayan Vail'i arayacağı söyleniyordu. O mektubun resmini çektim, kasamızda, kilit altında duruyor. Saul'a dün gece kaptırdığım paralan geri almam için kâğıtları tırnaklamama izin verirken

, o resmin bir kopyasını sana verebilirim. İşine yarar mı?»

«Hem de nasıl yarar! Manşetten girerim haberi

.. Durma, olayı anlat.»

Anlattım, eski demir madenine giden yolda paranın el değiştirmesine kadar getirip bıraktım.

Lon da kalemini masaya bıraktı. «Dinah Utley'in cesedi de orada bulundu,» dedi, «anlaşılan, Vailli kaçıranlarla ilgisi varmış kadının... O yüzde mi öldürdüler dersin?»

«Bilmiyorum,» dedim, yerimden kalkarak... «Ama, büyük olasılıkla öyle... Unutma, bende haber gelene kadar satır yazmayacaksın bu anlattıklarından...»

«Dur. Nereye gidiyorsun? Daha soracaklarım var. Ya haber öteki gazetelere

sızarsa?»

«Bizden sızmaz. Valilerden de sızmaz. Sızsa bile ne çıkar. Senin bildiklerin hiç kimsede yok.. Derdin atlatılmaksa, boş ver. Bildiklerinle kolayca fark yaparsın öteki gazetelere...»

«Bu söylediklerinin kaçta kaç sağlam, kaçta kaç tahmin?» i

«Hepsi sağlam... Ama, Althea Vail bize yala" söylemişse, hem sekreterinin, hem kocasının katili kendisiyse, bir diyeceğim yok... Sen söylediklerimi basar, katil de Bayan Vail çıkarsa, merak etme, hakkınızda tazminat davası açacak, tekzip gönderecek durumda olmaz. Paçasını kurtarmaktan zaman bulamaz ona.

Asansörle aşağıya inip yoldan geçen bir taksiyi çevirdim. Evin adresini verdim. Çalışma odasına girdiğimde, Wolfe birasını keyifle yudumluyor, kitabını okuyordu.

«Öğle haberlerini dinledin mi?» diye sordum.

«Evet.»

«Jimmy Vail'in öldüğü haberini verdi mi?»

«Evet.»

Masamın başına geçip çekmeceleri boşaltmaya başladım.

«Ne yapıyorsun orada?» diye gürledi Wolfe...

«Masamı boşaltıyorum. Birazdan yukarı çıkıp «eşyanımı da toplayacağım. Sana elli bin dolar kaybettirdiğim için bana yol vermeyecek misin yoksa?» «Zırvalayıp durma Archie...» «Zırvaladığım falan yok... Westchester'a giderken Dinah Utley'in ölümüyle ilgili olarak küçük bir soruşturma yapmak konusunda senden izin istedim. 'Dinah Utley'in ölümü bizi ilgilendirmiyor,' dedin. Ben yine de soruşturma yaptım. Dönerken Vail'lere uğrayıp durumu kısaca anlatacağımı da biliyordun. Kimbilir kaç kere sözlü rapor isteyip, aynısını bir de yazıya dökmemi istedin benden... Buna ne kadar kızdığımı bildiğin, halde raporu daktilo etmeye başladığımı gördüğün halde, yine de rapor istedin. Sonra inattık. Hepsi bu kadar...»

'masamı toplamaya, bıraktığım yerden devam ettim.

inatlaşan sensin,» dedi Wolfe... Hayır efendim, sensin. Bizi ilgilendirmediyi kesinkes söylediğin bir konuda rapor isteyemezsin-benden... Yazıya dökmemin tek nedeni de, dosyalarımıza koymak içindi. İleride işimize yaraya-bilir düşüncesiyle yaptım bunu...» 'masanın üstündekilerle oynamayı bırak da otur. Vail'in ölümü durumu değiştirdi, dün öğrendiklerini anlat...» feci herif... 'Bugün öğrendiklerini anlat,' , Dinah Utley'in ölümünün hâlâ bizi ilgilendirmediyi inadını sürdürüyordu. Ama, 'ödün dür' diye düşünüp, başladım konuşmaya... olayla ilgili kişilerin, özellikle Jimmy Vail'in ve sözlerindeki bazı küçük çelişkiler, Jimmy Vail'in kendi kendini kaçırdığı fikrini yer ettirdi kafama... Dinah Utley'i de onun öldürdüğünü, bizi enayi yerine koyup parmağında oynattığını düşünmeye başladım. İnatlaşmamız sürdüğü için, bütün bunları sana anlatmadım. Bu sabah da, bir sandviççide Jimmy Vail'in öldüğü haberini aldım.»

«Sandviççide mi?»

Tam bizim patrondan beklenecek bir tepki 'Sandviç' sözünü duydu mu tüyleri diken diken olur. Mide ve bağırsak hastalıkları uzmanlar müşteri sayısını artırmak için tezgâhladıkları komplo olarak görür, sandviçin icadını...

Bu müdahalesine aldırmayıp devam ettim-«Jimmy Vail'in öldüğü haberini duyar duymaz açmaza girdiğimi fark ettim. Polisin er geç Vail lerin evine gidip onlarla konuştuğumu öğreneceğini, kapımıza dayanacağını düşündüm. Bay Vail'in sırrını artık saklayamayacaktım. Bu sana elli bin dolara mal olacaktı. Gidip Lon'a anlattım, Vail'in kaçırılması olayını... Sen beni kovmazsan, ben istifa ederim. Lon haberi benden yeşil ışık alana kadar yayınlamayacak.: Ben de saklanacak bir yer bulup yarın on bire kadar görünmezsem, yine de kurtarabilirsin elli bini... Müfettiş Cramer ya da Çavuş Ste~ bins gelip beni burada bulurlarsa, sen o parayı biraz zor görürsün.»

Yerimden kalkıp masamı toplamaya devam ettim.

«Otur yerine...»

«Hayır. Cramer ve Stebbins her an gelebilir Geldiklerinde, 'Olaydan benim haberim yok, ik günden beri Archie'yi görmüyorum,' dersin. Baş

64

ka çaren yok...» «Otur yerine dedim sana...» «Zamanım yok!» «Polis gelirse içeri almayız.» «Asıl, şimdi sen saçmalıyorsun patron... Arama emriyle geleceklerine hiç kuşkun olmasın. Sen kapıyı açmazsan, onlar kırarlar.»

Durdu, birkaç saniye düşündü patron... Yerin- -den doğrulup «Fritz, buraya gel,» diye mutfığa doğru gürledi. Fritz gelince de, «Midyeleri ayıkladın mı?» diye sordu.

«Hayır. Yarım saat sonra ayıklamaya başlayacağım. Tek tek ayıklayıp şişlere geçireceğimizi konuşmamış mıydık?»

«Çok iyi,» dedi Wolfe, «Buzlukta kalsınlar. Biz rchie'yle çıkıyoruz. Yarın öğle yemeğine döneriz.»

«Neeee? Anlamadım! Çıkıyor musunuz?» Zavallı Fritz!.. Bizim patronun evden dışarı adımını atması, görülmüş, işitilmiş şey değildi. Nereye gidiyorsunuz?» diye biraz kekeledikten sonra toparlandı. «Biraz bekleyin, küçük bir valiz hazırlayayım size...»

' «Zamanımız yok,» dedi Wolfe, «Kapıyı içeriden zincirle... Nereye gittiğimizi sana söylemeyeceğimize göre, sorarlarsa, 'bilmiyorum,' dersin, kimseyi içeri almayacaksın. Polisler arama emriyle «gelirlerse, bırak girsinler. Arama emrinin ne olduğunu biliyorsun, değil mi?» Fritz başıyla bildiğini işaret etti. Koltuğunun yanındaki elbise askısından çeken indirip, sırtına geçirdi Wolfe... Fuayedeki askıdan da, yılda bilemediniz bir kere giydiği Hoşunu indirdi. Omuzlarına attı. «Arabayı hazırlayayım mı?» diye sordum.

«Hayır,» karşılığını verdi, «Gideceğimiz yer uzak değil... Yürüyerek gideriz.»

Bacaklarını orkide odasının içinde dolaşma çalışma odasında da masasından kütüphane gitmek için kullandığı düşünülürse, patron iç büyük bir özveriydi bu... Her bir parçası açT eksiltme yoluyla en ucuzcu firmaya yaptırtılan sonra da beceriksiz kişilerce bir araya getirilen dolayısıyla ne zaman kontrolden çıkacakları bilinmeyen dört tekerlekli dostlarımıza karşı duyduğu korku, her türlü bedensel faaliyete duyduğu nefrete baskın çıkmıştı anlaşılan!..

Sokağa çıktığımızda, burun kıvrarak hava kirliliğini kokladı. Büyük bir telaşa atkısını burnunun üstüne, gözlerinin hemen altına kadar çekti. Görebileceklerinden yüzünü gizlemek için değil, beceriksiz kent yöneticileriyle, yeteneksiz kent plancılarının kendisine karşı örgütledikleri bir 'komplo' olarak gördüğü hava kirliliğine karşı savaşmak için yapıyordu bunu!..

Kim senin bizi izlemediğine karar verdikten sonra, hızlı adımlarla Dokuzuncu Caddeye doğru yürümeye başladık. Kavşağa yüz metre kala durdu patron... Yıllar önce seyrettiği bir Hump-hrey Bogart filminden gördüğü biçimde, öne, arkaya, sağa, sola baktı, kısa ve kesik baş hareketleriyle... Sonra da önünde durduğumuz, bizimki gibi üç katlı bir evin merdivenlerini tırmanıp zili çaldı.

Wolfe'un on yıldır aralıklarla orkide gönderdiği bir kadın açtı kapıyı... İlk tepkisi, «Aaaaa!» oldu, «Bay VVolfte... Bay Goodwin... Bu ne güzel sürpriz... Doktor Vollmer'ı görmeye geldiniz her-

66

halde...»

«Hastası varsa bekleriz Bayan Gillard,» dedi VVolfte... «Güzelliğinizi görmenin bize verdiği hazla yetiniriz.» Bakmayın, bizim patrona 'kadın düşmanı' derler ama, okuduğu kitaplardan mıdır, nedir, işi olduğu zaman kadınlarla nasıl konuşulacağını çok iyi bilir.

Helen Gillard'm yanakları pembeleşti. «İltifatınıza çok teşekkür ederim Bay VVolfte,» dedi, «Geldiğinizi haber vereyim doktora...» Mesleğimiz gereği çok işimiz düşmüştür Voll-er'a... Daha geçen yıl, bıçaklı bir serserinin sağ anımda açtığı yaraya yirmi iki dikiş atmıştı. «Ooooo... Bakın kimler gelmiş...» diye gülerek çeri girdi Vollmer, «hayırdır inşallah!..» «Sizden önemli bir ricam var doktor: Yarın

bah on bire kadar bizi evinizde ağırlamanızı tiyoruz, fazla zahmet olmayacaksa... Oda ve emek yeter... Evde kalsaydık her an belalı bir nuk gelebilirdi. Yarın on birde, o konuk da-az belalı duruma gelmiş olacak...» Şaşırmıştı Vollmer... «Elbette Bay VVolfte,» de-, «ama, korkarım yemekleri beğenmeyeceksiniz Benim Fritz'im yok...» Helen Gillard'a dön-, «Konuklarımıza odalarını gösterirseniz seviniriz Bayan Gillard,» dedi, «hastalarımın birinin dosyasına göz atmam gerek. iki kat tırmandık. Çift yataklı bir odaydı. Voll-r'ın yatılı okuldaki ikizleri tatil aylarında kullanıyorlardı odayı... Yataklardan en geniş olanı seçip üstüne tünedi VVolfte... Zahmet olmazsa şu raporunu ver artık,» dedi.

67

«Son yirmi dört saattir ne yaptığınızı, nerede olduğunuzu öğrenmek istiyorum.» Saatime baktım: 12.35... Takvime baktım, cuma günü... Başımı kaldırıp baktım. Çalışma odasındaki masasının başında VVolfte, karşısındaki kırmızı konuk koltuğunda da New York Emniyet Müdürlüğünden Müfettiş CramerL

Son yirmi dört saati doktorun evinde, gazete okuyarak geçirmiştik. Polisin telefonumuzu dinliyor olması ihtimaline karşı da, evi arayıp gelen gideni sormamıştık. Tabii ki bunları söylemedik Cramer'a... Bize evini açmış birine nankörlük olurdu en azından...

Jimmy Vail'in ölümüyle ilgili olarak gazetecilerin bildiği her şeyi biliyorduk. Cesedi perşembe sabahı dokuzu beş gece kütüphaneye giren* Margot Tedder bulmuş, ev halkını ayaklandırmıştı. Vail en az yüz okka çeken Benjamin Franklin heykelinin altında, göğüs kafesi yamyassı durumda yatıyordu, bulunduğu...

Onu çarşamba gecesi sağ görenlerin sayısı beşti. Noel ve Margot Tedder, Althea Vail, Ralph/ Purcell, Andrew Frost ve Jimmy'nin kendisi son

68

gelişmeleri değerlendirmek için kütüphanede toplanmışlardı. Ne konuşulduğu bilinmiyordu. Ona doğru, «Üç gündür doğru dürüst uyuyamadım, ben yatıyorum,» deyip kütüphanedeki geniş koltuğa kıvrılmıştı Jimmy... Ötekiler bir saat daha konuşup dağılmışlar, Jimmy'yi de kütüphanede uyur durumda bırakmışlardı.

Benjamin Franklin heykelinin kaidesine tam oturmadığını, sallandığını hizmetçiler de dahil herkes biliyordu. Biraz zorlamayla kolayca dev-rilebilirdi. Yaygın görüşe göre, Jimmy Vail bir ara uyanmış, uyku sersemliği içinde odasına çıkmaya çalışırken, dengesini yitirip heykele çarpmıştı. Heykel de üstüne yıkılmış, Jimmy şaşkınlıktan kaçmaya fırsat bulamamıştı. Polis kaynakları, adli tabibin 'kaza sonucu ölüm' raporu düzenleyeceğini düşünüyordu. Gazette muhabiri, olayın resmini yakalamayı başarmıştı. Üste Benjamin Franklin, alta Jimmy Vail, manşeti onatıyorlardı.

Aile üyeleri demeç vermemişlerdi. Bayan Vail sinir krizi geçirdiği için, doktorların verdikleri atıştırıcıların etkisiyle uyuyordu. Avukat Frost a konuşmuyordu. Sekreteri gazetecileri kaplan çevirmişti, 'söylenecekler polise söylendi,' diyerek... " Cuma sabahı tam on birde döndük eve... > Wolfe hemen asansöre binip, bahçıvanımız heodore'a orkidelerin sağlık durumlarını sormaya çıktı. Ben de telefonun başına geçip birkaç yeri aradım. On biri on gece Müfettiş Cra-er'a evde olduğumuzu, soracağı sorulara Wolf'un cevap vermeye hazır olduğunu bildirdim, on biri on üç gece, Westchester Savcısı Hobart'ı bulup aynı şeyi tekrarladım. Üç dakika sonra Lon Cohen'i arayıp haberi basması için yeşil ışık yaktım.

«Son yirmi dört saattir ne yaptığınızı, nerede olduğunuzu öğrenmek istiyorum.» Telefonumu alışından altı dakika on saniye sonra kapımıza dayanan Müfettiş

Cramer'dı bu soruyu soran...

Elli dakikada bütün bildiklerimizi anlatmıştık ona... Ama, o da takılmış plak gibi elli dakika da ellinci kere, «Neredeydiniz? Ne yaptınız?» sorusunu tekrarlıyordu.

Söylememekte direttik.

«Size kaç kere söyledim Bay Cramer,» diye konuştu Wolfe, «polis tarafından rahatsız edileceğimizi bildiğimiz için çıktık, bir dost evine gittik. Bayan Vail'e verdiğimiz sözü tutmak, bize ödediği ücreti hak etmek için, cuma sabahı on biri beklemek zorundaydık. Nereye gittiğimizin" zerre önemi yok... Bu sabah, Bayan Vail'e karşı sorumluluğumuzun süresi dolar dolmaz Archi sizi aradı, buraya çağırdı, ben de bütün bildiklerimizi tek şey bile saklamadan size anlattım, Evde olmadığımız yirmi dört saat hiçbir şey yap madik, kimseyle de temas kurmadık. Cuma günü on biri oturup bekledik. Gazete okumadık, radyo dinlemedik. Jimmy Vail'in öldüğünü de sizden duyduk.»

Cramer'm yüzünden ayırmıyordu gözlerini... «Archie'ye sorduğunuz bazı sorulardan, Dinaï Uteley'in kayıp daktilosunu aradığınızı ima ettiniz. Benim bir şey aramak için evden çıktığı mı hiç gördünüz mü? Archie de yanımdaydı. O da aramadı. Bu olayla ilgimizi de anlattım. Ba-

70

yan Vail'in iki işini gördüm, önce kocasının sağ"salim dönmesini sağlayıp on bin dolar aldım. Sonra da kocasının kaçırıldığını cuma günü on bire kadar kimseye söylemeyip elli bin dolarımı hak ettim.»

«Altmış bin dolara karşılık, cinayet soruşturması için hayati önem taşıyan bilgileri sakladınız polisten,» diye bağırdı Cramer, «suç bu... Düpedüz suç!..»

«Sanmıyorum Bay Cramer... Jimmy Vail'in öldüğünü bilseydik, belki... Ama, siz de onun ölümünü şüpheli görmüyorsunuz. Kaza olduğunu söylüyor adli tabip...»

Wolfe'a sinirlenip, daha fazla konuşturama-acağını da anlayınca, purosunu ağzından çıkarıp beş metre ötedeki çöp sepetine fırlatır Cramer... Genellikle ıskaladığı için de yerden alıp pete atmak bana düşer. Bu keresinde isabet ettirdi.

«Yarın saat dörde kadar, bana burada anlatılarınızın daktilo edilmiş raporunu istiyorum. Godwin büroma getirsin. Başsavcı da sorguya çekmek isteyebilir onu... Tamam mı? Dördü bir dakika geçirme!» öyle deyip çıktı Cramer...

Daktiloyu önüme çekip karbonlu beş yaprak gıt taktım. Biri Cramer'a, biri Westchester'a, biri New York savcılığına, ikisi de bize... «Unutma, yarm orkide göndereceğiz,» dedi wolfe, «Bayan Gillard'a, *Dendrobium chrysoto-m*, Doktor Vollmer'a da *Laelia purpurata*... arın...»

«Sana *Kıçüstüoturyum okura*, bana da *Reming-um yazara*,» diye homurdandım. Makinenin tuşlarım dövmeye başladım.

Raporu bitirdiğimde saat dördü biraz geçiydu. Yirmi dört saat ihmal ettiği sevgili orkidelerinin yanına çıkmıştı patron... Tıraş olup eli değiştirdim, az ötemizdeki bayiden akşam gazetelerinin ilk baskısını aldım. Sonra bir araba çevirip, «155 Leonard Caddesi,» dedim.

Gazette bayram yapmıştı, Jimmy Vail'in kaçırılması hakkında Lon Cohen'e sızdırdığım hadise... Birinci sayfanın tamamı bu olayla doluydu.

155 Leonard Caddesine varıp, Başsavcı Yardımcısı Mandel'in odasına alındığımda, gazete masaya yayılmış duruyordu. «Bunu ne zaman verdin gazetelere?» diye sordu.

«Cramer'ı aradıktan tam dört dakika sonra Ne o? Yoksa basın özgürlüğüne de mi karşısın.

Bir şey söylemedi. Yasak savma kabilinden birkaç soru sordu. Aslında olay onu fazla ilgilendirmiyordu. Kaçırılma olayı "VWestchester savcılığının yetkisine girdiği, Jimmy Vail'in ölümü de büyük olasılıkla kaza sonucu olduğu için yarım saatte saldı beni... «Bir yere kaybolma* Aradığımız zaman bulunacak yerde ol,» lafını etmeseydi, savcılık sorgusundan geçtiğimin fark"da bile olmayacaktım.

Binadan çıkmak için dışarıya ilk adımımı aT tığmda, birinin eli yapıştı koluma... Dönüp baktım. Noel Tedder'dı kolumu sıkı sıkıya kavrayan... «O Wolfe denen

herif kendini ne sanyor?» diye diklendi, soprano mu, yoksa tenor mu olduğuna karar verememiş sesiyle...

«Koluma asılmayı bırak,» diye boş kolumla ittim onu, «Ne o? Eve gittin de Wolfe seni kapı dışarımı etti?»

72

I İçeri bile almadı. Arkadan zincirli kapı ara-landı, tanımadığım biri, 'Bay Wolfe'un işi var, altıdan sonra gel,' dedi. Altıdan sonra gittim, aynı ses Wolfe'un hâlâ meşgul olduğunu söyledi. Seni sordum. 'Yok,' dedi, 'Ne zaman geleceğini de bilmiyoruz.' İçeri girip bekleyebileceğimi söyledim, 'olmaz,' cevabını aldım. Ne biçim yer orası? Girmek için pasaport mu gerek?» «Kapıyı aralayana adını söyledin mi?» «Evet.»

«VWolfe'u ne için görmek istediğini söyledin mi?»

«Hayır. VWolfe'un kendisine söyleyeceğim.» «Kusura bakma ahbap, ama VWolfe'a bir şey öyleyebilmen için önce bana söylemen gerekir, günü kötü geçtiği için keyfi yok... Sabah kahvaltısında böğürtlen reçelini yiyemedi. Sevgili orkidelerini on birden önce göremedi. Üstelik, kitap yerine upuzun bir ifade okuyup imzalamak zorunda kaldı. Söyleyeceklerini önceden bana anlatırsan, belki seninle görüşmeyi kabul ettirebilirim VWolfe'a... Yoksa nanik alırsın.» Yanımızdan geçen boş bir taksiyi çevirip bindim. Kapıyı da Tedder için açık tuttum. «Ben eve gidiyorum,» dedim, «kapıya kadar gelebilirsin benimle... Yolda da VWolfe'tan ne istediğini anlatırsın. Aklım yatarsa, sen dışarıda beklerken atrona açıklarım durumu... Karar onun.» Hiç duraksamadan bindi arabaya. ; «Hayatımda ilk kez çok büyük para kazanma "fırsatı geçti elime,» dedi, «Jimmy için fidye olarak ödenen paranın tamamını ya da bir bölümünü bulabilirsem, yarısının bana ait olacağını söyledi annem... Yarım milyon dolar büyük pa-

73

ra... O parayı bulması için VWolfe'un işi alması nı istiyorum. Tek başına yapamam bunu... Bulursa, bulduğunun beşte birini veririm ona...»i

Şaşkınlıktan kaşlarının dikildiğini hissetti «Annen bulduğun paranın yarısını alabileceğini ne zaman söyledi sana?»

«Çarşamba gecesi...»

«Aradan iki gün geçti. Fikrini değiştirmiş ola bilir.»

«Hayır, değiştirmedim. Durumu iyi değildi, ama sormanın bir zararı olmayacağını düşündüm. Seni bulmadan az önce önerisinin geçerli olup olmadığını sordum. 'Fikrim değişmiş değil,' dedi, Paranın artık kendisi için anlamını yitirdiğini söyledi.» , «Polis kaçırılma olayını öğrendi,» dedim, üstelik, federaller de girmişti işin içine... Sürüyle adamın aradığı bir şeyi biz nasıl bulacağız?»

«Bilmiyorum. Ama, gazetelerde yazılanların yarısı doğruysa, Wolfe polisi birkaç kere atlatmış bu işlerde...»

«Doğru,» dedim. Daha önce böyle bir iş almamıştık hiç... Wolfe'un böyle bir işin üstüne nasıl gideceğini görmek ilginç bir tecrübe olabilirdi. «Bilmiyorum,» diye konuştum, «öneri hem ilginç, hem cazip... Ama, patronun ilkelerine aykırı... Bir kere, çalışmaktan nefret eder. İkincisi, şarta bağlı iş aldığını hiç görmedim. Basarsa da, başarmasa da alır parasını... Ama yine de şansımı denerim. Bakarsın, olur deyiverir.» Evin ö-nüne gelmiştik. Şoförün parasını verip indim aşağıya... Kapıya birlikte yürüdük.

«Sen iki adım geri çekil,» dedim, «Fritz kapıdan iki kere çevirdiği birinin tekrar geldiğini gö-

74

rürse belki beni de almaz içeri...»

Kapının arkadan zincirli olduğunu bildiğim için zile bastım. Fritz kapıyı araladı, gelenin ben olduğumu görünce zincirleri şakırdattı, «Hoş geldin Archie,» dedi.

«Haydi bakalım, sen de gel,» diye işaret ettim Noel Tedder'a... Sonra Fritz'e dönüp,

«Beyin şapka ve paltosunu al, bekleme odasına oturt,» dedim, «başında da dur...

Bir yere kıpırdamasın.» Çalışma odasına geçtim. Wolfe masasının çekmecesini

açmış, birer haftalık surelerle orada sakladığı bira kapaklarını sayıyordu. Yirmi dört saat evden uzak kalmakla kaç şişe bira az içti-ini, dolayısıyla haftalık kotasını doldurmak için bugün kaç şişe fazla içebileceğini hesaplıyordu anlaşılan...

Sayımı bitirmesini bekledim. Sonra da konuştum. «Savcı Yardımcısı Mandel'in sevgi ve saygılarını getirdim sana... Jimmy Vail'in ölümünün kaza olmadığı kanısına varmazlarsa, bizi artık rahatsız edeceklerini sanmıyorum. Bugünden başlayarak bir ay ücretsiz izin istiyorum senden... Nasıl olsa elimizde yapılacak iş kalmadı.»

«Archie... Her ağzını açışında sabrımı taşırmaya çalışmak zorunda mısın?»

«Vallahi bu kere ciddiym patron... Bugüne kadar hep sana çalıştık, avantajımızı kollamadık. Elime ilk kez büyük bir fırsat geçti az önce... Kendi hesabıma çalışacağım için sana ayrıca maaşımı ödetmek ayıp olurdu!»

«Neler zırvalıyorsun sen?»

«Emniyet Müdürlüğünden çıktığımda, Noel Tedder'ı kaldırımda beni bekler buldum. Çocuk-

75

çağızı kapıdan iki kere kovmuşsun. Annesi, çarsamba gecesini Jimmy'ye fidye olarak ödenen parayı bulursa, yarısını ona vereceğini söylemiş. O da bu işin altından kendisinin kaıkamayacağını bildiği için sana gelmiş. İçeri alsaydım, bulduğumuz beşte birini önerecekti bize... Biliyorum, bundan sonra gazetelere telefonla ilan vererek çözebileceğin davaları alacaksın yalnızca... Düşün patron... Yüz bin dolar! Bulursam, belki de kendi dedektiflik büromu açar, bana katlanmak mecburiyetinden seni .kurtarırım. Olmaz*sa da, ayın sonunda işimin başına dönerim.»

«Kapa çeneni...»

«Noel Tedder'ı bekleme odasına aldım. Senden ücretsiz iznimi alır almaz beraber çıkacağız Yüz bin dolar... Çok heyecanlıyım.»

«Kapa çeneni...»

«Öyle olsun... Patron sensin...»

Yüzüme baktı. Gözlerime inanamadım. Bire bin veririm, sevgiydi gözlerindeki...

«Bütün bu zırvaları, beni tekrar çalışmaya zorlamak için mi uydurdun?» diye sordu, «Şartlı iş yapmadığımı bilirsin. O ceviz kadar aklınla, ücretsiz izin tehdidiyle beni bu kumara zorlayabileceğini mi sanıyorsun?»

Bizi çalıştırıp yüz bin doları cukka etme fikrinden giderek hoşlandığını fark etmiştim. Başka açıdan yaklaştım konuya... «Kumar falan değil bu,» dedim, «olayların gelişmesi hakkında bilinmesi gereken her şeyi biliyoruz. Yani sıfırdan başlamayacağız işe... Olayın içindeki kişileri de polislerden daha iyi tanıdık. On bin polisle yüzlerce federalin aradığı bir şeyi bizim bulmamızın keyfini düşünebiliyor musun? Her yıl yüzde

76

seksenlik gelir vergisi dilimine gelmeden hemen önce keseriz iş almayı... Şu parayı bulursak, dilimin sınırına gelmiş olacağız. Daha mayısın baciındayız. Düşün bir kere... Mayısın başından kısa kadar tek iş bile almayacağız. 'Banka hesabımız tükendi,' diye vıdı vıdımdan tam yedi ay süreyle kurtulacaksın! Mutfakta Fritz'e, orkide odasında Theodore'a daha çok zaman ayırabileceksin...»

x"an gözle baktım patrona... Başını, poposuna göre yaptırdığı azman koltuğun arkılığına dayamış, gözlerini kapamıştı. Söylediklerimin tatlı hayallerini kafasından geçirdiği, yüzünü kaplayan, gülümsemesinden belliydi. Atışa devam...

«Hem ne zararı olabilir ki? Ne masrafımız olacak? Alt tarafı benzin parası? Ama, hayır dersen, kusura bakma, ücretsiz izin almakta direteceğim. Elimizde hiçbir iş yok... Olacağı da yok... Masanın tozunu almak, çöpü boşaltıp mektupları açmak konusunda Fritz sana yardım eder.»

«Blöf yapıyorsun Archie...»

«O zaman, sıkıysa gör blöfümü!»

Başını geriye yaslayıp gözlerini kapadı tekrar... Yedi ay süreyle iş almak zorunda kalmayacağını, kendisinden iş isteyenleri rahatça kovabileceğim düşünüyordu. Gözlerini açtı, «Getir o adamı buraya,» dedi.

77

Goodwin sizden ne istediğimi anlattı mı?" diye sordu Noel Tedder, kırmızı koltuktaki yerini aldıktan sonra... *

«Evet, Bay Goodwin özetlemek nezaketi gösterdi!» dedi Wolfe... «Bundan daha saçma bundan daha semeresiz kalmaya mahkûm iş görmedim. Ama, değerli yardımcım Bay Goodwin'i kıramayacak kadar keyifliyim bugün... Onun için de, önerinizi bir de sizden dinlemeyi kabul ettim.»

Goodwin'in başındaki 'bay' ekinin kasıtlı vurgulandığını, Wolfe'un ikinci tekrarında anladı; Tedder... Saçlarının köklerine kadar kızardı. Özür dileyen bir bakış fırlattı benden yana... 'Boş ver,' der gibi bir işaret alınca, patrona döndü. «Jimmy için ödenen fidyenin ne kadarını' bulursam yarısı benim olacak,» diye konuştu, «annem söz verdi. O parayı bulmamı sağlarsanız, benim payımın beşte birini ödül olarak size vermeye hazırım.»

«Ne zaman oldu bu konuşma?»

«Çarşamba gecesi...»

«Konuyu ilk kim açtı?»

«Tam hatırlayamıyorum. Havadan sudan konuşurken, polisin fidye parasını henüz bulamadığından söz edildi. O sırada, bulursam paranın yarısını alabileceğimi söyledi annem... Konuyu kimin açtığı o kadar önemli mi?»

«Önemli olabilir. Örneğin, öneri sizden geldiyse olay bütünüyle değişik boyutlar kazanabilir. Aklıma gelen ilk ihtimal, paranın nerede saklı olduğunu bildiğiniz, şüphe uyandırmayacak bir biçimde onu, 'bak buldum,' diye ortaya çıkarabilmek için uygun bir fırsat kolladığınız... Annenizi böyle bir öneri yapmaya manevralayıp, sonra da benden yardım istemiş olabilirsiniz. Yeri geldikçe küçük bilgi kırıntıları sızdırarak, bize hissettirmeden paranın bulunduğu yere yardımcım Archie'yi yönlatabilirsiniz. Merak etmeyin, durum böyle de olsa, gözlerimi yumar, payımı alırım. Onun için söyleyin. Öneri kimden geldi? Sizden mi? Annenizden mi?»

Bir an düşündü Tedder... «Beni biraz tanı-saydınız, kafamın bu kadar ince çalışmadığını bilirdiniz,» dedi, «paranın yerini bilseydim harika bir numara olurdu bu... Ama inanın, bilmiyorum. Nasıl bilebilirim ki?»

«Jimmy'yi kaçırın kişinin evdeki suç ortağı belki de sizsiniz. Eski demir madenine giden o izbe yolda, anneniz parayı suç ortağınıza devrederken, siz belki de adamın arabasındaydınız! Belki de beraberce sakladınız parayı...»

Yüzünde bomboş, aptallığa teğet geçen bir ifade belirmişti Tedder'm... VVolf'e'un söyledikleri yirmi saniye sonra dank etti kafasına... «Yani, Jimmy'nin kaçırılmasında parmağım olduğunu mu söylemek istiyorsunuz?»

79

«Yalnızca ihtimallerden söz ediyorum,» d Wolfe. «Tek kelimeyle 'olağandışı' olarak özetlenebilecek bir öneriyle geldiniz bana.-- Ben' de aklıma ilk gelen ihtimal, paranın bulundu yeri bildiğiniz, beni kullanarak onu "ortaya çıkaracağınız oldu. Neden olmasın? Jimmy'yi kaçırınların evde bir suç ortakları bulunduğu göre, ikincisi neden olmasın? Jimmy'nin kaçırılması işinde parmağınız var mı?»

«Hayır.»

«Birinci konuyu hallettik. Geliyoruz ikinciye..; Güç ve masraflı bir işe başlıyorum. Parayı bulup getirirsem, sonra da anneniz kalkıp yarı pa yını size bırakmayı reddeder, anlaşmanızda, dönerse ne olacak?»

«Annemi tanırım. Verdiği sözden dönmez, öneriyi yaptığında beş kişi vardı odada... He niye dönsün ki?»

«O parayı aramaya başlayınca, önemli bazı gelişmeler olabilir. Yalnızca sizin değil, annenizin de hoşuna gitmeyebilir, ortaya çıkacak bazı şeyler... Örneğin, Jimmy Vaü'in kazaya değil de cinayete kurban gittiği anlaşılacak.--»

«Ne cinayeti? Saçmalamayın. Uyku sersemliğiyle heykele çarptığı, devrilince de altında', kaldığı yazılı adli tabip raporunda...»

«Raporda ne yazılı olduğu beni ilgilendirmez. O gece sarhoş muydu?»

«Hayır. Her geceki gibi viski-soda almıştı.) Ama, iki kadehten fazla içmedi. Halbuki başladı mı, altı yedi kadehten önce durmaz, bu; kadarından da zerrece etkilenmez. Çok yorgun olduğunu, uykudan gözlerinin düştüğünü söyledi, koltuğa kıvrılıp yattı. Bana kalırsa fazla po-

80

lisiye roman okuyorsunuz. Öküzün altında buzağı aramak derler sizin bu yaptığınıza!..»

«Şakanın sırası değil Ba, Tedder... Toplantınız bittikten sonra, Jimmy Vail'i koltuğun üstünde uyur durumda bırakmışsınız anlaşılan... Kütüphanenin bütün elektriklerini söndürdünüz mü?»

«Çalışma masasının üstündeki lamba hariç hepsini söndürdük. Annem onu açık bırakmamızı söyledi.» «İyi ışık veriyor mu?»

«Fena sayılmaz. Göz almıyor, ama odaya girenin etrafı seçebilmesine yetiyor.»

«Jimmy Vail'in yattığı koltukla kütüphanenin apışı arasında düz bir çizgi çizin kafanızdan... benjamin Franklin heykeli bu çizginin üstün-e mi?»

«Hayır... İki metre kadar solunda kalıyor.» «Kendinizi şimdi Jimmy Vail'in yerine koyun, sarhoş değilsiniz. Uykudan uyanıp nerede olduğunuzu anlamak için etrafınıza bakmdmız. Sonra yatağınıza çıkmak için kalkıp kapıya doğru , yürümeye başladınız. Diyelim ki, biraz sola yalpalayıp heykele çarptınız. Düşmemesi için ona sarıldığınızı da bir an için varsayalım. Körkütük sarhoş olmayan bir insanın, ne kadar uyku sersemi olursa olsun, düşen bir heykelin altında kalabileceğine ihtimal vermiyorum. Kurulması için yana kayması yeterli.»

Tedder gözlerini Wolfe'tan ayırmıyor, Jimmy Vail'in cinayete kurban gitmiş olmasının yarattığı yeni ihtimalleri teker teker aklından geçiriyordu. Kısa bir sessizlikten sonra konuştu: «Söyledikleriniz büsbütün mantıksız değil...»

81

Ayağa kalkıp yürüyecek kadar uyanık birinin koca heykelin altında kalacak kadar uyku sersemi olamayacağını, diyelim ki kabul ettik. Am Jimmy'nin birilerince öldürülmüş olması için, birilerinin onu koltuktan alıp sürükleyerek heykelin altına götürmüş olmaları gerek... Kusura bakmayın, hiç kimsenin uykusu o kadar derin olmaz. Mutlaka uyanır, kıyameti koparırdı.»

«Ya içkisine ilaç katıldıysa?»

Cebimden çıkardığım sigarayı ağızıma götürürken elim havada asılı kaldı. Tedder'm şaşkınlığının da benden aşağı kalır yanı yoktu.

«İlaç mı? Ne ilacı?»

«Vail'in içkisine ilaç katılmış olması ihtimali dışında açıklayamayız olayı!.. Her eczanede reçetesiz alınabilen kloral hidrat kullanmış olabilir katil!.. Alkollü içkilere katıldığında tat vermiyor. Çok küçük bir doz bile komaya yakın bir uyku hali yaratıyor. Çok çabuk parça landığı için de, vücutta izlerini bulabilmek, otopi sinin en geç üç saat içinde yapılmasına bağlı... O zaman bile, idrardaki ürokloralik asit içia özel tahlil yapmak gerekli... Vücutta kloral hidrat bulunduğuna dair bir şüphe yoksa da, bu"tahlil hiç yapılmaz. Anladığım kadarıyla, Jimmy, Vail olayında böyle bir şüphe yoktu!»

Bir Tedder'a, bir bana baktı. «Bilgiçlik de taslamıyorum, gösteri de yapmıyorum,» dedi, «Jimmy Vail'in nasıl öldüğünü duyunca aklıma; gelen ilk ihtimal bu oldu. Kütüphanemdeki toksikoloji ansiklopedilerinden birini karıştırınca, bu konudaki şüphelerim daha bir kesinlik kazandı.»

Kloral hidratın etkilerini çok iyi bilirim. Daha sonra elektrikli şandalyeye gönderdiğimiz bir kadın içkime karıştırmıştı onu... Yuttuktan İki saat sonra kayığa bindirip Bedloe Adası'na götürseler, sonra da üstüme Özgürlük Anıtı'nı yiksalar, kılım bile kıpırdamazdı.

Wolfe bu arada devam ediyordu, «Bana önerdiğiniz işi alırsam, bütün bunların gün ışığına çıkabileceğini baştan bilmeniz gerekiyor. Onun için, Jimmy Vail'in kaçırılmasında Dinah Utley gibi sizin de parmağınız varsa, önce Dinah Utley'in, sonra da Jimmy Vail'in öldürülmelerine şu ya da bu biçimde bulaşmışsanız, tavsiye ederim, zaman erkenden beni bu işe karıştırmaktan vazgeçin. İlmiği kendi boynunuza kendi ellerinizle geçirmiş olmaktan başka bir y yapmış olmazsınız.» «Madem bütün bunları biliyordunuz, polise eden anlatmadınız?» «Bendeki bütün bilgiler poliste de var. Ellerindeki bilgiyi yanlış yorumluyorlarsa, işin bu yanı beni zerrece ilgilendirmez. Maaşlarını, verilerimle ben ödüyorum zaten... Bir de maaş alıkları işi onların yerine yapmaya hiç niyetim ok...» «Himfff» diye özetleyebileceğim bir ses çıkardım burnumdan... Wolfe dönüp sert sert bakınca, başımı başka tarafa çevirdim.

«Ne demek istediğimi, sanıyorum anladınız Bay Tedder,» diye devam etti, «Jimmy Vail'in kaçırılması olayına Dinah Utley karıştı, canından oldu. Jimmy Vail kaçırıldı, sonra öldürüldü. Gördüğünüz gibi, iki cinayet de Jimmy Vail' in kaçırılmasıyla bağlantılı... Jimmy Vail'in kaçırılmasını planlayan kişiyle, iki cinayeti işle-

83

yen kişinin aynı oldukları ortaya çıkıyor durumda... Dinah Utley'i herkes öldürmüş ol' bilir, ama Jimmy Vail'in katili o gece evde bulunan beş kişiden biri! Olay bu kadar basit.. Cinayetleri ya siz, ya kız kardeşiniz, ya anneniz, ya dayınız, ya da avukatınız işledi. Kayı parayı ararken bu kişilerden birinin cinayetten tutuklanmasını göze alırsanız, ben de sizⁱⁿ önerinizi kabul edip işi üstlenirim.»

«Aman Tanrım,» diye inledi Tedder, «söylediklerinizden hiçbirinin katil olması mümkün değil!..»

«Öyleyse ya kör, ya aptalsınız!»

«İkisi de değilim,» diye diklendi Tedder... '«Öyleyse Jimmy Vail'in para için kaçırıldığını, Dinah Utley'in fidyeden fazla pay istediği için öldürüldüğünü, Vail'in de suçlunun evdekilerden hangisi olduğunu öğrendiği için ortadan kaldırıldığını kabul etmeniz gerek... Bun kabul ediyorsanız sorun yok. Ancak, bir şartı daha olacak...»

«Neymiş o?»

«Evimden çıkıp sağa sola koşuşturmak alışkanlığında değilim. Onun için, ne yapıp edip olayla ilgili beş kişiyi buraya, evime getireceksiniz. Onlara bazı sorular soracağım.»

«Çıldırıldınız mı siz? 'Jimmy ve Dinah'yı sen öldürdün?' sorusunu onlara sormanız için, annemi, kız kardeşimi, dayımı, o avukat herifi nasıl kollarından tutup buraya getiririm?»

«O sizin bileceğiniz iş...»

Tedder biraz daha itiraz edecekti ki, telefon çaldı. Ahizeye, «Nero VVolfenun bürosu,» dedi «ben Archie Goodwin...»

84

«Ben Margot Tedder,» dedi karşıdaki ses, «Beni Bay Wolfe'a bağlar mısınız?» Ahizeyi biraz indirip, ağız kısmını elimle kapattım. «Margot Tedder seni arıyor,» dedim, «İstersen Central Park'ta yürüyüşe çıktığını söyleyebilirim.»

Homurdanarak yanındaki telefonu kaldırdı. «Buyrun Bayan Tedder,» dedi, «ben Nero Wolfe...»

«Evden hiç çıkmadığınız doğru mu Bay Wolfe?»
«Evet.»
«Öyleyse benim oraya gelmem gerekecek... Birazdan evinizde olurum.»
«Boşuna zahmet etmeyin. Birazdan yemeğe oturacağım. Kapıda kalırsınız.»
«Ama yardımınıza ihtiyacım var.»
«Ne yardımı?» . «Telefonda söyleyemem.»
«Öyleyse kusura bakmayın. Yemeğim soğuyor.»
«Şey... Bir dakika, kapatmayın. Hani şu fidyeye vardı ya... Onu bulabilirsem, paranın yarısını bana bırakacak annem... Onu bulmanızı istiyorum. Yemeğiniz biraz beklesin...»
«İnsanlar yemeklerini bekleyebilir, ama yemek insanı beklemez. Dokuzda gelerseniz, keyfim de yerindeyse, belki dinlerim sizi...»
Telefonu kapatıp bana döndü. «Ararsa evde yokum, kapıya dayanırsa da sakın içeri alma...»
Sonra Noel Tedder'a döndü. «Arayan kız kardeşinizdi,» dedi, «anneniz size yaptığı öneriyi ona da tekrarlamış. Buraya geldiğinde sizin hesabınıza çalışmaya başladığımı söyleyeceğim

85"

ona...»

Duvardaki saate baktı. Yemeğe daha yirmi dakika vardı. «Yirmi dakika zamanım var,» diye konuştu, «Pazar gecesi sekizle çarşamba sabahı dokuz arasında neredeydiniz?»

....
8

Pazar gecesi sekizle çarşamba sabahı dokuz arasında nerede olduğunu, ne yaptığını Tanrı'nın hiçbir kulu dakikası dakikasına bilemez. Bilemeyeceğini bizim patron da bilir! Ama, yine de sordu soruyu... O altmış saat süresince Noel Tedder'ın nerde olduğu, not defterimden tastamam sekiz sayfa tüketti. Özetle, hiçbir yerde değildi, ama her yerdeydi. Hiçbir şey yapmamıştı, ama her şeyi yapmıştı. O yirmi dakikalık konuşmanın tek ilginç yanı, Noel'in, kız kardeşinin dokuzda büroya geleceğini öğrendiği zamanki tepkisiydi.

Önce, «Annem, Margot'ya öyle bir şey söylemiş olamaz,» dedi, «yalan söylüyor.» Sonra lafı, «Mutlaka anneme baskı yapmıştır»a çevirdi. Kız kardeşini, geldiğinde kapıdan çevirmemizi önerdi. Dayısıyla annesini o akşam, avukatı da yarın sabah erkenden büromuza getirebileceğini söyledi. Fritz yemeğin hazır olduğunu ilan edince, patronu yemek odasının kapısına kadar izledi. Herifi kolundan tutup zar zor kapı dışarı ettim.

87

Sofradaki yerimi alırken, «Bu pis işe beni sen bulaştırdın,» diye homurdandı Wolfe. «Yemekten hemen sonra Saul, Orrie ve Fred'i ara.'-' Yarın sekizde talimat için odamda olsunlar.»"

Sonra da maydanoz, tere, dereotu, arpacı*" soğanı, sarımsak, tarçın, bergamut, kırmızı biber, rendelenmiş yeşil soğan, mantar, ekmeiç kt rıntısı, seri ve sek beyaz şarapla harmanlanr tatlandırılmış midye dolmalarının on dördünü: elma şarabında kızartılıp İspanyol sosuyla seç vis yapılan yaban ördeğinin de dörtte üçünü mideye indirene kadar, ağzını açıp tek kelime konuşmadı.

Sofradan kalkıp çalışma odasına geçtiğimi';de, keyfi yerindeydi patronun... Başını kaldın'duvar saatine bakana kadar sürdü keyfi... Dokuza yirmi vardı. «O lanet kadın zamanında gelir mi?» diye sordu. <

Yaşı otuzdan aşağı, çekiciliği de normalin üstünde olan kadınlar konuşunda uzman sayar beni... Yüzlerine baktığım zaman ruhlarını okuduğumu sanır.

Kadından anlarım, ama yetenek lerimi de o kadar abartmam!

«Sanmam,» dedim, «randevularına zamanında; gelmek gibi küçük şeyleri dert edecek birine benzemiyor.»

Haklıymışım. Margot Tedder dokuz buçuğa beş kala kapıyı çaldı. Yirmi beş dakikadır astığı suratını, çattığı kaşlarını daha bir sertleştirdi patron...

Beni ayak takımından saydığı için, yüzüme' bile bakmadı kapıyı açtığımda... Yürüyüp geçti, sanki daha önce görmüş gibi, çalışma odasına yöneldi. Girer girmez de durdu. Duvardan

88

duvara uzanan dev halıya takılmıştı ayağı... İlerlemesini engelleme cüretini gösteren nesneye baktı! Durdu, bir daha baktı.

«Kazakistan örmesi mi?» diye sordu.

«Hayır, Şirvan,» dedi Wolfe...

«Böyle bir halının değerini takdir edebileceğinizi sanmıyorum. Sizin mi?»

«Hayır. 1950 yılında küçük bir yardımımı gören müvekkillerimden biri hediye etti. Kanda-har'da birinden çaldığını söyledi. Onun olmadığına göre, benim de değil!.. Margot Tedder siz misiniz?»

«Evet.»

«Tahmin etmiştim. Şirvan halısıyla Kazak halılarını ancak bir cahil karıştırabilir. Buy-run, oturun...»

Hakaretlerine hakaretle cevap verilmesine Margot'un hiç alışık olmadığı belliydi. Bir şeyler söylemek için yutkunduydu, ama sözler ya gırtlığında, ya da dilinin ucunda takılıp kaldı. Bir an, dönüp gideceğini sandım. O da gitmeyi düşündü herhalde... Sonunda vazgeçti, kırmızı koltuğa geçip oturdu. «Sizden ne istediğimi telefonda söyledim,» dedi, ekşi bir sesle...

«Bir daha söyleyin. Telefonla aradığınızda karnım açtı. İyi dinleyemedim.»

«Annem size boşu boşuna altmış bin dolar ödedi,» diye konuştu, «o parayı kazanmak için yaptığınız tek şey de gazeteye birkaç satırlık bir ilan koymak oldu. Aldığınız ücretin karşılığı olarak, fidye parasını bulmam için bana yardım edeceksiniz!»

«İşe nereden başlayabileceğim konusunda bir öneriniz var mı?»

89

«İşe nereden başlayacağınızı ben nereden bileyim. Özel dedektif olan sizsiniz. Nereden başflarsanız başlayın, ama o parayı bulup bana getirin.»

«Sizin hesabınıza o parayı aramaya başlarsam, yardımınıza güvenebilir miyim?»

«Ne gibi bir yardımım olabilir ki?» Margot

Tedder'm alnı kırıkmış, kaşları çatılmıştı. Konuşmaların ne yönde geliştiğini merak ediyordu besbelli...

Kafasını koltuğunun arkasına yasladı. Wolfe-- «Bana nasıl yardım edebileceğinizi şimdiden kestiremem,» dedi, «gelişmelere bağlı.. Bu konuda, dilerseniz bir varsayım getireyim... Aklına bir şey gelmiş gibi durdu, «Varsayımı ne olduğunu biliyor musunuz Bayan Tedder?»

«Terbiyesizlik ediyorsunuz. Burada oturup hakaretlerinize katlanmak zorunda değilim.»

«Benden bir iş istemeye geldiğinize göre, söyleyeceklerime de katlanmak zorundasınız,» diye, sakın bir sesle devam etti patron... «Üste-; lik, sorduğum soru da çok abes değildi. Şirvanhalısının ne olduğunu bilmediğinize göre, varsayımın ne olduğunu da bilmeyebileceğinizi düşündüm.»

Yine verilebilecek bir karşılık bulamadı Mar-i got... Kıza acımaya başlamıştım. Wolfe'un eli-, ne düşmek, kıyma makinesine düşmekten farksızdı.

«Dinah Utley'le ilişkileriniz nasıldı?» diye damdan düşercesine soruverdi Wolfe...

Benim kadar kız da şaşırmıştı bu soruya...; «Fidye parasının bulunmasıyla bunun ne ilgisi var?» diye sordu.

«Böyle bir soruyu sorması için insanın kuş boyunlu olması gerekir,» dedi Wolfe... Sesi sakın ve yumuşak olduğuna göre, Margot Ted-ilor'a çektiirdiği eziyetten bayağı zevk alıyordu. •Şu anda o parayı kaç kişinin ve kimlerin aradığını biliyor musunuz? Yüzlerce eyalet poli-■lyle federal polis, her yeri hallaç pamuğu gibi »tıyor. Oysa, benim elimde onlarda olmayan bir ipucu var. Jimmy Vail'in kaçırılmasıyla Di-nah Utley'in ilişkisi olduğunu bir ben biliyorum. Bu yoldan iz sürebilmek için de, Dinah Ut-îey'i biraz daha tanımam, olayı yaşamış kişilerle arasındaki ilişkileri öğrenmem gerekiyor. Anlayabildiyseniz, sorumu tekrar ediyorum. Di-

ah Utley'i ne kadar tanırdınız?»

«Hiiiç... Annemin özel sekreteriydi. Bizimle aynı evde oturuyordu, ama hiç de öyle ücretli çalışan biri gibi davranmıyordu. Annemi ona karşı fazla hoşgörölü olmakla suçlamıştım birkaç kere...»

«Ne gibi bir hoşgörölü?»

«Değişik biçimleri vardı. Bizimle birlikte aynı sofrada yemek yer, kokteyl falan verdiğimizde hiç kimseye sormadan aramıza karışır, konuklarla konuşurdu. Ne zaman kendisinden bir şey yapmasını ya da getirmesini istesem, keyfi varsa yapar, yoksa yapmazdı. Bizim eşitimiz, bizden biri gibi davranırdı. Herhalde kendi sosyal seviyesinde arkadaşları vardı, ama onlarla hiç karşılaşmadım. Onun hakkında bundan fazlasını bilmiyorum.»

«Kardeşiniz Noel'in onunla ilişkileri nasıldı. Size kıyasla daha iyi mi tanırdı onu?»

«Tahmin ederim. Sırf bana inat olsun diye, 91

Noel onunla kâğıt bile oynardı. Hatta bir k resinde boks maçına bile götürmüştü onu... gece maçtan döndüklerinde, kadını şımartma la suçladım Noel'i... Tartıştık.»

«Dinah Utley'in, Jimmy'nin kaçırılması of, ymda parmağı olduğunu biliyoruz. Kardeşin' zin onunla sıkı fıkı olduğunu da şimdi sizde öğreniyoruz. Vail'in kaçırılmasını birlikte plar layıp tezgâhlamış olabilirler mi?»

Margot'un yüzünü kaplayan şaşkınlıktan, bö soruyu da beklemediği anlaşılıyordu. Düşündt?-> günû gösteren kırıksıklıklar belirdi alnında... •

«Elbette olabilir,» diye bağırdı saniyeler soii ra... «Her şey beklenir onlardan... Ama, o zar-man para da Noel'de!.. Mutlaka geri almalıyız!!!»

«O.kadar acele etmeyin Bayan Tedder,» diye söze karıştı VVolfte, «ihtimallerden, varsayımlardan söz ediyoruz burada... Dayınızın, yani Ralph Purcell'in ilişkileri nasıldı kadınla?»

Margot'un soruyu duymadığını sandım. Pa-racıkların kardeşinin elinde olabileceği ihtimali onu alıp başka yerlere götürmüştü sanki...

Wolfe sorusunu tekrarlardı. Ancak o zaman kendini toplardı Margot... «Onun herkesle ara- ■ sı iyidir,» dedi, «sevimli bir insan... Dinah'ya bazı işlerin görölmesinde yardım etmiştir, ama; o isteyen herkese yardım eder. Bana da etti. Ama, Jimmy'nin kaçırılması işine karıştığına, karışabileceğine yemin etseler inanmam. O kadar cesareti yoktur.»

«Dinah Utley'le yakın ilişkisi olduğuna göre, sizin sosyal seviyenizde olmayan arkadaşlarını da tanıyabilir. Belki kardeşiniz de tanıyordur

onları. Bir fırsat düşerse, onlara bu konuda soru sormam gerektiğini bana hatırlat Archie... Unutabilirim.»

«Kardeşime sormanıza gerek yok... Ben so-iar, size söylerim. Zaten onunla konuşacaklarım var.»

«Andrew Frost'u, yani annenizin avukatını ne kadar tanırırsınız?»

«Yine küstahlık etmeye başladınız. Andrew Frost'un annemin avukatı olduğunu herhalde biliyorum.»

«Güzeeel... Annenizin avukatı ve iş danışma-nıyla özel sekreterinin sık sık bir

araya gelmeleri doğal... İlişkileri nasıldı?»

«Dinah Utley annemin yanında çalışmaya başlamadan önce Frost'un özel sekreteriydi. Birkaç yıl birlikte çalıştıktan sonra, o zaman hayatta olan babamın isteğiyle, anneme yardım etmesi için bırakmış onu... İlişkileri hakkında daha fazlasını bilmiyorum.»

«Teşekkür ederim Bayan Tedder,» dedi Wolfe... Başını geri yaslayıp gözlerini kapattı. 'Bitti mi?' der gibi bana baktı Margot... Başımı iki yana sallayıp bitmediğini işaret ettim. Sustu.

«Jimmy Vail'in öldüğü gece hakkında da bir-iki şey soracağım,» diye konuştu Wolfe, birkaç saniye sonra... «Anladığım kadarıyla kütüphanede içki servisi yapılmış... Kim ne içti? Servisi kim yaptı?»

«Herkes kendi içkisini kendi koydu. Annemle kardeşim şampanya, Frost da kanyak aldılar. Ralph dayı ne bulursa içer. Dikkat etmedim.»

93

«Jimmy Vail ne içti?»

«Her zamanki gibi viski - soda içmiştir he halde...» Saatine baktı, «Ama, bütün bunlar ne gerek olduğunu hâlâ anlayabilmiş değilim} Zaman hayli ilerledi,» dedi, «işe bir an önce başf lamanız gerekiyor. Telefon edip, Ralph Dayı'jr buraya çağırabilirim.» Wolfe'un masasındaki telefona uzattı elini...

«Bu gece olmaz,» dedi Wolfe, «Uyku saatim:geldi. Üstelik, sizin hesabınıza çalışmayı kabul ettiğimi de hatırlamıyorum. Siz telefon ettiğinizde, kardeşiniz Noel buradaydı. Sizin bedavayapmak zorunda olduğumu söylediğiniz işe kar->şılık olarak, bulacağım paranın kendi payınadüşeninden beşte birini önerdi bana... Ben de;; kabul ettim.»

Ağzı bir karış açılmış, gözleri yuvalarından uğramıştı Margot'un--. Dünyanın sırf kendileri için döndüğünü sanan güzel kızların, arada sırada ayaklarının suya ermesini isteyen biri olduğum için, bu kez acımadım ona...

«Yalan söylüyorsunuz,» diye bağırdı Margot, «kardeşimle yıldızımın barışık olmadığını bildiğiniz için, onun adını kullanıp benden para sızdırmaya çalışıyorsunuz.»

«Archie'nin masasında telefon var. Evi arayıp kardeşinize neden sormuyorsunuz.»

«Annemden altmış bin dolar aldınız. Onun karşılığında da hiçbir iş yapmadınız. Üstelik o kadar şey de anlattım size... O parayı bulup bana getirmeye mecbursunuz. Anladınız mı? Mecbursunuz.»

Wolfe başını' iki yana salladı. «Hayret,» dedi, «kaç yaşındasınız Bayan Tedder?»

94

«Yirmi bir... Bu sizi neden ilgilendiriyor?» Wolfe başını yine iki yana salladı, «Sizin kadar kafasını çalıştırmakta güçlük çeken birinin, yirmi bir yıl gibi uzun bir süre nasıl hayatta kalabildiğine, başına nasıl olup da bir felaket gelmediğine hayret ediyorum,» dedi. «Daha konuşmaya başlarken varsayımlardan söz etmiştik. Bana önereceğiniz işi kabul edeceğim de bir varsayımdı. Kullanılmayan bir beyni kafatasında taşımak, vücuda yarım kilo fazladan yük taşımak demektir. Bağırıp çağırarak, tehdit ederek, kardeşinizi caydırabilirsiniz, ama o parayı bulacağım. Bulduktan sonra da payımı atır çatır ondan alacağım. Hiç şüphenez olmalın bundan...»

Üstlerin astlarıyla tartışmaması gerektiğini, onlara tepeden bakmakla yetinebileceklerini, tutumlarını beğenmiyorlarsa kovabileceklerini, Cabası Harold F. Tedder'dan öğrenmiş olmalıydı Margot... Ama, "VWolfe'u kendi evinden kova-ak durumda olmadığı için, yapabileceği tek şe-Jyi yaptı. Tek söz söylemeden yerinden kalktı, ■çantasını aldı, alçıya alınmış gibi duran kalçalarını fazla kıpırdatmadan kapıya doğru yürüdü. Ön kapıya ondan önce yetişip, açtım.

Ne de olsa görgülü kızdı. «Teşekkür ederim,» dedi, yanımdan geçerken.;

Çalışma odasına döndüm. «Bütün bu işleri başıma sen açtın,» diye homurdandı patron, kendisini yatak odasına çıkaracak asansöre doğru ilerlerken...

Saul, Fred ve Orrie patrondan gerekli tallj matı alıp mutfağa indiklerinde, saat dokuzu bif raz geçiyordu. O zamana kadar da, cumart- si sabahının tüm gazetelerini tüketmiş, saat baf. şı haber bültenlerini neredeyse bellemiştim. -/

Jimmy Vail'in kaçırılması olayına federal, çif. te cinayete de eyalet polislerinin el koyması-¹ na karşılık, 'yeni' denilebilecek hiçbir gelişmek yoktu. Vail'lerin Katonah'taki yazlıkları taban-; dan tavana aranmış, çevre sakinleri sorguya^; çekilmiş, yazlığın emektar bakıcısı tastamam şevkiz saat süreyle soru bombardımanına tutul- muştı. Sıfıra sıfır, elde var sıfır... Adam, Jimmy* Vail'in pazar gecesi sekizde Thunderbird'üne binip gittiğini, pazartesi sabahı yedi buçukta da,i yine Thunderbird'üyle, aç, perişan ve yorgun döndüğünü söylüyordu... Başkaca da bildiği yoktu, Vail'in kaçırılması konusunda...

Kimin sızdığını bilmiyorum, ama küçült,: kuşlar fidyenin el değiştirdiği eski demir ma-' denine giden yolda cesedi bulunan Dinah Ut-; ley'in, Jimmy Vail'in kaçırılması olayında parmağı olduğunu gazetecilere uçurmuşlardı. Ha-v 96 Ittuin kaynağı ya Gramer, ya yakın çevresiydi l um a sorarsanız. 'Bakın, biz de ne güzel çalınıyoruz,' demeye getiriyorlardı böylece...

Bütün yazılıp söylenenleri toplasanız, bizim avımızdan sonuç hep aynıydı. Sıfıra sıfır, elde Var sıfır!..

Saul, Fred ve Orrie mutfaktan içeri girip, kahvaltı sofrasının basma çöktüklerinde, ben de "adyoyu kapattım. Fritz'in hazırladığı kahval-yı benimle paylaşacak kişilere baktım. Fred Durkin: Özel dedektif... Saat ücreti se-iz dolar... Boynundan aşağı kısmı yapılı, güç-ü kuvvetliydi. Birinin korunması gerekirse ed'den iyisini bulamazdınız New York'ta... ma boynundan yukarısı, seri düşünüp çabuk karar vermeyi gerektiren durumlarda fazla faal eğildi!

Orrie Cather: Özel dedektif... Saati sekiz do-ar... Uzun boylu, yakışıklı ve zekiydi Orrie... anrının kendisini kadınları mutlu etmek ama-ıyla dünyaya gönderdiğini düşündüğü için, ayadan ve kadınlardan ayırabildiği sınırlı za-anda, çoğunlukla da bizim kendisine aktar-ığımız işlerden geçimini sağlardı. Bilmiyorum, irkaç kere benim yerimi benden iyi doldura-ileceğini ima ettiği için belki de, ön yargılı mı Orrie'ye karşı!..

Saul Panzer: Özel dedektif... Saati yirmi do-ar... Günde sekiz saat çalışır, ücret olarak da VVolfe'un bana verdiğinin üç katını kazanır. Pokerde benden tırtıkladıkları da cabası! Kısa boyu, sıska görünüşü, ince yüzü, patlıcan burnu, kepçe kulaklarıyla, özel dedektiflikten başka her şeye yakıştırabilirsiniz onu... Patron bir

gün dayanamayıp beni kovarsa, her zaman şeyin en iyisini istediği için, kuşkunuz olma anında yerime Saul'u oturtur.

«Bana Noel Tedder'm fotoğrafı gerek,» d" Orrie sofraya otururken... «Ben de Ralph P" cell'inkini istiyorum,» diye ekledi Fred...

«Hepiniz birer tane aldığınıza göre, sana Andrew Frost kaldı,» dedim Saul'a...

«Boş ver,» diye karşılık verdi, «geçerken Lq un oraya uğrar, ondan bir tane alırım.»

«Patron benim ne yapacağım konusunda b şey söyledi mi?» diye sordum.

«Bize avans olarak beşer yüz dolar verece sin. Sonra da oturup keyfine bakacaksın. G üşmeleri telefonla sana bildirecekmışiz. İyi i vallahi... Biz çalışıyoruz, sen kıcının üstünd oturup maaş alıyorsun.» Kim söyler bunu? P" pomun üstünde oturduğum yere göz dikmiş ola Orrie elbette...

«Üzülme, sayende işsiz kalırsam, jigolo piya sasında ekmeginle oynarım,» deyip

Fritz'in g tirdiği jambonlu ve mantarlı omlete yumuldum Bizim patrona da hak verdim. Böğürtlen rece liyle çok iyi gidiyormuş.

Onlar gittikten sonra, orkide kayıtlarıyla bi raz uğraştım. Radyodan Jimmy Vail'in cenazesinin cumartesi günü on birde, Dunstan Kilise sinden kaldırılacağını öğrendim. Wolfe aşağıya indikten sonra gelen Ben Dykes'ı da kolay sa vuşturduk. Cinayet ve adam kaçırma suçlarıyla ilgili belge ve delilleri gizlediğimiz için kodese tıkmakla tehdit bile etmedi bizi... Fred v~ Orrie birkaç kere telefonla arayıp rapor ver-, diler. Adamlarını henüz gözden kaçılmamışlar

98

uma onlar da dişe gelir hiçbir şey yapmamışlar.

Bizim meslek böyledir. Sabahın köründe balığa çıkmaya benzer, sabır ister. Kimi zaman oliniz boş dönersiniz, kimi zaman da, teknenin batmaması için, içeriye doluşan balıkları denize boca etmek zorunda kalırsınız.

Öğleden sonranın üçüne kadar boşa çaparı çektikten sonra işler biraz hızlanır gibi oldu. İyi ki de oldu. Üstüne oturmaktan popom uyuşmaya başlamıştı. Çalan telefonu kulağıma götürdüm. «Bil bakalım kim var yanımda?» dedi Orrie...

«Kim?» diye sordum.

«Fred'le beraberiz.»

«Onun ne işi var orada?»

«Onun izlediği Purcell'la benim izlediğim Ted-der az önce buluştular. Karşıdaki 'pub'da oturup bir şeyler konuşuyorlar. Yaklaşıp ne konuştuklarını dinlemeye çalışalım mı?»

Arslanım Orrie... Çabuk düşünüp çabuk karar verir, ama verdiği kararların ille de doğru olması gerekmez. «Dayıyla yeğen ne konuşursa onu konuşuyorlardır,» dedim, «huylandırmayın onları...» Telefonu kapattım.

Çok geçmedi, telefon yine bangırdadı. Açtım, Noel Tedder... Dayısı Purcell'ı, Wolfe'la görüşmeye ikna ettiğini, yarım saate kadar beraberce büroda olacaklarını söyledi. Duvar saatine baktım... Uç buçuk... «Olmaz,» dedim; yarım saat sonra patronun orkideleriyle randevusu olduğunu, altıdan sonra gelmelerini söyledim.

«Gün gelip de şu orkide seanslarından birini gönül rızanla ertelersen şaşkınlıktan düşü"ölürüm,» diye mırıldandım.

«Sevgili Archie,» diye konuştu, «insanlar herhangi bir şekilde programlarından ödün vermye başlarsa, kısa sürede programları kalmaz

Bu inciye yumurtladıktan sonra da, yerinde;,kalkıp orkidelerinin yanma çıktı.

*

Saat tam altıya beş kala çalındı kapı.. Derin bir 'ooohhh' çektim içimden... Purcell biraz daha gecikmiş olsaydı, yalnızlık ve sıkıntıdan keçileri kaçıracaktım.

|

Havadan sudan sözetmeye başlamıştık ki* asansör çalıştı, birazdan da patron içeri girdik

Purcell ayağa fırlamış, patronun sıkması içirt elini uzatmıştı. Bilmem söyledim mi? Bizim pat* ron fizik temastan hoşlanmadığı için kimseyle el sıkışmaz. Ama, şimdiki gibi durumlarla karşılaşp da el sıkışmak zorunda kalmca, resmen?" sıkır. Hem de yüz küsur okkalık gövdesinin som gramına kadar...

Tedder kardeşlerin Ralph Dayı'sı kırmızı kol-? tuktaki yerine dönerken, kan dolaşımı tekrar* başlasın diye parmaklarını oynatıyor, kurtardığı sol eliyle kurtaramadığı sağ eline masaj yapıyordu.

«Yıllardır maceralarınızı hayranlıkla izliyo-' rum Bay VVolve,» dedi.

«Teşekkür ederim. Buraya geldiğinize göre, ' yeğeniniz Noel sizi neden istettiğimi de anlatmıştır herhalde...»

Olayın kahramanlarıyla ilgili olarak patrona her şeyi anlatmıştım da, Ralph Purcell'ın biriy- '■. ie konuşurken ya da göz göze geldiğinde, ba-⁵ kışlarını başka yere kaçırma alışkanlığında ol-;

dıftunu söylemeyi unutmuştum.

• Kvet, anlattı,» dedi, yan gözle bana bakacak... «Bulduğu takdirde paranın yarısını Noel'e vniöceğine dair kız kardeşimin söylediklerine bem de tanık oldum. Bir de, Jimmy'nin içkisine birilerimizin bir şeyler katmış olabileceğini düşündüğünüzü söyledi. Orasını pek anlayamadım.» «Benimle konuşurken neden Archie'ye bakı-ırsunuz Bay Purcell?»

«Çocukluğumdan kalma kötü bir alışkanlık...e yaptıysam yenemedim. Ama, biraz konuş-ktan sonra geçiyor.»

«Öyleyse devam edelim. Yeğeniniz, Jimmy »il'in kaçırılması olayında Dinah Utley'in papağının olduğunu da söyledi mi?» «Söyledi, ama inanmıyorum. Adam kaçırmak k tehlikeli, rizikolu bir iştir. Dinah'nm, tanı-ığım kadarıyla kişiliğine ters düşer bu... Her yi uzun uzadıya tartar, en küçük tehlikesi lan bir şeye kesinkes kalkışmazdı. Kaç kere mi oynadık onunla-.. Bana yarayacağını dü-ndüğü kâğıtları sonuna kadar saklardı, işine arasa da, yaramasa da!..» «Kumar oynar mısınız?»

«Kumarbaz doğdum ben... Kendimi bildim bi-eli de kumarın her türlüşüne para basmışım-'ır. O yüzden de, kız kardeşime avuç açar duruma geldim.»

«Neyse... Konumuza dönelim. Nasıl öğrendiğimize girmeyeceğim, ama Jimmy Vail'in kaçırılması olayına Dinah Utley'in karıştığına emin olabilirsiniz. Sizlerden öğrendiğim kadarıyla, böyle bir şeye karışabilmesi için Vail'i kaçıran-

101

lardan biriyle çok sıkı fıkı olması gerekiy Arkadaşlarını, yakınlarını tanıyor musunuz?

Bir an duraladı Purcell... Sonra, «Hayret,» di, «Dinah'yı bunea zamandır tanıyorum. B geceler arkadaşlarıyla sinemaya falan da gid di. Ama hiçbirini görmedim, Dinah'nm da vererek onlardan söz ettiğini duymadım.»

Telefon çaldı o sırada... Arayan Fred'di. N Tedder birkaç kadeh bir şeyler devirmek i. bir pavyona girmişti. Talimat istedi, patra sordum, «Bu günlük bıraksın. Yarın da erke. den işbaşı yapsın,» dedi. Fred çok sevindi işe...

«Dinah, Vail'lerin evinde de çok kişiyle nışmıştı. Ama, adam kaçırma olayına karışa' lecek tipten insanlar değildi onlar... Doğrus" hâlâ inanamıyorum onun bu işe karışmış ol bileceğine...»

«Fidye mektubuyla Knapp'in öteki notlar] Bayan Utley daktilo etti. Hem de kendi daktil suyla...»

Elini hızla kaldırıp, kırmızı koltuğun dirse ligine vurdu Purcell... «Tahmin etmişim,» d di, «polis gelip de Dinah'nm daktilosunun ner de olduğunu sorduğunda şüphelenmişim! Ha" lıymışım.»

«Polise ne söylediniz?»

«Bazı bildiklerimi kendime saklamayı terci ettim. Ama, şu söyledikleriniz durumu hayli d ğıştırdi. Dinah'nm daktilosuna ne olduğunu bi liyorum.

Pencereden gördüm onu... Daktilosun alıp arabasına koydu, sonra da binip gitti.»

«Ne zaman oldu bu?»

«Salı gecesi dokuzdan biraz önce... Saati h 102

inliyorum, çünkü kız kardeşimin valizle kendi arabasına binip gitmesinin üstünden bir saat «(içmemişti.»

«Kız kardeşinizin gittiğini de gördünüz demek... Gecenin o saatinde valizle gitmesi garip gelmedi mi size?»

«Yooo... Jimmy'den telefon geldiğini, onanla buluşmak için Katonah'taki yazlığa gittiğini düşündüm.»

«Teşekkür ederim Bay Purcell... Dinah Utley'daktilosunun nasıl kaybolduğu konusu dışın-a fazla bir yardımınız olmadı, ama açık söz-ülüğünüz için yine de teşekkür ederim. Sizi"aha fazla tutmayalım. İşleriniz vardır.»«Jimmy'nin içkisine ilaç katılmış olabüceğin-en söz etmişti Noel... O konuda sorunuz olma-acak mı?»

«Yeğenlerinizden içki servisinin nasıl yapıldığını öğrendim. Ancak, söyledikleri bir işe ya-amadı. O gecenin üstünden çok zaman geçti. Bellekler kolayca

yanılabilir. Ama şu kadarını söyleyeyim; Jimmy Vail kaza sonucu ölmedi, öldürüldü! Birisi içkisine kloral hidrat kattı, herkes gittikten sonra da, Vail'i Beni amin Frank-lin heykelinin altına sürükleyip, heykeli üstüne yıktı. Olayın kaza olduğu konusundaki polis görüşüne katılmıyorum. Odasına gitmek için ayağa kalkacak kadar uyanık olan birinin, koskoca heykelin altında kalacak kadar uyku sersemi olduğuna kimse inandıramaz beni... Cinayetti!»

«Bundan nasıl emin olabilirsiniz?»

«Elimizdeki bilgileri başka herhangi bir şekilde yorumlamak mümkün değil... Düşünün,

103

siz de aynı sonuca varacaksınız.»

«Ama, korkunç bir şey bu... Kimseye söy diniz mi?»

«Evet, yeğeniniz Noel'e söyledim.»

Kıpkırmızı oldu yüzü... «Ama Noel bana hi bir şey söylemedi,» diye kekeledi, «Dinah" Ü ley'in ölümüyle ilgili olarak soru sokacağı söyleyip beni buraya gönderdi. Aptal yerine ko dunuz beni...» Yerinden kalkıp kapıya yürüd

Az sonra kapının kapandığını duydum. Cin yet soruşturmaları sırasında, kapı kapatan b~ zı kişilerin dışarı çıkmayı unutmuş olabilece' lerini düşünerek yerimden kalktım, gidip ba tim. Gerçekten de dışarıdan kapatmıştı kap* yi...

Çalışma odasına döndüğümde, "VVolfe, «E" Purcell denen adam galiba gerçekten aptal,» di' ye mırıldanıyordu.

104

VVolfe'la on yıldır beraberim. Sofrada iş ko-uştüğünü, ya da yemeğin ortasında kalkıp bir ere gittiğini hiç görmedim. Onun için de, telefon çaldığında kalkıp mut-ağa gittim, ahizeyi kaldırıp ağızlığı, «Nero olfe'un evi,» dedim. «Ben Archie Goodwin...» ş saatlerinde 'büro', yemek ve yatak saatlerin-e de 'ev' derim hep!

«Ben Althea Vail... Bay VVolfe'la derhal gö-üşmek istiyorum.» «Yemeğini bırakıp telefona gelmez... İsterseniz yarım saat sonra arayın, isterseniz kalkın buraya gelin. Şimdi çıkarsanız, yemeği bitirdiğimiz zaman buraya varmış olursunuz.»

«Ne biçim saçmalık bu? Evden çıkacak durumda değilim. O gelsin buraya...»

«Sevgili Bayan Vail,» diye konuştum sabırla, «bu kadar para verdiğiniz adamın evinden dışarıya adım atmadığını herhalde biliyorsunuzdur...» «Bu adam hiç mi çıkmaz dışarıya?» «Para kazanmak için çıkmaz. Ama bir yerde, kendi serasında bulunmayan orkidelerin ol-

105

duğunu duyarsa, o zaman da bağlasanız ev tutamazsınız.»

«Ama, benim işim çok acele ve önemli...»

«Hiç fark etmez. Ne var ki, eski müşteri old~ ğunuz için, benim yapabileceğim bir şey vars' emrinizdeyim. Dilerseniz oraya gelebilirim.» İ

«Başka çarem yok anlaşılan... Ne zaman b~ rada olursunuz?»

«Dokuzda,» deyip telefonu kapattım.

Sofraya döndüğümde, Fritz'in sıcak sıcak su ~ duğu on sekiz bıldırcından en löp üçünün, h nasılsa VVolfe'un tabağında tünediklerini gör düm. Bunu hep yaptığı için, bir şey söyleme den oturdum sofraya...

Yemek bitip de çalışma odasına geçtikte sonra, «Arayan Bayan Vail'di,» dedim, «seni evi' ne çağırdı, ama gelmeyeceğini söyledim. Be: bekliyor. Bir talimatın var mı?»

«Yemekten hemen sonra hareket sindirimi bo-; zar,» diye mırıldandı, sonra bana dönüp konuşa tu: «Duruma göre davran... Ama unutma; Bayan Vail artık müşterimiz değil. Ona karşı her-' hangi bir borcumuz da yok...»

Sanki kapının arkasında benim gelmemi bek-liyormuş gibi, zile basar basmaz kapıyı açtı Noel' Tedder... «Ne halt etmeye, Ralph Dayı'ya Jimmy'= nin öldürüldüğünü söyledin,» diye bağırdı. Bu; arada koluma da asılır gibi yaptı, ama elimin, tersiyle ittim.

«Sen müşterisin,» dedim. «İşini nasıl yürüte-; ceğim konusunda akıl vermeye kalkışan müşterilerden de patron hoşlanmaz. Ne oldu? Dayın gidip herkese anlattı mı?»

106

• Kvet... Kızılca kıyamet de koptu.» -Patron ne yaptığını bilir ahbap,» dedim. «An-hım nerede? Onunla randevum vardı.» »No konuşacaksın annemle?» »Buraya beni annen çağırdı. Ne konuşmamı lıtlıyorsa onu konuşurum. Uzattın artık... An-nen nerede?» Daha başka şeyler de söyleyecekti, ama vaz-çti. «Odasında yatıyor,» dedi. «Yürü... Asan-rle çıkarayım seni.»

Halılar, duvarlar, perdeler pembenin değişik larındaydı, Althea Vail'in yatak odasında... n gidebilirsin Noel,» dedi, çarşafların arada yatan kadının sesi... «Bay Goodwin'le 1 olarak görüşeceğim.»

oel buna da biraz direktir gibi oldu, ama esini caydıramayacağımı anlayınca, kapıyı az sertçe çekip çıktı.

Bakışları kadar sesi de sertti Althea Vail'in... "edir Wolfe'un bu küstahlığı? Kocamın kaza nucu ölmediğini, cinayete kurban gittiğini ylemiş kardeşimle oğluma... Neden böyle bir y söyledi?»

«Kocanız ölmedi, öldürüldü de ondan...» «Ama polis kaza olduğunu söylüyordu. Cina-et olduğunu nereden çıkarıyor Wolfe?» «Kafamızdan uydurmadık Bayan Vail... El-eki bilgileri başka biçimde yorumlamak mumun değil... Olayı şöyle bir düşünün. Kocanız yatağına çıkmak için yerinden kalkacak kadar uyandı.

Kütüphanedeki koltuktan kalkıp kapıya yürümeye başladı. Patronun görüşüne ben de katılıyorum. Yerinden kalkıp yön bulacak kadar kendinde olan bir kişinin, o heykelin altm-

107

da kalması mümkün değil... Körkütük sar olmadığına göre, katilin onu heykelin di¹ sürüklemiş olması gerek... Yerde sürükleni-uyanmadığına göre de, içkisinde uyku ilacı/; ründen bir şey vardı! Onu da oraya katil du. Anladınız mı şimdi, kocanızın neden ci; yete kurban gittiğini söylediğimizi?»

«Saçma bu...»

«Sizin yerinizde olsam, ben de bu varsayı saçma olmasını isterdim. Katil beşinizden bi Siz değilseniz; oğlunuz, kızınız, kardeşiniz da aile dostu avukatınız... Kocanızın katili yakalanmasını elbette istersiniz, ama katil yakınlarınızdan biri... Onun için, 'Sizin ye nizde olsam ben de saçma olsun isterdim,' dim. Patron buraya gelmiş olsaydı, ona so^ çağınız başka bir şey var

mıydı?»

«İlk soruma bu abuk sabuk cevabı aldık sonra, elbette hiçbir şey sormazdım. Su ka mamış bir ahmak olduğunu söyledim ona..

«■Mesajı kendisine iletirim. Başkaca bir var mı?»

«Evet, var. Parayı bulursa yarısını kendisi* vereceğimi söylemişim oğluma... Nero \Volfr tan yardım isteyeceğini tahmin etmemiştim. O luma yaptığım öneri şu andan itibaren geçe sizdir. Wolfe da, oğlum da kuruş alamaz o p" radan...»

«VVolfe'dan siz de yardım istediniz. Ne fa var ikisi arasında...»

«Kocamın hayatı tehlikedeydi o zaman... G rekirse şeytandan bile yardım isterdim.»

"VVolfe'un çok sevdiği deyimle 'tecrübe ve bi" gilerimizin ışığında zekâmı kullanmak' için o"

108

miniye kadar düşündüm, kendimi toparladım. ■ Mesajınızı patrona ileticeğim,» dedim. «Ama umu tanıdığım kadarıyla, göstereceği tepkiyi (jimdiden söyleyebilirim size... Oğlunuz tanık-lır önünde verdiğiniz söze güvenerek VVolfe'la bir pazarlık yaptı. Siz istediğiniz kadar caydığınızı söyleyin, Wolfe o parayı arayacak, bulursa da payını alacaktır. Yaptığı anlaşmalar konusunda ayrıca da çok hassastır patron... JImmy Vail'in öldürüldüğü sonucuna nasıl vardığını gazetelere bile açıklayabilir.»

Yüzü kâğıt gibi olmuş, dudakları kenetlenmişti Althea Vail'in... Öldüren bakışlarını yü-ümden ayırmadan konuştu. «Ben şantaj, teh-itlere kulak asmam Bay Goodwin... Patronu-uza söyleyin, cehenneme kadar yolu var. Dü-ndüğü saçmalıkları da istediğine söylesin. Ö ara benim. Bulsa bile kuruş vermem ona...»

«Avukatların bayıldığı cinsten bir dava olur,» dedim. «Yıllar sürebilir. Tanıkların önünde oğlunuza bir söz verdiniz, o da size güvenerek Bay VVolfe'a...» «Canımı sıkmaya başladınız. Gidin artık...» Yerimden kalktım, çıktım. Noel Tedder alt katta bekliyordu beni... «Annem ne söyledi?» diye koluma yapıştı. İkinci kere elini elimin tersiyle ittim. «Havadan sudan konuştuk,» dedim. «Annenin cam bugün biraz fazla sıkkın. Gel, istersen bir yürüyüşe çıkalım. Yakında bildiğim iyi bir bar var. Sana içki bile ısmarlayabilirim.»

«İyi fikir,» dedi, «Boğazım çatlayacak gibi olmuştu zaten...» Yolum bu taraflara düştüğünde hep uğradığım Barney'de, her nasılsa boş ve sakın bir şe bulduk kendimize... İçkisinden ilk yudu aldıktan sonra, «Annem Nuh dedi, peygamb demedi, değil mi?» diye sordu. «Kusura b ma... Öküz öldü, pazarlık bozuldu.»

«Annenle konuştuklarımız arasında o ko da vardı. Wolfe'un ne yapacağı bilinmez, a ne yapabileceği konusunda kabaca bir fikri' var. Sana içki ısmarlayışımın bir nedeni de o. Biliyor musun? Annenle yaptığım o konuşm yirmi üç yıl öncesini, kendi annemi hatırlat bana...»

«Ne ilgisi var?»

«Karişip durma da dinle... Daha liseye ye~ başlamıştım,» dedim. «Annem doğuştan despo' bir kadındı. Babamı da, bizi de sindirmişti. Ke di başıma karar verebileceğim tek bir konu yok' tu. Her işimize burnunu sokar, dediğini de yar* tırırdı. Niye anlatıyorum ki bunları? Benim yapf tığımı nasıl olsa yapamazsın sen... Suyuna git sem bile fındık fıstık parası olarak önüme ata." bileceği yüzlükler, binlikler yoktu çantasında-..»;

«Bizimki de atmıyor. Sonra ne oldu?»

«Bir gün sabrım taşıtı. Eşyalarımı toplayı" aşağıya indim. 'Hiçbir yere gidemezsin,' diye directti annem... 'Bal gibi giderim,' dedim, 'Yetti artık senden çektiğim. Ayakta durmak için se-. nin yardımına ihtiyacım yok.' Sonra da çıkıp; gittim. Gidiş ö gidiş. Bir daha dönmedim.»

Baktım, bir yandan can kulağıyla dinliyor, bir yandan düşünüyor, devam ettim. «Senin durumun benden farklı... Jimmy öldüğüne göre, evin erkeği sensin. Kişiliğin olduğunu, kendi kararlarını kendin vermek durumunda olduğu-*

110

İtti kosin bir ifadeyle annene söylersen, benim yaptığımı bir başka şekilde

halletmiş olursun. Anın, 'Anne, benim kişiliğim var, kendi kararlarımı bundan böyle kendim vereceğim,' diye kafadan konuşmak da gülünç. Somut bir konu olması gerek ortada... Şu fidiye parası da bu if için bulunmaz fırsat... Ona git, 'Anne,' de 'Milin verdiği bir söze dayanarak Nero Wolfe' ft bir anlaşma yaptım. Anlaşmamızın şartları-yerine getirilmesinden beni sorumlu tutu-. Ben de pazarlığımızdan seni sorumlu tuta-im.' İş bu kadar basit...» Paranın kendisine ait olduğunu, kuruş vereceğini söyleyecektir.»

ara artık onun değil... Tanıkların önünde lı olarak o parayı sana verdi. Para bulu-a, hiç kimse onu senin elinden alamaz. An-o paranın üstüne yatmaya, VVolf'e'un payını emeye kalkışırsa, sen de mahkemeye çıkıp m patron lehine tanıklık yaparsın. Hem, pa-bulamasan ne olacak? Ne kaybedersin? Bu uda annene karşı takındığın tutumla, yula-ı onun elinden almış olacaksın... Neresin-n baksan kazançlı çıkacaksın sonunda...» «Annemin derdi para değil. Jimmy konusu ktı canını... Wolfe, Jinımy'nin cinayete kur-n gittiğini dayıma söylemeyecekti.» «Sana da söyledi...»

«Her söyleneni yemeden içmeden başkalarına etiştirecek kadar budala değilim ben.» Birden lini masaya vurdu. «Jimmy'nin nasıl öldüğü murumda değil,» diye sesini yükseltti, «katili akalanmış, yakalanmamış, onu da umursamıyorum. Anlamıyor musun Goodwin? Bıktım artık o evden... Annemin bana yaptıkları;usandım. Sanırsın, hâlâ geceleri altıma edirum. Çocuk muamelesi yapmakta ısrar ed¹O parayı niçin istiyorum, biliyor musun? Ö'olmak için istiyorum. Wolfe, dayıma Jimmy*öldürüldüğünü söylemeseydi, siz parayı b' çaktınız, ben de özgürlüğümü... O şansım,skalmadı artık...»

Garsona içkilerimizi tazelemesini işaret eti Cebimden¹ defterimi çıkartıp bir şeyler yazd «Oku şunu,» diye uzattım Noel'e...

*Sayın Nero Wolfe: Sizinle dün yaptığı^sözlü anlaşmayı işbu belgeyle yazılı t vah teyit etmiş bulunuyorum. Annem .hea Vail, 26 Nisan Çarşamba ve 28 Nisan Cuma günleri, tanıkların önünde, Jim,Vail'i kaçıranlara ödediği yarım mil% doları kısmen ya da tamamen bulduğ*takdirde, bunu bana bırakacağını söyl Bulduğunuz takdirde yasal olarak bu pabenimdir. Bulduğunuz miktarın beşte b lik payı karşılığında, o parayı bulma"için sizi görevlendiriyorum. İmza: Noel T;"der.*

«Okudum. Ne olacak? Bu kâğıt parçası ne"yarar ki?» f

«Aslında haklısın,» dedim. «Senin imzalama tan çekindiğin o kâğıt parçası olmadan da bı duğu paradan payını alır patron... Tanığı v Ben...»

Tazelenmiş kadehini dudaklarına değdirip y re bıraktı. «Şu kâğıdı bir daha versene,» ded. Baştan sona iki üç kere daha okudu. Kararsız lık içinde bocaladığını görünce biraz daha va

112

di m üstüne... Bamtelini bulmuştum galiba!

•Onca yıl annenin boyunduruğu altında inledik ton sonra, ona karşı çıkma gücünü kendin-ılın bulabileceğini sanmıyorum. Yaparım, ederim duinektense 'Yaptım. Bir diyeceğin var mı?' de-mok her zaman daha etkilidir. Ama boş ver, ylgın kölelerin özgürlüğe nasıl baktıklarını çok gördüm. Sen pes etmişsin ahbab. Yırt at o kâğıdı...» Gözlerini yüzüme çevirdi. İlk kez hayat betileri vardı bakışlarında... «Ver şu kalemini,» di, alıp kâğıdı imzaladı. Sonra da kadehini "dırıp, «Yaşasın özgürlük,» diye bağırdı. Ne çağına karar verememiş sesi, tenorluğu atla-baritonluğun eşiğine gelmişti bağıırırken... İçkiler şimdi benden,» deyip garsona işaret i.

•Benden paso,» dedim, «yarım saat sonra bir yanla randevum var.»

Noel Tedder beni bırakmak istemedi, ama zor-yakamı kurtardım ondan... Annesiyle yüz-şmesini hiç değilse ertesi sabaha erteleyebil-ek için, yatma saatine kadar kilometre dol-urmaya çalıştığı belliydi. Bardan çıktığımda, ördüncü kadehini kafasına dikiyordu. Evin merdivenlerini tırmanırken saatime baktım. Uzatmalı sevgilim Lily Rowen'la randevuma daha yarım saat vardı. Kaç zaman sonra buluşacaktık. Kaç zamandır ilk kez de vakitlice yetişecektim.

Anahtarlarımı cebimden çıkarmaya üşendiğim için zile bastım. Fritz esrarengiz bir havayla açtı kapıyı... Sol elinin işaret parmağını dudaklarına götürüp, susmamı, sağ elinin baş parmağıyla çalışma odasını gös-

113

terereü de. patronun konuğu olduğunu «Yattı bizim randevu,» dedim içimden... Korktuğum da başıma geldi. Randevu ya VV'oife un karşısında oturan adam tanıdı i ri değildi. Çalışma odasının kapısından ge sesi duyunca hızla başını çevirdi, beni gö ce de ayağa kalktı. Federal Soruşturma B su'nun çok değerli üyelerini gözlerinden ve nelerinden hemen tanırım. Sürekli, baktıklı yer ve kişilere baktıklarını hissettirmek için nün yirmi dört saati özel çaba harcarlar, yere bakarken başka yeri gördükleri için gözleri, dost toplantılarında bile ne yapaca* şaşırır. Baktıkları kişinin gözünün içine ba mazlar bu yüzden... Çenelerini kullanış bici leri de mesleklerini yansıtır. Yasaların bu uj maz bekçilerinin, suçluların bu amansız taki çilerinin çeneleri, kişiliklerinin aynası olara' hem cesaret, cüret, akıl, zekâ, soğukkanlılı" kararlılık, ileri görüşlülük ve dayanıklılık se güemeli, hem de sahibinin alçakgönüllü, terb yeJi, kibar, sabırlı ve göze batmaz biri oldu' ğunu göstermelidir! Dünyada hiçbir çene bu yû kün altından kalkamayacağı için, gözleri gi¹ çeneleri de zaman zaman şaşırır ne yapacağ m!..

Haaa... Az kalsın unutuyordum. Sağ elini to kalaşmak için size uzatırken, solak silahşor gi bi, boş eliyle kimliğini çeken biriyle karşıla şırsanız, kuşkunuz olmasın, o da federal polistir.

Sağ elinin uzanmasıyla sol elinde kimliğin belirmesi bir oldu. «Draper,» dedi, «Goodwin,» karşılığını verdim. Ayıp olmasın diye de kimliğine

114

bakar gibi yaptım.;

• Hay Draper tam bir saattir burada,» diye kolluğundan konuştu Wolfe. «Polise verdiğimiz İmzalı ifadenin bir fotokopisiyle geldi, bazı sorular sordu, ayrıntılar istedi. Bütün bildiklerimizi anlattım ona... Ama, yine de tam bir saat Nnl bekledi.» Kitap okumasını yarım bıraktıran * Onukların ne kadardır oturduklarını söyler-n. 'tam' kelimesinin altını çizer patron... •Sizce bir sakıncası yoksa, birkaç soruma ce~ istiyorum Bay Goodwin,» dedi Draper... istediğiniz kadar sorun,» diye karşılık ver-. «Randevum yattığına göre vaktim çok...» "öylediklerinizin kayıtlara geçeceğini unut-ın. Salı akşamüstü altı buçukta evden çık-ızı, ama hangi saatte döndüğünüzü bilme-i söylüyor Bay Wolfe... Eve ne zaman donuz?»

İltifatınız için teşekkürler Bay Draper.» Anlayamadım. Ne iltifatı?» diye sordu şaş-lıkla... «Aklınızdan geçenleri söyleyeyim. Nereye git-im Bay Wolfe'a söylemeden evden çıktığımı, thea Vail'i arabamla izlediğimi, eski demir Edenine giden yolda bile onun peşinden ay-lmadiğımı, üstelik bütün bunları, hem Althea ail'e, hem de Jimmy Vail'i kaçırarlara hisset-rmeden yaptığımı düşünüyorsunuz. Beni bu ka-ar marifetli saydığınız için teşekkür ettim.» «Söylediklerini yapmadın mı?» «Hayır!»

«Öyleyse neredeydin? Ne yaptın? Eve ne zaman döndün?» Ben de bütün ayrıntılarıyla anlattım. Bitir-115

diğimi anlayınca defterini kapattı, sonra na bir şey gelmiş gibi, son noktayı koyduğu ri tekrar açtı. «Arabanız var mı?» diye so

«Var. Sahibi Nero Wolfe, şoförü ve tar de Archie Goodwin... Yetmiş model bir Her Uçuk mavi, dört kapılı...»

«Garajı nerede?»

«Curran Garajı... Otuz beş ve Ohız al' Caddelerin Onuncu Caddeye çıktıkları y arasındaki kesitte...»

«Salı gecesi arabayı kullandın mı?»

«Salı gecesi arabayı almadığımı, her yere siyle gittiğimi söyledim. Notlarınızda var.»

«Teşekkür ederim Bay Goodwin,» deyip ye~" den kalktı, defterini kapatıp ceket

iç cebine leştirdi. «Kapıya gelmenize gerek yok. Ben lumu bulurum. Tekrar teşekkürler,» deyip ti kapıdan...

Dışarıdan kapatıp kapatmadığına bakıp, nşma odasına döndüm. Wolfe kitabını açnv bile... Noel Tedder'm imzaladığı kâğıt parça nı cüzdanımdan çıkarıp Wolfe'un masası" koydum. «Kusura bakma patron,» dedim, «se gili kitabından Draper seni nasıl olsa tam saat ayırdı. Ne kadar meşgul olduğunu biliy! rum, ama lütfedip değerli zamanının tam dakikasını şu kâğıt parçasına ayırabilirsen s vinirim.»

«Soytarılık yapma Archie,» diyerek kitabı k~ çağına bıraktı, kâğıdı aldı. Okudu. Bir dah okudu. Sonra da bana dönüp, «İlginç bir belge, diye mırıldandı. «Ne yaptın? Tırnaklarını söktün?»

«Hayır. Annelerimiz hakkında nutuk attım. 116

Kaşlarını biraz havaya kaldırdı, «Anlat,» dedi, «bütün ayrıntıları istiyorum.»

Dinledi, «Çok ilginç,» diye mırıldandı, «geçen, uy 6evgili Bayan Goodwin'i üç gün süreyle evimizde ağırlarken, ana oğul arasında bir düşmanlık bulunduğunu hissetmemiştim.»

«Sen parayı bulur, Noel Tedder'la aramdaki o konuşmanın tam metni de gazetelere geçerse, merak etme, annem gücenmez. Seninle ça-: hşmaya başladığımdan beri, yalan söylemeyi alışkanlık edindiğimi biliyor. Kendisi hakkında vırdığım o küçük yalanı, kötü arkadaşlarımla ötü etkisine verir. Haaa... Az kalsın unutuyor-, um! Geçen gün yolladığı mektupta, sana sözü-ü ettiği kestane püresinin tarifi var.» Kitabına dönmeye hazırlanan gözleri ışıldadı, unu niye daha önce söylemedin?

Tarifin gel-lğinden Fritz'in haberi var mı?» «Allah aşkına patron! Söylemeye zaman mı ldu? Kaç gündür koşuşturduğumu sen de bi-lyorsun.» «Odana çık, tarifi getir. Acele et...» Masasındaki düğmeye basıp Fritz'i çağırdı, s «Sana harika bir haberim var Fritz,» diye heyecanla konuştu, «Archie'nin annesi o kestane püresinin tarifini yollamış. Yarın öğleye deneyelim.» Heyecanını yarıda kesmemek için hareketsiz duruyordum. «Başımda ne dikilip duruyorsun?» diye homurdandı. «Söylediğimi duymadın mı?»

«Duymasına duydum da daha anlatacaklarımı bitirmemişim. Bitireyim mi?»

«Bitir.» Yemek sırasında iş konuşması yasağının, 'yemek hakkında konuşma' için geçerli

117

olmadığını da bu vesileyle öğrenmiş oldum.

«Bana söyleyeceğin bir şey var mı?»

«Yok,» demeyi, kestane püresinin tarifini tel rar istemeyi aklından geçirdi, ama vazge İnatlaşmanın sonu olmadığını anlamıştı.

«Archie,» dedi, «Bay Draper sana bir sor sordu, sen de ona, 'iltifatınıza teşekkür ederimf kabilinden kaçamak bir cevap verdin. Üstele yince de, fidye parasının el değiştirdiği o ss gecesi Bayan Vail'i izlemediğini söyledin. Soni ra arabam hakkında soru sordu. Polisin bildiij ğimiz şüpheliğinden mi sordu o soruları? Yokl sa elle tutulur bir nedeni mi var?»

«Çarşamba günü bizim arabayla o izbe yo-l la gittim. Sen de biliyorsun bunu... Belki tekera lek izlerini bulmuşlardır. Çarşamba değil deJ salı gecesi oraya gittiğimi düşünmüş olabilirf Aklıma başka bir neden gelmiyor.»

«Bay Draper'a anlattıklarının hepsi doğru muydu? Bana anlatmak istediğin başka bir şe5 var mı?»

Hiçbir şey söylemeden, topuklarımla üstündeJ askerlikten kalma bir nokta dönüşü yapıp odama çıktım. Annemin mektubunu alıp aşağıyaJ indim, heyecanla uzanan eline tutuşturdum.

«Önce federal polis, şimdi de sen... Keşke seni dinlemeyip önce Althea Vail'i, valizi aldıktan sonra da Knapp denen o herifi izleseydin.İ Hiç değilse paranın nerede olduğunu öğrenmiş j olurduk.»

Tekrar odama çıkarken, Wolfe'la Fritz, kes-j tane püresine, koyun, inek ve keçi sütlerinden hangisini koyacaklarını tartışıyorlardı.

VVolf'e'un evinde pazar düzeni öteki günler-n biraz farklı olduğu için, özellikle evden kaç-ya bakarım. Bizimle aynı çatı altında otu-orkide bahçivanımız Theodore Horstmann' izin günüdür pazar. Wolfe'u orkideleriyle başa bırakıp, New Jersey'deki kızkardeşini arete gider. Eşeleme, gübreleme, sulama gibi kirleten işleri hep Theodore'a yaptırdığı için, patron, pazar günkü orkide seanslarını yaşar saate indirmiştir. Sizin anlayacağınız, kidelere gerekli zamanı ayıramamanın sini-içinde, üç saat fazla zaman geçirir çalışma asında... Evdeysem, ben de hafta sonu eve apsolanm siniri içindeyimdir. Hesabını tuturum. Şimdiye kadar 38 pazar günü ben isti-a ettim, 29 pazar günü de VVolf'e beni kovdu. Pazar sabahı kahvaltımı edip çalışma odama geçtiğimde, günün evden kaçamadığım diğer pazarlardan farklı olacağı umudunu veren tek belirti bile yoktu. Andrew Frost'u izleyen Saul'dan henüz haber bile almamıştık. 'Belki bir şeyler vardır,' diye elimi on haberleri için radyonun düğmesine götürürken kapı çalındı, ben de Saul'un nerede olduğunu bu şileyle öğrendim. Andrew Frost'tu gelen... Frost burada ol' ğuna göre, Saul da buralarda bir yerdeydi, nirli olduğu pancara dönmüş yüzünden ani lan Frost'u içeri alırken,, çevreye bakındım, iki sokak aşağıdan el salladı bana...

Tek söz söylemedi Frost... Kırmızı kolt- oturma odası kollarında kavuşturdu. Or odasını arayıp, Wolfe'a Frost'un geldiğini, ışma odasına aldığını söyledim. «On dak sonra oradayım,» dedi. Tembel olduğuna b mayın. İşsizlikten, iş bile yapmaya teşnedir zen!

Tam on dakika sonra, koltuğunda *Time*, e' de de *Mütonia* roezZi'lerini özenle yerleştird Ming vazosuyla girdi odaya... El sıkmad «Hoşgeldiniz Bay Frost,» dedi, «sizi bekliyordun»

«Neler saçmalıyorsun sen? Niye beni be" yesiniz?»

«Bay Purcell'a, Jimmy Vail'in ölmediğini, durulduğunu söylerken, onun, bunu hem. Althea Vail ve size yetiştireceğini biliyordu O adama bunu anlatmakla size davetiye çık mış oldum. Tahmin ettiğim gibi, siz de her yi bırakıp geldiniz. İnsanların tabiatlarını i bilirim.»

Frost'un yüzü renkten renge girmeye, sol y" nağı seğırtmeye, ensesindeki küçük kaslarda ikisi kıpırdanmaya başlamıştı. Hiddetle fırla yerinden... «Sırf beni buraya getirmek için uydurdunuz o hezeyanları? Sizin bu yaptığın za cebir derler!»

«Sinirlendiklerinde avukatlar da insanlaşıyor 120

Inr anlaşılın,» dedi Wolfe. «Yerinize oturun lly Frost... Müvekkillerinize ikide bir de tek-mrladığımız bir şeyi bu kez ben size söyleyeyim. Düşünmeden konuşmayın. Demin düşünmeden konuştunuz, iki cümle içinde iki hata yaptınız, llozeyan uydurmadım, gerçekleri söyledim; bu bir. Sizi cebren buraya getirmediğimiz gibi, cebren de tutmuyoruz; bu iki. Dilediğiniz anda kalkıp gidebilirsiniz. Anlaşıldı mı?!»

Homurtuya benzer sesler çıkarıyordu Frost...

İtmeye kalkışmıyordu, ama VVolf'e'un söyle-klerini anlayıp anlamadığına dair herhangi ir hareket de yapmıyordu.

«Jimmy Vail'in kaza sonucu ölmeyip bir ci-yete kurban gittiği konusundaki yargıya na-ulaştığını Ralph Purcell size anlattı mı?»

«Anlattı. Söylediklerinizin doğru olduğunu sterecek tek bir kanıt, tek bir ipucu bile yok...

layın kaza olduğunu söyleyen polis yetkilile-yle adli tabibi kara cahil yerine koyuyorsunuz.

ahası, o gece evde bulunan kişileri cinayetle uçluyorsunuz. Biraz daha ileri

giderseniz, her-
angi birimiz manevi tazminat davası açabili-
z hakkınızda...»

«Savcılık Jimmy Vail dosyasını kapattı mı?»

«Hayır.»

«Bakın, gördünüz mü? Olayın kaza olduğu-
a onlar da kesin olarak inansalardı, o dosya çoktan kapanır, arşive giderdi.
Savcıların her önlerine çıkana, hele, şüpheli gördükleri bir olayda şüpheli
saydıkları kişilere içlerini dökeceklerini sanmam. Kaldı ki, dava açmak için jüriyi
inandıracak delillerin bulunmasını beklerler. Benim öyle bir sorunum yok...»

121

«Böyle desteksiz atmaya devam ederseniz, k(dinizi mahkeme kapısında
bulursunuz. O man delil gerekli miymiş, değil miymiş, gör sünüz.»

«Öyle bir durumun oluşacağını sanmıyoru
diye gülümsedi Wolfe. «Benim bu konuyla
den bu kadar ilgilendiğimi de biliyorsunuz h
halde...»

«Noel Tedder aptalının sizinle yaptığı o s"" ma sapan anlaşmayı mı
kastediyorsun? Boş ^ onu... Bayan Vail önerisini geri aldı. Kocası' sağ salim eve
dönmüş olmasının heyecanı^ ne yaptığını bilmiyordu.»

«O sizin dediğimiz çarşamba günüydü. Ay! şeyi aynı tanıkların önünde cuma
günü de te rarlardı.»

«Bunlar hiç önemli değil,» diye itirazını s" dürdü Frost, «o paralar Bayan
Vaü'in... Ki şeye beş kuruş vermek zorunda değil...»

«Ben sizin gibi hukukçu değilim Bay Frost. Ama, borçlar hukukundan da
biraz anları* Archie, Noel Tedder'm imzaladığı şu kâğıdı ğ tir. Orada yazılı olanlar,
yalnızca Noel Tedde değil, Althea Vail'i de bağliyor.»

«Ne kâğıdı? Ne imzalamış o aptal herif?»*

Kâğıdı tutuşturdu eline... Okudu, bir d ha okudu, sonra bir daha okudu.

«Ne zaman imzaladı bunu?»

«Önceki gece...»

«Hiçbir hukuki geçerliği yok... Zorla imz latmışsınızdır ona...»

«Zorla imzalamadı,» diye söze karıştım, «Ba ney Barı'nın garsonlarıyla
müşterileri, durdu yerde 'Yaşasın Özgürlük' diye bağırın birin

122

felilmç dakika garip garip baktılar. Noel Tedfini'in hiç de baskı altında biri gibi
davranmadığını gördüler. Sonra, Noel o belgeyi imzaların, garson da içkilerimizi
bırakmış, daha malanın başından ayrılmamıştı. Dilediğiniz kadar Unık
çıkabilirim.» «öyleyse sarhoştı.»

«Sonrasını bilmem, ama imzayı atarken dedi. Daha ikinci kadehler yeni
bitmişti. Talar aynı...»

u arada, Wolfe'un eli de masanın üstünden st'a uzanmıştı. «O kâğıdı geri
alabilir mi-?» dedi sakın bir sesle, it çıkarmadan kâğıdı geri verdi Frost... olfe
kâğıda şöyle bir bakıp, çekmecesine ktı, sonra da konuşmaya başladı. «Jimmy
Tin ölüm biçimi konusundaki görüşlerimi rkese yaymaya niyetim yok,» dedi.
«Yetkilile-böyle bir şey anlatırsam, delillerini de gös-mek durumunda kalırım.
Bunları Ralph Pur-l'a söyledim, çünkü onun haberi kız kardeşi-, kız kardeşinin de
size ulaştıracağını biliyor-m. Sizi görmek, sizinle konuşmak istediğim n böyle bir
dolaylı davetiye çıkardım.» , «Benimle ne görüşeceksiniz?» «Bir cinayet işlendiği
zaman, olayla uzaktan akından ilgili herkesi görmek, onlarla konuş-ak gerekir.
Evimden hiç çıkmadığım için de, nların buraya gelmeleri gibi bir zorunluluk
arU

«Cinayet falan yok ortada...» «Benim görüşüme göre, Jimmy Vail öldürüldü! Katili
de o gece evde bulunan beş kişiden biri...»

123

«Ölüm nedeninin cinayet olduğunu söyle
ye, üstelik masum insanları haksız yere su'
maya devam etmemek konusunda sizi uyarm
tim Wolfe...»

«Görüyorum, aynı yere döndük,» dedi Wo «Jimmy Vaü'i aynı kişi ya da kişiler,
önce"" cırdılar, sonra da öldürdüler. Noel Tedder } sabma aradığım paranın
yerini katil biliy Dolayısıyla da, katili bulduğumda parayı b; muş olacağım. Bu
olayla bütün ilgim bu... tık sıkılmaya başladım bu konuşmadan...» na döndü,
«Archie,» dedi, «Saul'u çağır, g sin...»

O da biliyordu, izlediği kişilere gölge gibi pışan Saul'un yakınlarında bir yerde
olduğun Gidip iki sokak öteye işaret ettim, geldi. /

İçeri girdiğimizde, Frost gelenin kim oldu"
na şöyle bir baktı, tanıyamaymca da başını çivirdi. ,

«Sizi biriyle tanıştırmak istiyorum Bay FrostJ*dedi Wolfe. «Adı Saul Panzer'dır.
Dün sabıfttan beri hakkınızda soruşturma yapıyor. Öğrendiklerini kısaca özetle
Saul...» j

Bir şeyin özetlenmesi kendisinden istendiğın de, Saul kadar kelime cimrisi
olanına rastla' madım. Otomatiğe takmış gibi başladı: «Yirm iki ortaklı Frost-
McDowell hukuk bürosunun ki demli ortağı... Cumhuriyetçi... Nixon sempati^
zam...- Yirmi kadar sanayi kuruluşunun yöne-; tim kurulu üyesi... Parasal sorunu
yok... İki yıl' önce oğluna doğum gününde iki katlı bir ev hediye etti. Long
Island'da kırk dönümlük bir alanda otuz odalı bir köşkü var. 1954 yılında
Eisenhower'ı destekledi. Harold F. Tedder'm on;

124

vıl uvukatlığını yaptı.»

VVolfe, «Şimdilik bu kadar yeter Saul,» diye onu durdurmasaydı, patlamak üzere
olduğu sunumdan okunan Frost yerinden fırlayıp, ya patronun, ya da Saul'un
boğazına sarılabilirdi. «Bu ne küstahlık?» diye bağırdı. «Benim hakkımda ne
cüretle soruşturma yaptırırsınız? Kafanızdan uydurduğunuz cinayete şimdi
düzmede bir de katil arıyorsunuz, değil mi? Ben size österirim.»

«Sakin olun Bay Frost,» dedi VVolfe, «adanırım, yalnızca sizin değil, o gece evde
bulunan teki dört kişinin hakkında da bilgi topluyor, ecrübeli bir hukukçusunuz.
Cinayet soruştur-. alarında her ihtimalin üstünde durmak gerek-ğini siz de
bilirsiniz.»

Kapı çaldığında, Frost'un, «Mahkeme, tazmi-at davası,» diye bir şeyler
gevelemesi devam diyordu. Delikten baktım. Müfettiş Cramer'dı elen... «Bir
dakika bekle,» diye seslendim dı-arıya, «Patrona haber vereyim.»

Küçük bir kâğıda 'Cramer' yazıp VVolfe'a uzatım. Patron şöyle bir göz atıp,
bakışlarını Frost'a evirdi. «Müfettiş Cramer gelmiş,» dedi, «onu İmdi içeri
alacağım. Eğer karşılaşmak istemi-"orsanız...»

Bu haber, patlamaya hazır durumdaki Frost için bardağı taşıran son damla oldu.
Yerinden, sıkılı yumruklarla fırlayıp VVolfe'un tepesine dikildiğinde, bağıırıyordu.-
«Allah belanı versin manyak herif... Önce beni, sonra da polisleri siz çağırıdınız
buraya... Ne numaralar çeviriyorsunuz?» VVolfe sakindi. «Numara falan
çevirdiğimiz 125

yok Bay Frost... Polisi de biz çağırmadık. M fettiş Cramer'ın cinayet
soruşturmaları sırası da buraya selamsın sabahsız gelmek gibi alı" kanlıkları
vardır. Jimmy Vail'in öldürüldü konusundaki düşüncelerimi de polise aktarm dım.
O yüzden geldiyse, başka bir yerden du muştur. Aklınızı başınıza toplayın.
Cramer'ı iç ri alacağım. Onunla karşılaşmak istiyor mus nuz, istemiyor
musunuz?»

«İstemiyorum.»

«Peki öyleyse...» Bana dönüp, «Archie,» d" di, «Bay Frost'u Cramer gidene
kadar ön od ya al... Orada beklesin.»

Frost'u ön odaya alıp kapıyı açtım. Her za,' manki gibi, 'merhaba' bile demeden

çalışm" odasına yönelmek yerine, kapıdan içeri adımı nı atar atmaz durdu Cramer... Suratıma dik di" bakıp, «Dün Noel Tedder'la neler konuşuyordu nuz?» diye sordu.

«Daha onu patrona da anlatmadım. İçeri ge^J de, patron izin verirse anlatırım.»

Bir şeyler mırıldandı, ama üstelemedi.

«Noel Tedder'la neler konuştuğumuzu soruyor Cramer,» dedim VVolfe'a. «Arkadaşlarımla yaptığım özel konuşmaları polisler anlatmak* diye bir zorunluluğun olduğunu bilmiyordum. Sen biliyor musun?»

«Polisler insanlara densiz ve ilgisiz sorular sormaya alışkın oldukları için, bir yerde çizginin ne zaman, nasıl çekileceğini unutuverirler Archie... Sen Bay Cramer'a aldırış etme...» Cra-mer'a döndü bu kere, «Sizi hiç ilgilendirmeyen konularda soru sorduğunuza göre, izin verin, öyle bir soru da ben sorayım. Vereceğiniz cev-

126

İM Köfe de, Archie'nin sorunuzu ya cevaplandır-İİİH'ii, ya da cevapsız bırakması için talimat ve-rnccğim. Yanılmıyorsam, polis, Jimmy Vail'in kıl'u sonucu öldüğüne karar verdi. Öyleyse Noel Tuilder'in peşine neden adam taktınız?» • Takmadık.»

•O zaman, Archie ile buluşup konuştuklarını Jifcrenden biliyorsunuz?»

«Adamlarımdan biri tesadüfen görmüş onla-, Merak edip peşlerine düşmüş.

Bana bak "olfe! Önceki gün yirmi dört saat süreyle ne-"e olduğunuzu, ne yaptığınızı sakladınız ben-... Bayan Vail'in sizden istediği işi bitirdi-lzi, olayla ilginizin sona erdiğini söylediniz, diğiniz imzalı ifadede bunu tekrarladınız. a, Federal Büro'dan Draper'a dün gece veriniz cevap kaçamaktı. Olayla ilginiz olduğu-sanıyorum.» Sonra bana döndü Cramer, oel Tedder'la ne

konuştunuz?» sorusunu tek-ladı.

«Bu konuda Archie'den cevap istiyorsanız, duğunuz sorunun yaptığınız bir soruştur-yla ilgisi olması gerekir. Belki yalnızca iki-i ilgilendiren özel bir şey konuşuyorlardı.» «Goodwin'le Tedder'm konuşacak özel bir seyri olamaz.»

«Soruma bu kere siz yan çizdiniz Bay Cra-er,» dedi patron. «Neyi soruşturuyorsunuz?» . Müfettiş Cramer bir VVolfe'a, bir bana baktı, ulardır sürüp giden ilişkilerimiz sırasında, tes-m bayrağının ne zaman çekilmesi gerektiğini yi öğrenmişti. «Jimmy Vail'in ölümünü soruşturuyorum,» di-e konuştu, «kaza sonucu ölüp ölmediğini araş-127

tırıyorum.»

«Demek olayın kaza olmadığından şüphe"niyorsunuz. Ama, başsavcılık ve adli tabip sizinle aynı görüşte değil...»,

«Başkalarının ne düşündüğü beni ilgilendi mez. Ben görevimi doğru bildiğim biçimde y parım.»

Wolfe bir süre baktı Cramer'ın yüzüne... İ; bir polis olduğunu bilir, söylerdi. Üstelik, damarına nereye kadar basabileceğimizi de iyi bi; lirdi. «Bay Cramer,» diye konuştu, «bugüne k»; dar sizden bilgi sakladıysam, bunun hep iki nŞ" deni olmuştur. Ya size o belgeyi hemen açıklamanın parasal çıkarlarımı zedeleyeceğini dü^ şünmüşümdür. Ya da bana kaba davrandığını, için inadına yapmışımdır bunu... Ama, bugü; elinizden geldiğince nazik davranmak için ç~; ba harcadınız. Bu yüzden de yeni bir gelişmeden söz edeceğim size... Soruşturmanızla bir ilgisi olacağını sanmam, ama yine de bilmediğim bir biçimde işinize yarayabilir.»

Noel Tedder'm imzaladığı kâğıdı çıkardı çek-, mecesinden. Okumaya başladı.

«İmza: Noel, Tedder,» diye bitirdi, bakışlarını kâğıttan kaldırıp Cramer'a çevirdi.

«Sizinle görüştüğümde i olayla ilgim kapanmıştı. Bu belge de elimde yoktu.

Dolayısıyla, size yalan söylemedim. Bay Dra-, per'a söz etmeyişimin, kaçamak cevap verişimin nedeni başka... Uykum vardı. Fidye parasını bulma görevini üstlendiğimi kendisine söylersem, paranın nerede olduğunu bildiğim konusunda şüphe duyabilir, sabaha kadar da dır-dırından kurtulamazdım. Noel Tedder

hesabına çalışıyorum, dün gecedan beri...»

128

■ On bin polis düştü o paranın peşine... Onlar bulamayacak da siz mi bulacaksınız!

Böyle bir V) üstlenmeniz için, paranın nerede olduğu konusunda bilginiz olması, ya da bunu kullanı-rnk başka dolaplar çeviriyor olmanız gerekir.» -Sizden hiçbir şey gizlemiyorum Bay Gramer... Bunu bir daha tekrarlatmayın bana...»

«Oğlunun böyle bir belge imzaladığından Bayan Vail'in haberi var mı?» «Evet.»

«Demek Goodwin'le Tedder dün gece bunu ko-uşuyorlardı. Başka neler konuştular?» , «Archie! Sen söyle.»

«Kendisini, bu belgeyi neden imzalaması ge-ktiğine ikna etmek biraz zaman aldı. İmza-"ıktan sonra da, biraz annelerimizden söz lk. Hepsi o kadar...» «Durum anlaşılmıştır,» dedi Wolfe... Gramer'a ndü, «Bütün bildiklerimizi artık siz de bilirsiniz Müfettiş... Jimmy Vail'in kaçırılması yi hakkında, Bay Draper'a anlattıklarımız-h öteye elimizde bilgi yok... Normal nezaket-liğinizi çok aşan bir sabır ve anlayış gösteriniz için size teşekkür ederim. Şimdi ben de e bir şey söyleyeyim. Jimmy Vail'in kaza so-cu değil de önceden tasarlanarak öldürüldü-ü, öldürölme nedenlerinin ne olduğunu bilgimi, üstelik katilin kimliği hakkında da kaç a bir fikrim olduğunu söylesem, ne dersi-z?»

Uzun bir sessizlik oldu odada... «Benden bir şeyler sakladığınızı tahmin et-eliydim,» diye, elini koltuğunun dirsekliliğine rdu Gramer... «Kelimeleri seçişinizden, kullanışınızdan belli, iz üstünde olduğunuz. Ölümü cinayet olduğu konusunda bütün bildiklerini anlatmanızı emrediyorum size!..» ;

«Çocukluk yapmayın Bay Gramer... Bütün bf diklerimizi anlattım. Üstelik, katilin kim old-đunu bildiğimi değil, bu konuda kabaca bir fi" rim olduğunu söyledim. Beni bilirsiniz, katil kim olduğunu biliyorsam, 'biliyorum,' deri Boşuna nefes tüketmeyin.»

«Hem de öyle bir biliyorum ki...» Cümlesini sonunu getirmede. Öfkeyle yerinden kalkıp, v da bile etmeden dış kapıyı vurup çıktı.

«Demek Jimmy Vail'in neden öldürüldüğu biliyor, katilin kimliği konusunda da kaba b* fikre sahip bulunuyorsun,» diye homurdandı; «Ne zaman öğrendin bütün bunları... Gökt zembille mi indi yoksa?»

Cevap bile vermedi patron... «Git Saul'u ç ğır.»

Frost'la Saul'u baş başa bıraktığım ön odayı gittim. Saul tek başına oturuyordu orada... «Pa ron çağırıyor,» dedim. «Ne o? Bizimkisi git mi?»

«Kulağını kapıya dayayıp ne konuştuğunu duymaya çalıştı. Beceremeyince de gitti. On tutmaya çalışmanın bir anlamı yoktu.»

Çalışma odasına girdik. Ortaya, «Fred'i b lup getirmenizi istiyorum,» dedi, «Purcell ev dönmüşse, Fred de yakınlarda bir yerdedir. No [Tedder'la Orrie'yi de bulup getirin. Hemen g din. Kapıyı ben zincirlerim.»

Çıktık.

130

®

Onca taban tepmek yerine, patronun istediklerini telefonla toparlamayı düşündük bir ara... Ama sonra vazgeçtik. Valilerin evini arayıp, Wolfe'un kendisiyle görüşmek istediğini Ted-der'a söylesem mırın kırm edebilirdi. Orrie'yi de istiyordu patron... Orrie'den habersiz Vail'i ça-ğırırsak, yolda kaybedebilirlerdi birbirlerini... Sonra, Fred'i almak için Saul'un nasıl olsa Vail' lerin evine gitmesi gerekiyordu.

Masraf olarak gösterebileceğimize, patron kıvırtırsa kırışacağımıza karar verip taksi çevirdik. Vail'lerin evinin önünde durduğumuzda saatime baktım. 11.23... Yumruğumu sıkıp dirsekten kıldığım sağ kolumu omuz hizasında iki kere indirip kaldırdım. Askerlikten kalma 'toplının' çağrısıydı bu... Bir tek Fred geldi.

«Anlaşılan Purcell evde,» dedim.

«Evet, bu sabah hiç görünmedi. Noel Tedder 10.51'de çıktı, Orrie de peşinden gitti. 11.15'te de Frost gelip içeri girdi. Hâlâ orada...»

«Tedder ne tarafa gitti?»

«Yürüyerek Yetmiş sekizinci Caddeye çıkıp sola döndü. Sonra ne yaptığını bilmiyorum. Orrie

131

elli altmış metre kadar arkasından izliyord onu... Hayrola?.. Bir şey mi oldu?»

«Ne olduğunu Allah bilir diyeceğim, ama galiba patron da biliyor. Patron, Tedder'ı istedi. Hehalde bir toplantı yapacak...» Saul'a döndüni «Senin işin bitti,» dedim, «isterseniz Fred'le ey,dönün, ben de elim boş kalmazsa arkanızdan ye'tişmeye çalışırım. Patron nasıl olsa sizi oyalayacak bir şeyler bulur.»

«Tedder'ı senin kadar tanımadığımız için, nereye gitmiş olabileceğini kestiremeyiz, ama kaf" kafaya verirsek, belki onu bulmamız kolaylaşır,»; dediSaul...

«Aklına bir şeyler mi geldi?» diye sordum. |

«Bugün pazar,» dedi Saul, «arabaya bineceğ olsaydı Yetmiş sekizinci Caddeye çıkıp sola dön-: mezdi. Az ötedeki taksi durağında pinekleyen-; üç araba var. Ama, Yetmiş sekizinci Caddede arabasını bıraktığı bir garaj ya da park yeri varsa, bilmem!»

«En yakın garaj Seksen ikinci Caddede,» diye araya girdi Fred. «Kapasitesi on arabalık... Kayıtlarına baktım. Vaü'lere ait araba yok...»

«Sağ olun çocuklar,» dedim, «galiba Tedder'ın nerede olduğunu biliyorum. Orada yoksa, New York kazan, ben kepçe onları aramaya niyetim yok... Eve dönüp Orrie'nin rapor vermek için telefon etmesini beraber bekleriz.»

«Biz de geliyoruz. Hava güzel...»

Birkaç dakika sonra Barney'nin barının ön ün 3 gelmiştik. Elli metre kadar ötedeki çınar ağacının arkasından çıkan Orrie'ye doğru yürümeye başladı bizim çocuklar... Ben de içeriye girdim.

Dün gece oturduğumuz yerde oturuyor, çata-132

İlla yemek tabağının içinde bir şeyler eşeleni vnıvlu Noel Tedder... Önündeki içki bardağı da '..i-ço parmağına inene kadar boşalmıştı. Birinin «i'lip de başına dikildiğini hissedince başını kailindi, «Vaay, vaay, vaay!» dedi. «Bak kimler gelini';... Hayrola?»

•Evde olmadığını öğrenince burada olabileceğini düşündüm. Konuştuğumuz konuyu annene açtın mı?»

•Hayır. Bu sabah kahvaltıdan hemen sonra dasına çıkıp konuşmayı düşünüyordum, ama n anda cesaret edemedim. Bağımsızlık bildiri-1 burada imzaladığım için, gelip bir iki kadeh tarsam yeterince cesaretlenebileceğim! düşünüm. Daha ilk kadehteyim. Otur da bir tek at nimle... Belki yardımın olur.»

«Sağ ol,» dedim, «işlerim var. Ayrıca o imza-dığın kâğıttan annene söz etmene gerek kal-adı. Bu sabah Frost geldi büroya... Wolfe kaldı ona gösterdi. O da az önce sizin eve girdi, nnen biliyor olayı...» «Aman Tanrım, eve döndüğümde kıyamet ko-acak o zaman...»

«Eve hemen dönebileceğini sanmıyorum. Pat-n seni büroya getirmemi söyledi. Anladığım adarıyla, işler bundan sonra çok hızlı gelişe-ek... Paranın nerede olduğunu ya biliyor, ya a kuvvetle tahmin ediyor patron... Bana bir "ey söylemedi, ama sana söyleyebilir. Yürü gi-elim.»

Kendine düşünme payı bile bırakmadan doğruldu yerinden... Hesabı istetip ödedi. Bağımsızlık yaramıştı Noel Tedder'a... Çabuk karar verebiliyordu artık...

Dışarı çıktığımda, 'Aklınla bin yaşa Sa diye geçirdim kafamdan... Her zamanki gibi, puması gerekeni yapmış, iki taksiyi kaldırım narına hazır etmişti. Öndeki boştu. Bizim ü de arkadakinideydi. Saati me baktım. VVolf'e Saul'la bana, gidip adamları toplamamızı söy meşinin üstünden bir saat bile geçmemiştir, diye buna derim,' diye mırıldanıp bu başar da belleğime not ettim. Maaşıma zam isterk yararlı oluyor böyle şeyleri patrona hatırlatın Dinlediğinden değil ya!..

Noel Tedder'la çalışma odasına girdiğimiz Wolfe ender rastladığım hareketlerinden br yaptı. Yerinden kalkıp masanın etrafından landı, «Hoş geldin Bay Tedder,» diyerek Noel' elini sıktı. Bizim patron katil olduklarından şü< helendiği kişilerin elini sıkamaz. Bu hareketiği belki de Noel Tedder'm katil olmadığını ani mak istiyordu bana... Ya da, Noel Tedder'ı içt dostlar arasında olduğu havasına sokup, ond / bir şeyler koparmaya çalışacaktı.

Kırmızı koltuğa oturur oturmaz, «Goodwin ranın nerede olduğunu bildiğinizi söyledi,» de «doğru mu bu?»

«Öyle söylemedim,» diye söze karıştım, «p ranın yeri konusunda kuvvetli bir tahmini old ğunu söyledim. İkisi aynı şey değil...»

«Aslında gerçek, ikisinin arasında bir yerde, diye konuştu Wolfe. «Paranın genel yerini bil yorum da, onu bulup çıkarabilmek için sizin ya dımmıza ihtiyacım

Tam o sırada kapı çaldı. «Üç arkadaşım la ra devum vardı,» dedim, «herhalde onlar geldi. M rak etme, ön odaya alır, hemen dönerim.»

«Onlar da gelsinler buraya...»

Demek aile toplantısı olacaktı. Noel Tedder yerinden kalkıp, gelenlerin ellerini sıktı, tanışma l.öreni bittikten sonra da oturdu.

«Lafı uzatmayacağım Bay Tedder,» dedi Wol-fe, «o yarım milyon dolar. Katonah'taki yazlık evinizde... Evin içinde bir yerde değilse, o zaman arazinin bir yerinde...»

«Yapmayın! Ama nasıl olur? Orada ne işi var paranın?»

«Bu görüşe nasıl vardığımı anlatmak çok zaman alır Bay Tedder... Benimse kaybedecek hiç zamanım yok... Parayı bir an önce bulmamı istiyor musunuz, istemiyor musunuz?»

«Elbette istiyorum. Ama, o paranın Katonah'a nasıl geldiğini de anlayamıyorum. Annem onu demir madenine giden izbe yolda vermişti Jim-my'yi kaçıranlara...»

«Fazla soru sormayın Bay Tedder! İnanın bana... Para orada... Evde kimse var mı?»

«Evet, yaşlı bekçi orada yatıp kalkar.»

«Hizmetçi falan?»

«Hayır. Mayıs ortasında gelir hizmetçiler. Ortalığı temizler, sonra da, haziran başmda bizim gelmemizi beklerler.»

«Jimmy Vail geçen hafta sonu niye gitti oraya?»

«Bekçi telefon edip, damın aktığını söyledi. Onarım gerektiren başka bazı şeyler de varmış. Jimmy onları halledecekti.»

«Bekçinin adı ne?»

«Waller... Jake Waller.

«Aranız iyi mi? İsteddiğiniz bir şeyi yaptırabilir misiniz ona?»

«Evet.»

«Peki; annenizin, dayınızın ya da kız kardeşinizin bugün Katonah'a gitmeleri ihtimali v&ıçmı?»

«Annemin gidecek halde olduğunu sanmıyo-'rum. Ötekiler belki gidebilir, ama bu konuda bjr şey söylemediler şimdiye kadar...» \

«Kapılar kilitlidir herhalde... Anahtarınız varj mı?»

«Evet. Geçen yıl yaptırmıştım.»

Bana döndü patron: «Polis kafasını benden iyi';bilirsin Archie,» dedi. «Oraya

nöbetçi falan bı- /rakmış olabilirler mi?»

«Bırakmış olmaları için bir neden yok,» kar- : şılığımı verdim. «Vail'in kaçırılmasıyla ilgili 014-? rak orada yaptıkları araştırmaları çoktan bitir-» mislerdir. Ama, senin gibi aklıevvel bir polis çık-;i mışsa, onu bilmem...»

Tekrar Noel'e döndü patron... «Parayı istiyor- ' sanız, bir an önce gidip alın,» dedi. «Sizi oraya, : Archie arabayla götürür. Saul, Orrie ve Fred de ' aramada yardımcı olacaklar. Oraya vardığınız- ; da, işe nereden başlayacağınızı yolda kararlaştı- ■ rırsmız. Bu konuda size yol gösteremem. Jimmy Vail'i benden daha iyi tanıdığınız için, valizi nereye saklamış olduğunu benden daha iyi bilmek durumundasınız!»

«Valizi Jimmy mi sakladı? Nereden çıktı bu?»

V/olfe sabırla seçti söyleyeceği kelimeleri... Kendisine yüz bin dolar verecek kişilere karşı özellikle nazik ve sabırlıdır. «Bay Tedder... Paranın Katonah'taki yazlık evinizde olduğunu söylediğim zaman, parayı oraya getiren kişinin Jimmy Vail olduğunu anlayacağınızı tahmin etmiş-

136

tim. Görüyorum ki anlamamışsınız. Jimmy Vail, Dinah Utley'le işbirliği yapıp kendi kendisini kaçırdı. Yüzünü ve sesini gizleyerek para dolu valizi annenizden o aldı, sonra da uygun zamanı kollayarak eve getirdi.»

«Aman Tanrım!»

«Artık iş Tanrılık olmaktan çıktı. Para evde bir yerde, ya da çok yakınında... Kendi kendisini kaçırdığının ortaya çıkmayacağını, bu yüzden de parayı saklayacak en güvenli yerin yazlığınız olduğunu düşünmesi doğal... Hele hizmetçiler mayısın ortasında, sizler de hazıranda oraya" gidi-yorsanız... Sanırım valizden bile çıkarmamıştır paraları. Haydi, oyalanmayın, önemli bir şey çıkarsa aramayı da ihmal etmeyin. İyi şanslar.»

Tek sıra halinde çıkıp arabaya bindik Fritz'in hazırladığı yemek sepetinden payımı alabilmek için, direksiyona geçmesini söyledim SauTa... Biraz mırın kırın etti, ama geçti.

137

13

Katonah yolu boyunca bir yandan yiyip içtik, bir yandan da aramaya nereden başlayacağımız, nerelere bakacağımız konusunda önceliklerimizi saptadık.

En uygun yer evin kendisiydi. Atsız ahırların, tavuksuz kümeslerin, köpeksiz kafeslerin birine saklamaya kalkışsaydı, ihtiyar bekçi tarafından görülebilirdi. Aynı şekilde, naylona sarıp toprağa gömmesi ihtimali de zayıftı. Definecilik oynarken,

bekçiyle burun buruna gelebilirdi.

«Evde aranmadık köşe bırakmayacağız,» dedim, Saul frene basıp dururken...

Yaşlı, uzun boylu, çıkık elmacık kemikli birisi belirdi ağaçların arkasından... Elindeki tabancayı arka cebine yerleştirdi, gelenlerin başını Noel Tedder 'in çektiğini görünce...

«Merhaba Jake,» dedi Noel, «keyifler nasıl?»

«İyi değil... Bir haftadır o polisler rahat vermediler bana... Cevabını bilmediğim bir sürü soru sordular. Jimmy'nin ölüm haberine çok üzüldüm. Başsağlığı dilemek için anneni aradım, ama konuşacak durumda değilmiş. Söyleyeceklerimi dayına söyledim. Hayrola? Damın akan ye-

138

rini onarmaya mı geldiniz?»

«Hayır Jake... Bu beyler New York'lu dedektifler... Jimmy'yi kaçıranların peşindeler... Evi arayacaklarmış. Burada hiçbir şey bulamayacaklarını ısrarla söyledim, ama dinletemedim. Ben de onlarla gelmeye karar verdim. Hem, hava değişikliği de olur, diye düşündüm.»

«Polisin ne kadar inatçı olduğunu bilirim. Bütün bir hafta bilmediğimi söylediğim şeyleri 'biliyorsun' diye tutturdular.»

Anlamalı bir bakış fırlattı bize doğru...

«Merak etme,» dedim, «alışkınız. Kolay alınmayız. İnsanların söylediklerinden alınmamak için para veriyorlar bize...»

İşimizde ne kadar usta ve yetkin olduğumuzu başınıza kakmamak için, bundan sonraki kırk dakikayı anlatmayacağım sizlere... Jimmy'nin kentte doğup büyüdüğünü, tabiatla fazla haşır neşir olmadığını, evde de en iyi kendi odasını bildiğini düşünerek, aramalarımıza oradan başladık. Sonra da her yeri didik didik ettik.

Yok... Yok... Yok...

Kırk dakika sonra garajdaydık. Beş arabanın sığabileceği büyüklükteydi. İçeri bakar bakmaz büyük bir sandık ilişti gözüme... Köşede duruyordu. Üstelik de, tarif ettikleri valizi rahatça alabilecek büyüklükteydi. Heyecanla seğirttim o yana... Kapağını açarken, bizim dört kafadarla bekçi de dikilmişti tepeme...

Lületaşından yapılmış irili ufaklı yumurtalarla dolu, bölmeli bir kutu çıktı karşıma... Küçükken benim de böyle bir koleksiyonum vardı, ama bu kadar zengin değildi. Kutuyu iki yanından kavrayıp kaldırdım, alttan, bölme sayısı da-

139

ha az, yumurtaları daha iri ikinci bir kutu çıktı.

«Karavana!» diye mırıldandı Orrie, omzumun üstünden... «Ama, bunları götürüp satarsak belki üç beş kuruş alırız. Hiç değilse eli boş dönmeyiz patrona...»

Kutuları tekrar sandığa yerleştirdiğim sırada, bir arabanın motor sesi geldi dışarıdan... Jake gelene bakmaya gitti, ben de peşinden seğirttim.

Margot Tedder'di gelen...

«Kim geldi buraya?» diye Jake'e sorduğunu, onun da «Kardeşiniz New York'lu dört dedektifle geldi,» karşılığını verdiğini duydum.

«Noel... Nooe!!!!...» Doğrusunu isterseniz, sesinin bu kadar gür ve yüksek çıkabileceğini tahmin etmemiştim.

«Noel... Derhal buraya gel,» diye tekrarladı bağırışını...

«Garajdayız,» diye seslendim, «sen gel...»

İşini bilen adamlarla çalışmak zevktir, insanların bize doğru geldiklerini anladığı an, Saul, Fred ve Orrie sırayla hareketlendiler, garaj kapısının arkasına gizlendiler. Önde Margot, o-nun arkasında Ralph Dayı, en arkada da Jake girdiler içeriye... Girmeleriyle kapı boşluğunun bizim üçlü tarafından doldurulması bir oldu. En güçlü kuvvetlisi Fred olduğu için de, Jake'in tabancasının bulunduğu kış cebine, kol uzaklığında nöbete geçmek de ona düştü. Dedim ya, işini bilenlerle çalıştınız mı rahat edersiniz.

Alçıya alınmışçasma kazık gibi duran kalçalarını kıpırdatmadan üstümüze geldi

Margot Tedder... Kin dolu bakışlarından ilk payı ben, sonra da kardeşi aldı. «İğrenç bir adamsın sen Noel,» diye bağırdı. «Şu yanında taşıdığın ayak

140

takımım al ve defoll»

«Burası sizin kadar onun da evi,» diye söze karıştım. «Üstelik, biz sizden önce geldik. Noel senin çekip gitmeni söylerse ne olacak?»

Dönüp bana bakmadı bile... Öldürücü bakışlarını Noel'in yüzünden ayırmadan, «Dediğimi duydu Noel,» diye üsteledi, «şu iğrenç yaratıkları al ip defol buradan...»

Kusura bakma bacım, ama ben önce geldim. Cehennemin dibine kadar yolun var.» Yemin ederim, bağımsızlığını ilan ettikten sonra sesi değişti Noel'in... Bu gidişle bari tonlukta karar kılacak anladığım kadarıyla...

Yüzü kireç gibi oldu Margot'un... Bir şeyler söylemeye çalıştıysa da beceremedi. Düz topuklu ayakkabılarının üstünde ani bir nokta dönüşü yapıp kapıya yöneldi. «Kapıyı tut Orrie,» diye seslendim arkasından. «Ben söyleyene kadar kimse çıkmayacak dışarıya...» Sonra Fred'e döndüm, «Sen de Jake'e göz kulak ol,» dedim, «ihtiyar, kovboyluk günlerini hatırladı galiba...»

Orrie'ye 'kapıyı tut' dediğim anda, eli kış cebine seğirtmişti adamın... Eli birkaç kere şaşkın şaşkın dolaştı, arkasını yokladı, sonra da boş döhdü. «Tabanca bende,» diye seslendi Fred...

«O tabancayı kullanmaya cesaret edemezsiniz,» dedi Margot...

«Sizi burada tutmak için tabanca kullanmaya gerek yok... Beşe üçüz burada... Aramayı bitirene kadar da burada kalacaksınız. Polis falan çağırıp işimizi yarım bıraktırmanızı göze alamam.»

Margot aynı nokta dönüşünü tekrarlayıp kapıya gitti, Orrie'yi kenara itmeye çalıştı. Orrie genç kızların yüreklerini pırpır ettirdiğini san-

141

dığı bakışlarından birini fırlattı, ama Margot tınmadı bile... «Çekil yolumdan eşek herif,» diye bağırdı.

«Kusura bakmayın Bayan Tedder, ama Arc-hie ayağımızın altını tutkalladı,» diye gülümsedi Orrie...

«Duvara dayalı iskemlelere oturtun onları,» dedim. «Sen kapıdan ayrılma Orrie... Aramayı biz bitiririz.»

«Jake... Derhal git, annemi ara!» diye bağırdı Margot... Hayatta her istediğini elde eden insanlar hep böyledir. Pes demeyi bilmezler.

Ne yapacağını görmek için merakla baktım Jake'e... İnanır mısınız, tabancasının alındığını bir an unutup, sağ elini yine kış cebine attı, yine eli boş döndü. Ellerini iki yana açıp, Margot' a, «Özür dilerim Bayan Tedder, yapabileceğim bir şey yok,»; Noel'e de «Böyle adamlarla arkadaşlık ettiğin için kutlarım seni Noel,» dedi.

Geldiğimden beri ne yaptığımızı, nereleri aradığımızı geçirdim kafamdan... Açık havaya çıkıp parayı orada aramaktan başka çare görünmüyordu. O da iğneyle kuyu kazmaktan farksız bir şey olurdu.

Birden köşedeki sandığa takıldı gözüm...

Yüksekliğinin diz hizasma geldiğini girdiğimde görmüş, ama bunun ne anlama geldiğini şu ana kadar kavrayamamıştım.

«Parayı buldum çocuklar,» dedim.

On beş, yirmi santim derinliğindeki ilk yumurta kutusunu, sonra da aynı derinlikteki ikincisini sandıktan çıkarıp yere bıraktım. Boşalmış görünüyordu sandığın içi... Köşede duran boş bir tornavidayı aldım, sandık dibinin yanlarıyla

142

birleştiği yere sokup kanırttım. Gıcırdayarak

«V'ldı gizli bölme...

Althea Vaü'in Jimmy Vail'e verdiği valizle karşı karşıyaydım. Noel ve Saul da gelmişti yanıma... Valizi sandıktan özenle çıkarıp yere koydum, diz çöküp kapağını kaldırdım. Yemyeşil bir man-»rayla karşılaştım. Yarım milyon dolarlık ye-"illiği bir

arada gördünüz mü hiç? Soluk kesen r manzaradır! Birkaç saniye paracıkları seytikten sonra, valizi kapatıp Noel'in eline tu-turdum, «Paralarına göz kulak ol,» dedim, ftrron kendi payıyla maaşlarımızı ödeyecek...» en önde, Saul hemen arkamda, paracıklarına bağımsızlığa kavuşmanın mutluluğuyla Noel geride, kapıya yürüdük.

«Saul,» dedim, «sen, Noel'le arabaya git... Mo-u çalıştırıp bekleyin. Orrie, sen arabanın bada erkete duracaksın. Fred, sen de bizim ih-ar kovboyun tabancasını boşalt, sonra da muttaki kahvaltı masasının üstüne bırak... Ben rada sevgili konuklarımızın telefona ulaşma-aları için nöbet bekleyeceğim. Hepiniz hazır olduğunuzda kornayı iki kere öttürün. Hemen lirim. Tamam mı?» Hepsi hesabına «Tamam!» dedi Saul... Biraz sonra korna iki kere öttü. Çıkarken, Margot'un kireç rengi yüzüne bakım, «Akan dam için geldiysen, yakınlarda iyi bir mirci biliyorum,» dedim. «Damı aktarmanızı iraz geciktirdiğimiz için özür dilerim!» Margot'un arkamdan ne dediğini söylemeye ile terbiyem engel...

143

§

Pazarteesinin akşam gazetelerini önüme yay ğımda, altıyı beş geçiyordu. Lon Cohen'in i gün içinde bizden tırtıkladığı ikinci atlatma h beri,. Gazette iri siyah puntolarla manşetten ği misti.

PARA BULUNDU! Yumurta Sandığında Yarım Milyon

Lon'un bana yemek borcunun ikiye çıktığı" aklımın bir kenarına not edip, son yirmi dö saatin gelişmelerini kafamda topladım.

Para, Althea Vail'in onu çektiği bankaya değil de bir başkasına, Noel Tedder adma açıla bir hesaba yatmıştı artık... Ama, geceyi bizi yanımda, Wolfe'un çatısının altında geçirmiş⁵ti.

Pazar akşamüstü, beşe biraz kala varmıştı", eve... İçeri girdiğimizde, Wolfe orkidelerinin ya' nmdaki kısa pazar seansını tamamlamış, koltu ğuna gömölüp kitap okumaya başlamıştı. Noe Tedder'm elindeki valizi görünce de, yine neza; keti tutmuş, kalkıp el sıkışmıştı. Aynı gün için-

144

de aynı kişinin elini iki kere sıkması, görölmüş, işitilmiş şey değildi. O sıkıldığı elin biraz sonra kendisine yüz bin dolar uzatacağını düşünmesi, bu kararında etkili oldu herhalde...

Sonra, valizi benim masamın üstüne koyup kapağını kaldırmıştı Noel... Göz alıcı yeşilliği birkaç saniye hayranlıkla izledikten sonra, Noel, cimri olmadığını göstermek için bir deste yüzlük çıkarmış, Saul, Orrie ve Fred'e ikişer, bana da beş bin dolar toka etmişti. «Payınızı hemen ister misiniz?» sorusuna Wolfe, «Hayır,» cevabını vermişti, «anlaşmamıza göre, bulunan paradan yüzde alacağım. Bu yüzden de önce sayılması gerek...»

Hem paranın, hem Noel'in o gece bizde yatıya kalmalarının iki nedeni vardı. Pazar günü bankalar kapalıydı. Noel eve dönüp hem annesinin, hem kız kardeşinin üstüne çullanacaklarını biliyordu. Bu yüzden de, Noel geceyi güneye doğru bakan odada, valizi özenle altına yerleştirdiği yatakta geçirmişti.

Ertesi sabah erkenden, Noel'i alıp Lexington Bulvarındaki Continental Bankasına götürmüştüm. Wolfe'un bu bankada yirmi yıldır hesabı olduğu için, en güvenilir yerin orası olacağını düşünmüştük. Parayı bankanın genel müdürü, iki genel müdür yardımcısı ve üç veznedarın çabalarıyla yarım saat içinde iki kere saymıştık

orada... Noel'in bize verdiği on bir bin doları da sayarsanız, yarım milyondan kuruş eksik yoktu. Noel cep harçlığı olarak dört bin dolar almış, Wolfe'un hesabına yüz bin dolar yatırmış, sonra da kendi adına üç yüz seksen beş bin dolarlık bir hesap açtırmıştı. Bütün bu işlemler sürerken,

145

Wolfe'u yirmi yıldır tanıyan banka müdürü, azını açıp paranın nereden geldiği konusunda t" soru sormamıştı.

Her şeyi bitirip dışarıya çıktığımızda 'da, «Zengin olmak güzel şey,» demişti Noel... Öylece ay. rılmışım ondan...

Pazartesisin akşam gazetelerini önüme yaydı ğımda, altıyı beş geçiyordu. Asansörün Wolfe' aşağıya indirmek için çalışmasıyla kapının ması bir oldu. Gidip baktım.

Müfettiş Cramer...

Çalışma odasına girdiğimizde, Wolfe berabe rinde getirdiği orkideleri vazoun içine yerleştı,-'; riyordu. «Hoş geldiniz Bay Cramer,» dedi, başm çevirmeden... Cramer'm geldiğini anlamak ı " bakmak gerekmez. Attığı her adımın kendisi Nero Wolfe'a biraz daha yaklaştırdığını düşünerek çıkardığı homurtudan, rahatça tanırırsınız onu...

«Bana dün yalan söylediniz,» diye öfkeyle konuştu Cramer, «aptal yerine koydunuz. Paranın nerede olduğunu biliyordunuz.»

VWolfe'un kaşları dikildi. «Hayır, kaç kere soy--leyeceğim,» dedi. «Bilmiyorduk. Benim bütün/ bildiklerimi öiz de biliyordunuz. Ben kafamı kullandım. Hepsi o kadar... Hem o para sizi ne ilgi-: lendiriyor? Federal polisin işi o... Ben sizi cina-yetle ilgili sanıyordum.»

«Elbette cinayet ilgilendiriyor beni... Paranın nerede olduğunu bilmeniz, onu oraya kimin koy-; duğunu bildiğinizi de gösteriyor. Jimmy Vail'in, kendi kendini kaçırpı parayı aldığı, sonra da i oraya sakladığı artık açık... Bunu görmemek için i kör olmak gerekir. Vail'in nasıl öldürüldüğü ko-

146

nusunda da fikirlerinin olduğuna adım gibi eminim. O zaman, katilin kim olduğunu da biliyorsun demektir. Delilleri yok etmek, polisten bilgi saklamak gibi suçlamalar yapmayacağım. Bütün bildiklerini bana şu anda anlatmazsan, ben ne yapıp edip öğrenir, sonra da suç ortağı diye ikinizi de kodese tıktırırım!»

Wolfe bana döndü, «Archie,» dedi, «Jimmy Van'ın nasıl öldüğü ve kim tarafından öldürüldüğü konusunda bütün bildiklerimizi Müfettiş Cramer'a anlattık, değil mi?»

«Evet. Bizim bildiğimiz her şeyi o da biliyor. Belki de fazlasını...»

Bu kez Cramer'a döndü. «Gördünüz mü?» diye konuştu, «paranın nerede olduğunu bilmediğimi dün size söylerken nasıl yalan söylemediy-Sem, şimdi de söylemiyorum Bay Cramer... Eli-,izdekileri siz yanlış, ben doğru yorumladım. Öy-,e kuru sıkı tehditler savurmaktan da vazgeçin. Belli veri ve bilgilerden çıkardığım yorum ve sonuçları polisle paylaşmak diye bir zorunluluğum yok...»

Tam o sırada kapı çaldı. Gidip baktım. West-chester polisinden Ben Dykes'la, tanımadığım sivil biriydi gelenler... Zinciri çıkarmadan kapıyı araladım, «Gele gide sıkılmadın mı?» diye sordum. «Archie Goodwin bu mu?» diye sordu Dy-kes'in yanındaki adam... «Evet,» cevabını alınca da bana dönüp, «Aç kapıyı,» diye tısladı, «içeri gireceğim.»

«Mesai saati bitti ahbap,» dedim, «sizi içeri almam için herhangi bir neden var mı?»

«Şunu oku, anlarsın,» dedi. Kapının aralığından uzattığı katlanmış kâğıdı alıp okudum. Si-

147

lahlı gasp suçundan Archie Goodvvin hakkmd mahkemece çıkarılmış bir gıyabi tutuklama k [rarıydı elimdeki. Davacı da Althea Vail'di.

«Bir saniye bekleyin,» dedim, «bunu patroı gösterip gelirim.»

«Ben Dykes'la tanımadığım biri, Althea Vail'î şikâyeti üzerine çıkarılan bir gıyabi tutuklam" kararı getirmişler. Suç silahlı gasp... içeri al~; yım mı onları?»

«Bu kadın deli mi? Yarın sabah ilk iş, ya k-f faletle salarlar seni, ya da takipsizlik kararı verirler. Al içeri adamları...»

'Tanımadığım biri' New York polisindenmiş? Kırmızı koltukta Cramer'ı görür görmez esas d ruşa geçmesinden anladım bunu...

«Kusura bakmayın, ama sizin için de bir mahkeme celbi var Bay Wolfe,» dedi Dykes. «Kendisine ait olan parayı sizden geri almak için, Bayan Vail tazminat davası açtı.» Uzanıp celbi bıraktı Wolfe'un önüne... /

«Bu kadın deli değil, zırdeli,» diye mırıldandı Wolfe, celbi okuyup bitirdikten sonra... «Yalnız ca valizdeki parayı değil, bana ödediği altmış; bin doları da geri almak için açmış tazminat da vasını...»

Başını koltuğunun arkasına dayayıp gözlerini kapadı. Havasız kalan balıklarmki gibi oynamaya, ileri geri hareket etmeye başladı du-; dakları... Düşünmeye başladığını, son düzlüğe çıkılmak üzere olduğunu anladım. İşaret parma- ğımı dudaklarına götürmeme gerek kalmadı. Cramer da biliyordu, o dudak kıpırtılarının ne j anlama geldiğini... Susmalarını işaret etti ötekilere...

148

iki dakika sonra gözlerini açtı Wolfe...

«Katilin kim olduğunu biliyorum beyler,» dedi. «Ama, elimde delilim yok... Archie hakkında silahlı gasptan tutuklama kararı, benim hakkımda da maddi tazminat davası celbi var. İnsanları delilsiz suçlayıp bir de manevi tazminat davası yemek istemem!»

Dykes'a döndü. «Beni tanıdınız Bay Dykes,» dedi, «yarın öğleye kadar Archie'ye ihtiyacım var. Tutuklama kararının tebliğini o zamana ka- ar geciktirebilir misiniz?» Sonra duraksamadan Cramer'a döndü. «Siz beni Bay Dykes'dan da iyi tanırırsınız Müfettiş,» dedi. «Katili teslim etmek için yarın öğleye kadar süre istiyorum sizden... Bugüne kadar bu konuda hiç yanılmadım sizi...»

Cramer'la Dykes göz göze geldiler. Onlar da biliyorlardı, bu arapsaçına dönmüş işin içinden ancak Nero Wolfe'un çıkabileceğini... Sessiz bir anlaşmanın oluştuğunu hissettim.

«Yarın tam on ikide burada olacağız,» dedi Cramer... Çıkıp gittiler. -

Derin bir «ohh» çektim arkalarından...

«Bana Althea Vail'i bul,» dedi Wolfe...

Evin numarasını çevirdim, ama atlattılar beni... Bir daha çevirdim, yüzüme kapattılar. Sesimi değiştirip Ralph Purcell'ı istedim. Birkaç saniye sonra çıktı karşıma... «Bana bak Purcell,» dedim, «söyleyeceklerim çok önemli... Bayan Vail de mutlaka duymak ister. Onun için telefona gelirse Vvolf'e ona paranın Katonah'a nasıl geldiğini anlatacak... Tamam mı?»

Tamamdı. «Sizi dinliyorum Bay Wolfe.» diye, karşıdan az sonra konuştu Althea Vail. «Söyle-

149

yeceğinizi çabuk söyleyin, işim var.»

«Polis telefonumuzu dinliyor olabilir. Onun iç¹ sizinle yüz yüze görüşmem gerek... Paranın Ks tonah'a nasıl geldiğini, o eski maden yolund para dolu valizi verdiğiniz adamın kimli j Knapp diye biri olmadığını, Jimmy Vail'in ken kendini kaçırdığını, üstelik neden ve kim tar findan öldürüldüğünü biliyorum artık... Buras gelerseniz size her şeyi anlatmaya hazırım.»

Kısa bir sessizlikten sonra, «Derhal oraya g" liyorum,» dedi Althea Vail...

«Şimdi gelerseniz içeri giremezsiniz,» diye kî rarlı konuştu Wolfe. «İş biraz uzayabilir, yeme" saatime taşabilir. Tam dokuzda burada olun j Kadının itiraz etmesine fırsat bırakmadan ahiz yi yerine koydu. Ben de paraleli kapattım.

«Teyp çalışıyor mu? Git bak,» dedi Wolfe...

Halının altından mutfağa uzanan teyp kord" nuna baktım. Sağlam... Cihazı çalıştırıp, «Ner Wolfe yine şov yapacak,» dedim. Bandı biraz ge; ri alıp düğmeye

bastım. «Nero Wolfe yine şo" yapacak,» diyen sesimi duydum.

Çalışma odasına döndüğümde, Wolfe kitabın" açmış, okuyordu. Başını kaldırdı bana doğru.,' «O manyak kadın buraya geldiğinde, yanma otu ve gözlerini bir saniye bile üstünden ayırma... Cinnet getirip tabanca, bıçak, bomba falan ge-'j tirmiş olabilir.»

«Belki avukatını da getirir.»

«O kadar deli olduğunu sanmıyorum,» dedi¹ patron... Yemek saatine kadar on sayfa daha de-, virdi.

150

İ

Dokuza on kala kapıyı çaldı Althea Vail... Çalışma odasına alıp, kırmızı koltuğa oturttum. Ne de olsa eski müşteriydi.

Oturur oturmaz eteğini düzeltti, bacak bacak üstüne attı, neredeyse plaj çantası kadar büyük el çantasını da kucağına koydu. Tabanca, bomba, bıçak türünden şeylerin sığabileceği büyüklükte olduğunu daha kapıdan girer girmez fark etmiş-tim.

Masamdan kalkıp yanma gittim, uzanıp kucağından çantayı aldım. Sesini çıkarmadı, ama masama dönerken, bıçak gibi sırtıma saplanan bakışlarının beni izlediğini hissettim. Wolfe ve benim nazik bedenlerimizde hasar yapabilecek hiçbir şey olmadığına kanaat getirince, yerimden tekrar kalkıp çantayı aldığım yere bıraktım. Yine ses çıkarmadı. VVolf'e'a döndü, «Telefonda, Knapp diye birinin olmadığını, kocamın kendi kendini kaçırdığını söylediniz,» dedi. «Bu iğrenç iddia konusunda açıklama yapmanızı bekliyorum.»

«Benden herhangi bir açıklama istemeye hakkınız yok Bayan Vail,» dedi VVblfe... Sesi kaç

151

zamandır duymadığım kadar soğuktu. «Sizi buraya soru sormak için de getirmedim. Yalnızca, ben konuşup olayları anlatacağım, siz de dinleyeceksiniz.»

«Knapp diye birinin olmadığını söylemeniz zır-¹ va... Kocamı tanımadığımı mı iddia ediyorsunuz? Benden parayı alan o adam kesinkes kocam değildi.»

«Knapp diye biri yok... Hiç olmadı,» dedi WoK fe, kelimelerin üstüne tek tek basarak... «Onu siz'; ve kocanız yarattınız. Şimdi susun da dinleyin.;;* Uyku saatime fazla kalmadı.»

'Onu siz ve kocanız yarattınız,' sözlerini du-; yar duymaz zaten susmuştu Althea Vail... Ağzı-; nı bıçakla bile açamazdınız artık... Sırtı da, bir yerine iğne batırılmış gibi dikleşmişti.

"VVolf'e söze başladı.

«Kocanızın nasıl öldürüldüğünü, Jimmy Vail'; in kaçırılmasıyla çifte cinayetin bağlantılı olduğu sonucuna nasıl vardığımı biliyorsunuz. Yar- ■ dımcım Archie bunları anlattı size... Onun için, , o kısımları atlayıp gelişmeleri ortadan başlaya-': rak anlatacağım.»

Derin bir nefes alıp devam etti. «Oğlunuz ba- ; na gelip iş önerdi. Aklıma gelen ilk ihtimal, paranın yerini bildiği, kendi başına bulmuş gibi yapması şüphe uyandıracak için bu dolaylı yolu seçtiğiydi. Durum böyleyse kaçırılma işinde ve cinayetlerde parmağı vardı. Ama oğlunuzu ta- nıyınca, bu kadar girift bir işin altından kalkacak kadar akıllı olmadığına kanaat getirdim. Gerçekten paranın

nerede olduğunu bilmiyordu. Dolayısıyla, kaçırılma olayıyla cinayetlerde parmağı yoktu.»

152

«Knapp diye birinin olmadığından söz ediyordunuz.»

«Hayır, etmiyordum. Sıra ona da gelecek... Onun için sözümü kesmeyin. Katil adayları arasından bir süre sonra kızınız Margot'u da sildim. Kızınız ukala, kendini beğenmiş, kendinden başka herkesi küçümseyen biri... Knapp'in fidye mektubuyla öteki notları daktilo eden kişi Dinah Utley olduğu için, Dinah Utley'in uzaktan yakından bulaştığı bir işe kızınızın kesinkes karışmayacağını düşünerek, aday listesinden onu da düştüm. Üstelik, paranın nerede olduğunu bilmiyordu.»

«Üçüncü ve ilk bakışta akla en yakın aday, kardeşiniz Ralph PurceU'dı. Ama, karşıma alıp yirmi dakika konuştuktan sonra, adam kaçırma ve cinayet gibi tehlikeli işlere girişemeyeceğine karar verdim. Biriyle konuşurken başkasına bakmak alışkanlığında olduğunun herhalde farkındasınız. Davranışlarını kontrol etmekten bu kadar aciz birinin, böylesine girift ve tehlikeli bir şeyi baştan sona planlayıp uygulaması imkânsızdı. Listedenden onu da düştüm. Giderken, 'Ben aptalın biriyim,' demişti. Yüzde yüz katılırim bu söylediğine...»

Belli belirsiz bir gülümseme dolaştı Althea Vail'in kenetli dudaklarında...

Wolfe devam ediyordu. «Sırada, avukatınız Andrew Frost vardı. Geçmişini, ailevi ve parasal durumunu, sosyal ilişkilerini içiğine cıçığine kadar soruşturdum. Çok iyi bir işi, statüsü, parası vardı. Böyle biri katil olabilir, ama para karşılığında adam kaçırma işine kesinkes bulaşmazdı. Kaldı ki, avukatlar, meslekleri gereği temkinli

153

kişilerdir. Frost'un bu işe karışması için iki ki- < siyle, Dinah Utley ve Knapp'la işbirliği yapmış;, olması gerekirdi. Bu da, ömrünün sonuna kadar bu insanların ellerine, tepesinde sallandırabilecekleri bir Demokles Kılıcı vermek olurdu. Hayır... - Frost'un bu işle ilgisi olamazdı!»

Aklına bir şeyler gelmiş gibi durdu Wolfe... «Bir şey içer miydiniz?» diye sordu Althea Vail'e...

«Hayır.»

«O zaman kusura bakmayın. Bira getirteceğim?kendime...» Zile basıp Fritz'i çağırırdı. Birasının'köpüğü serçe parmağı kalınlığına ininceye ka-, dar da konuşmadı. İri bir yudum alıp bardağıLyerine bıraktı. i

«Tek aday siz kalmıştınız Bayan Vail... Siz-' den başkası bunları planlayıp uygulamış olamazdı.»

«Saçma bu...»

«Haklısınız. Ben de önce böyle düşünmüştüm. Bütün bunlar için bir gerekçeniz, bir nedeniniz ■ olması gerekirdi. Bunun ne olabileceğini düşü-, nereke, soruşturmayı o yönde derinleştirdim. Arc-hie'nin de henüz haberi yok, ama dün gece gizli ^ kaynaklarımdan birinden haber geldi. Maddi j durumunuz pek parlak değilmiş! Vergi borcu-; nuzu ödeyebilmek için geçen yıl borçlanmışsınız birilerine... İşte o zaman anladım, bütün bunları para için yaptığınızı... Knapp diye birinin ol- l madığma, bu düzmece kaçırmaı kocanızla birlikte tezgâhladığınıza, para dolu valizi de, o gece kocanıza verdiğinize kanaat getirdim. Yarım milyon doları vergiden düşmekle kalmayacak, bu kaybı birkaç yıl geriye de kaydırabilecektiniz o

154

zaman...»

«Vay canına,» diye mırıldandım kendi kendime... Althea Vail'e baktım. Yüzü kireç gibi olmuş, çantasını kavrayan parmakları titremeye başlamıştı.

«Knapp'in telefonuna tanık göstermek için, üçüncü bir kişinin yardımına ihtiyacınız vardı,» diye devam etti Wolfe. «Bilmediğiniz ya da fazla güvenmediğiniz bir erkeği aranızda almak tehlikeli olurdu. O yüzden de, oyununuza güvenilir özel sekreteriniz Dinah Utley'i ortak ettiniz. Knapp'le telefon konuşması olmadı. Fidye mektubu ve talimat notları gibi, o telefon konuşmasının tutanağı da sizin

kafanızdan, Dinah Utley' in daktilosundan çıktı.»

Althea Vail'e baktı Wolfe... «Ama, öylesine usta bir plan hazırladığınız için sizi kutlarım hanımefendi... Tek bir ayrıntıyı bile gözden kaçır-madmız. Yardım için bana gelişiniz en büyük talihsizliğiniz oldu. On bin dolar karşılığında beni kullanabileceğinizi düşünmüştünüz. Sizin sözünüzle yetineceğimi sanmış, sekreterinizle görüşmekte ısrar edeceğimi hesaba katmamıştınız. İlk hatanız bu oldu. Sonra hesapta olmayan bir öneri getirdim, elli bin dolar daha istedim. Elli bin doları duyunca yüzünüzün neden değiştiğini şimdi daha iyi anlıyorum. Elli bin dolar yarım milyonun içinde hatırlı bir gedik açacaktı. İstemeye istemeye o çeki verdiniz bana... İkinci hatanız da buydu.»

Bardağının ağzına şişeyi dayayıp bira doldurmak için on saniyelik ara verdi.

«Dinah Utley parmak izlerini aldığımızda panikledi. Onu tanıyanların anlattıklarına göre,

155

tehlikeyi göze almayan, en küçük bir tehlike anında panikleyen bir kişiliğe sahipti. Şüphelerin kendi üstüne döndüğünü sanıp telaşla size koştu, bu işten vazgeçmenizi istedi. Belki de yalvardı. Siz onu yatıştırdığınızı sandınız, ama yatışmamıştı. Arabasına atlayıp, sizden önce demir madenine giden eski yola vardı. Niyeti kocanızla görüşmek, onu bu çılgınca plandan vazgeçirmektir. Kocanız devamda ısrar etti. O sırada siz geldiniz. Para el değiştirdi, kocanız arabasına atlayıp uzaklaştı. Dinah Utley fidyeden j belki daha büyük bir pay istedi diye öldürdü- i nüz onu!.. Ama sanmam! Korkmuş olması daha akla yakın geliyor. Kocanız gittikten sonra yine tartışmaya başladınız onunla... İşlerin sarpa sardığını görünce de, yerden bir taş alıp kafasına vurdunuz. Sonra da arabayı üstüne sürüp ezdiniz!»

«Dinah'yı kocam öldürmüş olamaz mı?» Wol- ■ fe söze girdiğinden beri Althea Vail'in ilk müdahalesiydi bu...

«Hayır, olamaz. Oyle olsaydı, kendi öldürül- * mezdi. Dinah Utley'i öldüren Jimmy Vail'i de öldürdü. Dinah Utley'i sizin öldürdüğünüzü kocanız öğrenince ne yaptı? 'Artık benim elimdesin,' deyip paranın tamamını mı istedi? Orta yaşlı karısından ayrılıp, fidye parasıyla paşalar gibi gönül eğlendirmeye mi karar verdi? Ne olduğunu ancak siz biliyorsunuz, ama önemli değil...»

Birasından bir yudum daha aldı.

Althea Vail'in yüzüne uzun uzadıya baktı.

«Hiçbir insanın yaptıklarını ahlaki açıdan yargılamadım,» diye devam etti. «Vergi kaçırmak için bu oyunu tezgâhlanmış olmanız umurumda

156

değil... Binlerce insan her yıl şu da bu şekilde vergi kaçırıyor. Dinah Utley'i öldürmeniz de u-murumda değil... Gözünüz öfkeden dönmüş olabilir. Her yıl böyle yüzlerce cinayet işleniyor, önceden tasarlayarak kocanızı öldürmeniz de beni ilgilendirmiyor. O gece punduna getirip içkisine ilaç kattınız, sonra sürükleyerek heykelin altına getirdiniz. Heykeli üstüne yıktığınızda, kendinde bile değildi. Ama, bundan bana ne? Sizi yakalamak polisi, yargılayıp cezalandırmak da mahkemeleri ilgilendirir. En büyük hatayı, yardımcım Archie'yi silahlı gaspla suçlayıp, benim hakkımda da maddi tazminat davası açmakla yaptınız. Benim nasıl bir adam olduğumu bilmenize rağmen, devleti dolandırdığınız yetmiyormuş gibi, hak ettiğim ücretimi de benden geri almaya kalkıştınız. Buna izin veremezdim. Bu yüzden de burada, karşımda, Dinah Utley ve kocanız Jimmy Vail'in öldürülmeleriyle suçlanmış olarak duruyorsunuz.»

«Hâlâ anlayamadınız durumu, değil mi?» Althea Vail'in sesi sakindi, ama, isterinin belirtilerini hissetmiştim. Wolfe isterik kadınlardan çok korkar. O da fark etmişti işin nereye gittiğini...

«Size hiçbir şey söylememenizi baştan tavsiye ettim Bayan Vail,» dedi, paniklelemeye başlayan bir sesle... «Biraz düşünürseniz tavsiyemin ne kadar geçerli olduğunu görürsünüz.»

«Hayır,» diye daha da yükseltti sesini... «Para yüzünden olmadı. Jimmy'yi deli

gibi seviyordum. İsteseydi son kuruşuna kadar seve seve o parayı verirdim ona... Ama, Dinah'yı öldürdüğümü anlayınca beni terk etmeye karar verdi. Anlamıyor musunuz? Sevdiğim erkek beni terk etmeye ha-

157

zırlanıyordu. Gözüm dönmüştü. Ne pahasına olursa olsun, gitmesini önlemeliydim. O yüzden öldürdüm onu... Bilincimi yitirmiş, cinnet geçirmiştin.»

«İnsanın bilinçdışı, Freud'un dediği gibi mezarlık değil, bir başka büyük düşünürün dediği gibi kuburdur.» Sakindi "VVolfe'un sesi... «Bilinç-dışımızı hiç mi dinlemediniz? Dinah Utley'in ölümünden hemen sonra kocanız sizi bırakıp giderse, polisin sizden şüpheleneceği hiç mi aklınıza gelmedi?»

«Gelmiş olabilir. Bilemiyorum. Ama, onu öldürürken hiç düşünmüyordum bunları...»

Birden donakaldı Althea Vail... Silkinip toparlandı. «Çıldırдың mı ben?» diye mırıldandı, korkuyla etrafına bakındı. «Neredeyim? Neler söylüyorsunuz?»

«Söylenebilecek her şeyi söylediniz Bayan Vail,» dedi Wolfe... Bana dönüp, «Artık yeter Archie... Teybi kapat, geriye sar, sonra da Müfettiş Cramer'a götür, ver.»

Althea Vail de yerinden kalkmıştı bu arada... Sırtı dimdik kapıya yürüyordu. Durdurup durdurmamak konusunda bir işaret için patrona baktım. «Bırak gitsin,» dedi, «yarın bulurlar. Kaçacak yeri yok nasıl olsa...»

Dinah Utley ve Jimmy Vail'in katilini kapıya kadar uğurladıktan sonra, çalışma odasına döndüm. Patron düşünceliydi. «Archie,» dedi, «Cramer'ı hemen arayıp durumu anlat. O delikanlı bir delilik yapmaya kalkışırsa, Cramer'm dilinden ömür boyu kurtulamayız!»

158

16

Althea Vail evimizden çıkıp gideli üç ay oldu. sekiz erkek, dört kadından kurulu bir jüri, elli saat havanda su dövdükten sonra karara varamayıp, dün dağıldı. Lon Cohen'den duyduğum kadarıyla, yeni jüri haftaya seçilecek... Onlar da karar veremeden dağılır ya da Althea Vail'i beraat ettirirlerse, bu yazdıklarım okurlara ulaşmadan rafa kalkacak... Bakalım, göreceğiz. Bu arada, Westchester'a da iki kere gitmek zorunda kaldım. İlki olayın ertesi günüydü. Althea-Vail'i bizden çıktıktan yarım saat sonra, sokaklarda başıboş gezinirken yakalayan Cramer'ın adamları, onu hemen gözaltına aldıkları için 'silahlı gasp' şikâyeti de sürmüştü. West-ter Emniyet Müdürlüğünde beni yedi saat tutup parmak izlerimi aldıktan sonra, kefaletle bırakmışlardı. Bir keresinde de, nereye gittiğimin farkında olmadan, belki de bilinçdışımın dürtüsüyle kendimi orada buldum. Patron da söyler ya... İnsanın bilindışı, mezarlık değil, kuburdur...

SON